

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

РІК CVI

П'ЯТНИЦЯ, 28 ТРАВНЯ 1999

ЧИСЛО 22

VOL. CVI

FRIDAY, MAY 28, 1999

No. 22

Трагедія на Донбасі

Потужний вибух метану на глибині 1050 метрів забрав життя 39 гірників донецької шахти імені Засядька. Сталося це в понеділок о 16 годині, коли під землею перебували майже 550 робітників. Безпосередньо на місці аварії працювали дві видобувні дільниці й бригади з трьох дільниць підготовчих робіт. Велике скупчення людей і призвело до такої великої кількості жертв. Ще 48 осіб госпіталізовані, у тому числі 19 — до опікового центру обласного лікувально-клінічного об'єднання. На

місце аварії терміново прибули 40 рятувальних загонів із Донецької й Луганської областей. Велика довжина виробок — понад три кілометри, загазованість і висока температура ускладнили рятувальні роботи. Аби уникнути додаткових випадків, тіла загиблих вирішено було видавати через інший спуск, розташований на достатній відстані від будинку адміністрації шахти. Сам же будинок у перші години після аварії обступили родичі робітників.

(Закінчення на стор. 24)

Жахливе очікування біля шахти ім. Засядька в Донецьку: чи живі?..

Фото з газети "День"

Створено спілку молодих депутатів

“Старим” депутатам, вік яких перейшов за 29, уже не стати членом цієї організації. А ті, що молоді, провели свій Конгрес, який склав створення спілки. Важко сказати, чим завершиться проєкт, але на конгресі тон задавала байка одного з учасників: “Зібралися якось миші за порадою до мудрої сови. Мовляв, підкажи, як вберегтися від лисиць та вовків. Сова дала раду: “Станьте їжаками, у них голки слугують надійним захистом від хижаків”. Миші засумнівалися й спитали: “Але ж як перетворитись на їжаків?” На що “мудра” сова відповіла: “Ви мене дрібницями не навантажуйте, я займаюся стратегією”. Щоб нам теж не стати такими “стратегами”, діймо! Гарне побажання самим собі, нема чого навіть додати. Спостері-

гаючи за молодіжним рухом України упродовж останніх років, не раз ловив себе на думці, що в нас у лавах юних політиків занадто багато “генералів” і нема жодного рядового. Спілка молодих депутатів об'єднує, в основному, обранців з обласних, районних та міських рад.

На конгрес їх з'їхалося 108 осіб, представників усіх партій та політичних рухів України. І незважаючи на це, схилилися не до конфронтації, а до об'єднання сил задля захисту прав та інтересів молодого покоління. Лідер організації Вадим Руденко сказав з цього приводу: “Тільки плідна співпраця допоможе нам побачити зрілу перспективу та відчуття впевненості у майбутньому!”

Володимир Черниш

ЗА МАТЕРІАЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Департамент юстиції хоче наново судити Івана Дем'янюка

Минулого тижня американські засоби масової інформації повідомили, що Уряд США поновлює справу Івана Дем'янюка.

ВАШІНГТОН. — Справа Івана Дем'янюка перебуває в Департаменті юстиції США вже понад 20 років і, як бачимо, ще й тепер їй не видно кінця. 19 травня, федеральні прокурори знову звернулися до суду з наміром відібрати американське громадянство І. Дем'янюкові, колишньому автомобільному робітникові з Клівленду, а тепер пенсіонеру, котрого судили за те, що він нібито був вартувом у нацистському таборі смерті.

Ніде в цій цивільній скарзі, котра може довести до виселення І. Дем'янюка з країни, не згадується головної точки оригінального урядового оскарження з 1977 року: нібито він, І. Дем'янюк, — відомий вбивця, причетний до нацистських газових камер смерті, знаний в ті часи як Іван Грозний. Це оскарження Департаменту юстиції закінчилося цілковитою поразкою у 1993 році.

Тепер, поновлюючи справу І. Дем'янюка, Уряд у цій цивільній

І. Дем'янюк з дружиною Вірою
Грудень, 1993 р.

скарзі, поданій до Федерального окружного суду в Клівленді, знову оскаржує його в цілому ряді провин. Скарга наводить навіть деякі місця з оригінальної справи, де І. Дем'янюкові приписувалось, що він був вартувом у концтаборах Майданеку в Польщі, Фльосенбургу в Німеччині та Собіборі у Польщі, де вбивали жидів. Крім того, в урядовій скарзі говориться про те, що І. Дем'янюк, якому тепер 79 років, був членом частини

(Закінчення на стор. 6)

Покращуються юридичні умови для інвестицій

Згідно із щойно прийнятим новим законом про інвестиції держава гарантує захист капіталовкладень незалежно від форм власності, а також чужоземних інвестицій. При цьому інвесторам, зокрема й чужоземним, забезпечується рівноправний режим, що виключає застосування заходів дискримінаційного характеру, які могли б перешкодити управлінню інвестиціями. Як зазначив народний депутат Олександр Бандурка, новий закон спрямований на забезпечення державою гарантій сприятливого та стабільного клімату, що сприятиме зростанню об'ємів інвестицій для вітчизняного ви-

робника, збільшенню довгострокових фінансових вкладень в економіку України. Раніше в чинному законодавстві не було конкретного формулювання державних гарантій.

На 1 квітня 1999 року — за всі роки незалежності — в Україну надійшло тільки 2.815 млрд. дол. Якщо використати такий показник як прямі чужоземні інвестиції на душу населення, то порівняльні показники минулого року свідчать про таке: за обсягом вкладених чужоземних інвестицій Україна у 42 рази відстає від Угорщини, у 27 разів від Словенії, у 19 разів — від Естонії.

■ ПОЧИНАЄМО
ГОТУВАТИ
АЛЬМАНАХ УНС-2000
Стор. 4

■ МІНІСТЕР ПРАЦІ ЗВАЛЮЄ
ВИНУ ЗА КРИЗУ НА ВСЕ. А ЩО
РОБИТЬ МІНІСТЕРСТВО?
Стор. 5

■ ГОЛОД-33
СТУКАЄ В
СЕРЦЯ ЖИВИХ
Стор. 11

■ ПРОБЛЕМА МОВИ
— СПРАВЖНЯ
І НАДУМАНА
Стор. 14-15

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Триває реєстрація претендентів на президентське крісло

На 22 травня Центральна виборча комісія зареєструвала вже дванадцять претендентів у кандидати на посаду Президента України. Серед зареєстрованих – народні депутати Петро Симоненко (висунутий від Комуністичної партії), Олександр Мороз (від Соціалістичної партії), Генадій Удовенко (від Народного Руху), Юрій Костенко (від зборів виборців Києва), Євген Марчук (від виборчого блоку партій “Наш Президент”, до якого входять Соціал-демократичний союз, Християнсько-народний союз, Українська республіканська партія, Українська селянська демократична партія), Олександр Ржавський (від Всеукраїнського політичного об'єднання “Єдина Родина”), Генадій Балашов (від зборів виборців у Дніпропетровську), Наталія Вітренко (від Прогресивної соціалістичної партії), Василь Онопенко (від Соціал-демократичної партії), Іван Білас (від Конгресу українських націоналістів) та голова міської ради Черкасів Володимир Олійник (від зборів виборців).

Українська мова викликала обурення

Віце-прем'єр України Валерій Смолій викликав обурення частини делегатів першого з'їзду росіян України, що розпочався 22 травня,

звернувшись до них українською мовою. Враховуючи настрої присутніх, В.Смолій змушений був перейти на російську. В з'їзді беруть участь 200 делегатів від 60 російських організацій України. Серед гостей є депутати російської Думи, а також московської мерії. На з'їзді також присутній посол Російської Федерації в Україні Юрій Дубінін. На порядку денному з'їзду українських росіян – завдання громадської самоорганізації росіян в Україні; затвердження статуту Російської ради України; розгляд тез основних напрямків програми збереження російської культури в Україні; вибори Російської ради України тощо.

Прочан не пустили на Святу Землю

В ізраїльському порті Гайфа відбувся дипломатичний скандал навколо судна “Ольвія” з 422 українськими та російськими туристами, що прибуло з Одеси в Ізраїль з програмою туру, що передбачає відвідини святих місць Єрусалиму. Однак міністерство внутрішніх справ Ізраїля не дозволило 145 прочанам зійти на ізраїльський берег. Із солідарності відмовилися від екскурсій й інші пасажери “Ольвії”. У Гайфу терміново прибули представники посольств України і Росії. Як повідомив радник українського посольства Петро Колос, з огляду на фактичне унеможливлення прощі посольство

України скерувало протест міністерству закордонних справ Ізраїля. За його словами, заборона паломникам на поїздку до Єрусалиму є прямим порушенням підписаної Ізраїлем минулого року, з нагоди святкування 2000-річчя християнства, конвенції про свободу туризму. За словами П.Колоса, в тому, що пасажери “Ольвії” приїхали в Ізраїль саме з релігійною місією, працівники ізраїльського МВС могли б легко пересвідчитися, відвідавши судно.

Продовжується “війна пам'ятників” у Симферополі

У Симферополі повинен бути відновлений пам'ятник Катерині II – повідомила лідер партії “Союз” Світлана Савченко. Відкрито рахунок для збору коштів на відновлення пам'ятника і подано необхідні документи у міську адміністрацію. Партія “Союз” вважає, що пам'ятник Катерині II має бути відбудований в міському саду Симферополя. Вона зауважила, що поруч стоїть “незаконно встановлений” пам'ятник Петрові Григоренкові. Провідник кримських татар, народний депутат України Мустафа Джемільєв, заявив, що “ця акція розрахована на створення конфлікту. Пам'ятників Катерині, жодним іншим завойовникам тут не стоятиме. Ніякі колонізаторські штучки тут не пройдуть”.

За інформаціями УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

22 травня Президент Кучма взяв участь у церемонії покладання квітів на могилу Шевченка на Тарасовій горі у Каневі, а також відкрив пам'ятник Т. Шевченку у м.Корсуні-Шевченківському.

Торік приріст обсягу чужоземних інвестицій в Україні становив 637 млн. доларів США, або 30 відсотків.

“Британські авіалінії” першими серед іноземних компаній в Україні презентували розклад польотів українською мовою. Така брошура надійшла у всі пункти продажу авіаквитків авіакомпанії.

У Севастополі живуть представники 28 національностей, зокрема 74.7 відсотка – росіян, 20.6 відсотка – українців, 1.9 відсотка – білорусів, по 1.7 відсотка – кримських татар і євреїв, по 0.7 відсотка казанських татар.

За чотири місяці 1999 р. виробництво електроенергії в Україні становило 62,336.4 млн. кВт-годин і знизилося у порівнянні з чотирма місяцями минулого року на 2.5 відсотка.

Курси валют	
100 дол. США	– 392.30 грнв.
100 нім. марка	– 214.41 грнв.
100 євро	– 419.36 грнв.
100 руб. Росії	– 15.82 грнв.

Це свідчить про брак християнської моралі

Заява Української Православної Церкви в США у справі нападу на релігійних осіб і вірних в Маріуполі

З великим сумом довідалися, що 30 квітня цього року під час посвячення хреста на площі в місті Маріуполі, де буде споруджений храм УПЦеркви Київського Патріархату, було вчинено брутальний напад, внаслідок якого Патріарх Філарет та його священники і кілька вірних зазнали тілесних ушкоджень.

Згідно з інформацією, поданою 30 квітня 1999 року канцелярією УПЦеркви КП, ч. 288, „за цими кримінальними діями стояли псевдоцерковні кола Московської Патріархії”.

Цією заявою УПЦерква в США висловлює свій глибокий жаль з приводу цієї події, яка свідчить про брак фундаментальної християнської моралі спонзорів і виконавців цього нападу, і доводить до відома Президента США і Президента України, до очолених ними урядів і до всього християнського світу, що вона осуджує всяке насильство, особливо насильство, що використовується в ім'я Християнської Церкви і в ім'я Православ'я.

Поручаємо поранених опіці Христа Бога, Доброго Пастиря і Лікаря душ і тіл, запевняємо їх у нашій любові, у молитвах, і просимо первоєрархів УПЦерков в Україні зробити все можливе для мирного полагодження всяких непорозумінь, для здійснення з'єднання Божих Церков в Україні і створення однієї Української Православної Церкви.

Єпископат і вірні УПЦеркви в США,
Бавнд Брук, Нью-Джерсі

Наруга над духовними особами неприпустима

Заява Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

Достойному Леонідові Кучмі
Президентові України

Пане Президенте!

З великим занепокоєнням ми сприйняли вістку про збройний напад на Київського і всієї Руси-України Патріарха Філарета.

Ми, представниці українського організованого жіноцтва, об'єднані в Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій, висловлюємо рішучий протест щодо цього злочинного вчинку, який заподіяв тілесних і моральних страждань не тільки Патріярхові, але й членам делегації, які його супроводжували.

Пане Президенте, наша Українська Церква була переслідувана і нищена довголітнім окупантом України. І коли тепер ми дочекалися вільної, демократичної держави, з повною свободою визнання релігії, немислимим є насильство і наруга над особами духовного стану, а ще й такими, як сам Патріярх.

Просимо Вас особисто розглянути цю справу та полагодити їй так, щоб злочинці були покарані і щоб такого роду напади більше не повторювалися.

З правдивою пошаною

Оксана Соколик,
голова
Іванна Кушпета,
секретар

Копії:

Іванові Драчеві, голові УВКР;
В. Бондаренко, голові Державного Комітету України у справах релігій;
Патріярхові Київському і всієї Руси-України Філаретові;
Генеральному консулові України в Торонто
Миколі Кириченкові.

Висловім свої протести проти сваволі Московського Патріярхату

Надходять невтішні вістки з України. Московський Патріярхат в Україні скаженіє – 23 квітня побито в Маріуполі Київського Патріярха Філарета, а літом збираються робити священний похід через Україну. Патріоти України звертаються до діаспори з проханням вислати до урядових чинників України найгостріший протест. Найгострішим протестом в даній ситуації може бути тільки масовий протест. Тож було б бажано, щоб кожний свідомий українець вислав свій протест, і всі гуртом ми можемо зробити велике діло порятунку України.

Група ентузіастів приготувала візирець такого протесту, який треба вислати Президенту і Верховній Раді України, а також Українській амбасаді у Вашингтоні. Поскільки тут справа не так церковна, як національна, було б бажано, щоб кожний, як православний, так і неправославний, цей протест вислали на нижче подані адреси:

Достойному Леонідові Кучмі,
Президентові України
Україна, 252005, м. Київ, вул. Банкова 7
Адміністрація Президента України
(дата)

Вельмишановний Пане Президенте,
Я, американський громадянин українського походження, приєднуюсь до протесту всього цивілізованого світу й висловлюю занепокоєння та обурення щодо подій, які сталися 30 квітня цього року в Маріуполі. Як Вам відомо, під час молитви при посвяченні Хреста на місці проєктованої Української Православної Церкви було зроблено напад і побито Патріярха Філарета, ігумена Димитрія й багатьох присутніх мирян. Мотив цього дикого і ганебного вчинку не був релігійного чи церковного порядку, а політичного. Ворожі Україні сили організували і виконали цей напад. Конститу-

(Закінчення на стор. 6)

ТЕМА ТИЖНЯ

Зовнішня політика Києва

Михайло Шпонтак

У зв'язку з конфліктом у сербській провінції Косово та прийняттям Польщі, Чехії і Малярщини в члени Організації Північно-Атлантичного Договору (НАТО), можна почути різні, в тому числі й песимістичні, голоси щодо зовнішньої політики України. Київ, мовляв, схилиється до Москви в справі війни НАТО проти Сербії, а зі вступом трьох держав Центральної Європи до НАТО Україна опиниться за новою „залізною завісою”. А як воно виглядає в дійсності?

Коли зусилля розв'язати конфлікт у Косові політичними та дипломатичними засобами вичерпалися, після шести ультиматумів, збройні сили НАТО під проводом США та Великої Британії заініціювали поетапне бомбардування військових та комунікаційних об'єктів Югославії. Вашингтон зі союзниками був, мабуть, певний, що диктатор Сербії С. Мілошевич схаменеться і згодиться на переговори, щоб мирно полагодити конфлікт. Однак Мілошевич, маючи майже одностайну підтримку з боку своїх земляків, вирішив на життя і смерть „боронити святі місця” Косова, приблизно половину албанського населення, яке перед конфліктом на числювало там 1.8 мільйона людей: 90 відсотків автохтонів, 10 відсотків – православні серби. Провінцію Косово загартала від Сербії мусульманська Туреччина 500 років тому, а повернули цей край новоствореній Югославії альянті після Першої світової війни.

Україна висловила рішучий протест проти бомбардування суверенної Югославії. На думку офіційного Києва, силові акції проти будь-якої країни можна застосовувати тільки зі згоди Ради Безпеки ООН. Президент Леонід Кучма вже з початком воєнних операцій НАТО (24 березня) започаткував врегулювання конфлікту в Косові дипломатично-політичним шляхом. На першому етапі Югославія припиняє воєнні дії в Косові і виводить звідти свої збройні сили, створюючи умови для повернення сотень тисяч біженців, під опікою міжнародних миротворчих, та егідою ООН чи Організації безпеки і співпраці в Європі (ОБСЕ), а країни НАТО припиняють повітряні удари проти Югославії. Україна була б готова взяти участь в групі позаблоркових країн-миротворців.

Другий етап – повернення в Косово біженців під контролею миротворчих сил і з гуманітарним супроводом з боку ОБСЕ, Комісаріату ООН в справі біженців і Міжнародного Червоного Хреста.

Третій етап українського плану – це скликання Мирної конференції в столиці однієї з нейтральних країн.

Українське посередництво відкинули спочатку в Белграді, а потім в НАТО, бо для справедливих розв'язання конфлікту бракувало „фактора сили”. Виглядає, що за такою „силою” Вашингтон вдався до Москви, але можна сумніватись, чи нездоровий Єльцин допоможе „другові” у Вашингтоні вийти з цієї тратовини.

Україна опинилась між кількома державами, республіками колишнього СРСР, які хоч і запротестували проти бомбардування військових

об'єктів Югославії, але хочуть тісно співпрацювати з НАТО. Українська миротворча ініціатива щодо Косова знайшла деякий прихильний відгук у світовій пресі. Під час відзначування 50-річчя НАТО у Вашингтоні українську делегацію на чолі з Президентом Л. Кучмою вітали приязно. Становище України щодо поширення НАТО на схід, щорічні українсько-натівські військові навчання в рамках програми „Партнерство заради миру”, діяльність інформаційного бюро НАТО в Києві, нещодавня новинка – згода НАТО створити військово-вишкільний центр біля Яворова на Львівщині за поважну суму оренди, комюніке із зустрічі на вершинах „без краваток” керівників десяти країн Центрально-Східної Європи у Львові 14-15 травня щодо економічно-політичної співпраці вказують, що новий „залізний завіс” на польсько-українському кордоні, здається, не бути.

Щодо конфлікту в Косові й української ініціативи то, наприклад, Тоні Блейр, прем'єр Великої Британії в газеті „Нью-Йорк Таймс”, з 24 квітня 1999 року, пропонує Росії брати приклад з України: „Я хотів би бачити Росію таким ж активним членом цієї Європейсько-Атлантичної спільноти, яким тепер є Україна. Росія належить до Європи духовно і політично та географічно. Ми повинні поробити заходи, щоб Росія і союзники (НАТО) могли діяти більше ефективно для унеможливлення криз, подібних до косовської”. А „Вол-Стріт Джорнал” з 23 квітня оприлюднив доброзичливий плян Президента Л. Кучми щодо полагодження конфлікту в Косові. Під час дискусії на тему косовської кризи у програмі „МекГлафлін груп”, канал 4, 9 травня, керівник питає: „Чи це контингенти будуть учасниками миротворчих сил в Косово – Росії-Франції чи України-Норвегії, Чехії-Мадярщини?” Правда, Україна голосувала заодно з Кубою, Індією, Китаєм, Росією на форумі ООН за припинення бомбардувань Югославії. А транспортні літаки Сербії перелетіли в Україну для переховання. І все ж це не послаблює твердження, що Україна проводить свою зовнішню політику, виходячи з інтересів власної держави. Для розбудови своєї незалежності п'ять країн – Грузія, Україна, Молдовія, Азербайджан і Узбекистан під час відзначення 50-ліття НАТО ступили ще один крок, спрямований на розвиток економіки і зміцнення безпеки, в тісній співпраці із Заходом. Плян передбачає транспортування енергоносіїв з Азербайджану, Узбекистану через Грузію, Чорне море в Одесу – для потреб України. Тим часом Президент Л. Кучма у Львові в університеті ім. Івана Франка повідомив, що знову кандидуватиме на пост Президента України, бо він „не має морального права залишити керму держави по середині дороги. Зміна політичного провідника в Україні – це зміна політичного курсу держави, і я не маю права таке дозволяти”. В інтерв'ю з кореспондентом агентства Ройтерс Л. Кучма заявив, що його головним завданням буде подолання економічних проблем країни, але тільки шляхом реформ, шляхом вільного ринку.

АМЕРИКА І СВІТ

Ген. Г. Шелдон номінований ще на одну каденцію

рахунки голосування – 301 до 55.

Президент США пропонує нові родинні пільги

ВАШІНГТОН. – Минулого тижня Президент Бил Клінтон номінував генерала Генрі Шелдона, начальника об'єднання керівників штабів американських збройних сил (найвище військове становище в державі) ще на одну дворічну каденцію. На спеціальній церемонії в Трояндовому саду Білого Дому Президент підкреслив виняткові військові здібності генерала та назвав його „незамінним в наших намаганнях у Косово, але найперше – для всієї нашої національної програми безпеки”. Будучи начальником об'єднання керівників штабів американських збройних сил, ген. Шелтон є старшим військовим радником Президента і секретаря Департаменту оборони.

Кандидатуру Л. Валенсі пропонують на президента

ВАРШАВА. – Польські засоби масової інформації повідомили, що Християнська демократія третьої республіки – політична партія, зформована і очолювана колишнім провідником „Солідарності” і колишнім польським президентом Лехом Валенсою, номінувала свого керівника кандидатом у президентських виборах 2000 року. Покищо Л. Валенса не зробив конкретного рішення щодо своєї кандидатури, але сказав, що він міг би перемогти теперішнього президента Александра Квасневського, котрий напевно буде кандидатом зі сторони польських лівих сил. Якщо Л. Валенса вирішить позмагатися у виборах, то, правдоподібно, муситиме боротися за голоси з Маріяном Краклевським, теперішнім керівником „Солідарності”.

Покищо відсотків не змінено

ВАШІНГТОН. – Федеральна Рада валютних резерв на своєму засіданні минулого тижня вирішила не міняти теперішніх норм відсотків, але попередила вкладників капіталу та абонентів, що це може статися в наступних місяцях, якщо далі завважуватиметься зріст інфляції. Ця настанова комітету вирішень політики центрального банку недвозначно сигналізує про зміну цієї державної установи в порівнянні з минулою осінню, коли тричі зменшували відсоткову норму, реагуючи на глибоку фінансову кризу.

С.Степашин затверджений прем'єр-міністром Росії

МОСКВА. – Новий прем'єр-міністр Росії Сергій Степашин 19 травня був затверджений нижньою палатою парламенту, чим усунуто напружену політичну ситуацію. Президент Єльцин знову перетасував політичну колоду карт і здивував своїх комуністичних суперників звільненням з посади прем'єр-міністра Є.Прімакова. Звинувачення на адресу Б. Єльцина не мало успіху, а під час голосування навіть депутати-комуністи голосували за С. Степашиним, 47-річним прихильником Б. Єльцина, котрий донедавна займав становище керівника державної поліції. Кінцеві під-

ГРЕМБЛІНГ, Луїзіана. – Намагаючись зпопуляризувати одну зі своїх програм, Президент Бил Клінтон у неділю, 23 травня, повідомив, що доручить Департаментові праці знайти можливості, щоб стейти з надвижки фондів безробіття платили батькам, які звільняються з праці, щоб піклуватися новонародженим немовлям. Пропозицію щодо розширення закону Родинної і медичної відпустки Президент оприлюднив у своїй промові до випускників Стейтського університету у Гремблінгу, у північно-центральному Луїзіані. У згаданій промові Б. Клінтон підкреслив, що багато батьків не використовують існуючого закону з 1993 року, котрий дозволяє на безплатні відпустки для батьків новонароджених немовлят тільки тому, що вони не можуть собі дозволити навіть на кількатижневе існування без заробітної платні.

Перша Леді США відвідала Македонію і табір біженців

СКОП'Є, Македонія. – Недавно Гілари Родгам-Клінтон здійснила поїздку до Македонії, котрої наміром було показати, що Вашингтон далі намагається балансувати різноманітні потягнення своєї косовської політики. Співчуваючи біженцям, Г. Родгам-Клінтон все ж таки намагалася ніякими своїми обіцянками не вразити македонців, а радше старалася запевнити їх, що перебування біженців на території їхньої країни є тільки тимчасовим. Крім того, вона запевняла, що США роблять все можливе, щоб біженці з Косова могли якнайшвидше повернутися до своїх домів. У Македонії в основному народ є проти бомбардування Югославії літаками НАТО, крім того, македонці побоюються, що наплив етнічних албанців може створити ситуацію, коли вони можуть стати меншиною у цій країні. Саме з уваги на це Перша Лейді США своїми розмовами і зустрічами пробувала вплинути на існуючі антиамериканські почуття.

Однодоларова монета стає популярною

ВАШІНГТОН. – Від 1979 до 1981 року Державна карбівня США випустила 857 млн. однодоларових монет, на котрих зображена відома американська суфражистка XIX сторіччя Сузан Б. Антоні. Монета не мала популярності серед громадськості, бо була надто подібна до „кводра” (25 центової монети), тому легко можна було помилитися. Однак, коли доларові монети стали вживати в автоматах продажу поштових марок, публічного транспорту чи перекуску, доларівки стали бажаними. Директор карбівні Філіп Діл повідомив, що вирішено знову випустити однодоларову монету, на якій буде зображена Сакаджевія – індіанка з племені Шошоні, котра була провідником американської експедиції Люїса і Кларка на захід країни аж до берегів Тихого океану.

СВОБОДА

Пам'ятай!
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмів, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський,
Петро Часто, Юрій Шевчук; Верстка — Павло Стокотельний; Рекляма — Марія Шепарович;
Адміністратор — Володимир Гончарик.

Газета — час — читач

"Свобода" ніколи не нарікала на брак дописувачів — і в цьому сила нашої газети. Мабуть, "Свобода" — єдине українське діаспорне видання, куди стікається найбільше інформативних потічків нашого громадського життя з усього світу. Лише від січня цього року в редакційному зошиті зареєстровано близько тисячі листів. Кожен день пошта приносить листи, з яких видно не тільки, що діється в громаді й у світі, не тільки що думають люди з того чи іншого приводу, а й також, що вони думають про газету. Листи бувають ой які різні! Кожен пише в міру свого темпераменту, освіченості, а також розуміння, що таке газета, як і ким вона робиться.

106-літня "Свобода", мабуть, мала не багато періодів у своїй історії, коли листи і дзвінки до редакції були такими пристрасними, сказати б, причетними до того, як і чим "дихає" часопис. Цьому є кілька причин. Найголовніша — це та, що 10 місяців тому газета перейшла з щоденника на тижневик, тобто виходить уже не 20 разів на місяць, а лише чотири. Отож, коли йдеться про публікацію допису (який кожному авторові дорогий — як професійному журналістові, так і пресовому референтові громадської організації), то треба мати справді високе визнання, щоб змиритися з тим, що допис, навіть написаний по гарячих слідах, має шанс бути видрукованим не найшвидше. Якщо не втиснеш допис в це число чи наступне, то він застаріє на три-чотири тижні. До того ще й розмір газети став меншим.

До редакції прийшли нові редактори, змінилися вимоги, а кожне нове, як відомо, не конче сприймається людьми (в даному разі читачами) з позитивним інтересом, а радше насторожено. То ж і буває, інколи, що коли матеріал не виходить два-три тижні, то деякі дописувачі вважають це упередженим ставленням до них.

"Свобода" має постійних авторів, які дописують роками, а то й десятиліттями. Це наш "золотий фонд", це імена, до яких звик діаспорний читач і яким довіряє. Але знов таки в цієї "медалі" є зворотна сторона: звичка писати завчено, в одному стилі і — багато. Наприклад, "стара" "Свобода" могла дозволити таку річ, як великі "підвали" статей постійних авторів — з аналізами, роздумами, спогадами. Новій, зменшеній і осучасненій "Свободі" така розкіш обходиться дорого, принаймні довгими і терплячими виясненнями, чому так, а не інакше. Час і обставини змінилися, світ сповнений інформацією, яка блискавично летить в просторі, лиш натисни клавішу комп'ютера; відкрилась залізна брама в Україну, наша тяжко вистраждана незалежність хистка, мов дім на піску, ми хочемо вже знати, що там сталося після того, що відбулось учора. Тому скорочуємо статті, дуже часто з жалем обтинаючи чийсь вистражданий думки. Не зробиш цього — не буде місця іншому авторові — а це несправедливо. Хочеться, щоб усі читачі зрозуміли, що газета має свої обставини і свою політику. Не все, що падає на редакторський стіл, годиться для публікації, а те, що підходить, дуже часто потребує великого редагування, інколи переписування. Інакше шпальти часопису були б заповнені протоколами, детальними звітами, які цікавлять лише одну конкретну громаду, а не цілий загальний читачів. А ще — однакові заголовки типу "Відзначення", "Вшанування", "Звіт", "Ювілей", "Протокол", "У річницю..." і т.п. Для того тут і сидять професійні редактори, щоб ваша цінна інформація стала газетним матеріалом.

Осучаснена "Свобода" одержує дуже багато гарних відгуків, додалось багато нових авторів, які в поєднанні із старими й відомими дописувачами складають тяглість нашого "золотого фонду". Навколо часопису вирує життя й бурлять думки. Однак, маємо ряд читачів і дописувачів, яким важко прийняти зміни, і вони (віримо, що з найкращими намірами) вчать, як слід робити газету, якою мовою і т.д., виходячи із свого розуміння (чи нерозуміння) журналістського ремесла. Але про це поговоримо наступного разу.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про "Вогнем і мечем", маївку і гайок

Саме тепер ми в Нью-Йорку мали нагоду, хто хотів та був до цього цікавий, оглядати фільм, створений за мотивами славного роману Сенкевича "Вогнем і мечем", що ще з давніх, передвоєнних часів добре сидів в печінках нам усім, хто жив під польською окупацією. Особливо прикро згадуємо цю обов'язкову у середніх школах шкільну "лектуру" та обговорювання її на годинах, призначених на польську літературу. Найважче доводилося тим українцям, котрі мали професорів-поляків і тим самим відповідну у них настанову до цієї, як її звали, історичної книжки. Тут, напевне, також впливало наше наставлення у тридцятих роках до польської влади, арештів молодих українських націоналістів та інших сутичок між поліцією та населенням.

Але тепер українці в США бігли побачити цей фільм з цікавості, а може, із захоплення українським відомим театральним актором Богданом Ступкою, а може — щоб порівняти фільм зі споминами півсторічної давнини. Сумніваюся, чи хтось із покоління, що пережило цю книжку, як шкільну лектуру, повернувся б тепер до неї, щоб відсвіжити давно забуте. Мені, однак, цей фільм яскраво нагадав одне із переживань "давнього минулого", якого причиною була саме ця високопатріотична книжка. Ми, хоча навчалися в українській школі, мали "щастя" вчитися польської історії та літератури у професора-поляка, та ще й, до того, доволі неприхильного до українців. (Відай, вже в тих часах у Перемишлі, де я навчалася, будився цей дух непорозуміння та шовінізму, який не зникає до сьогодні). "Вогнем та мечем" було обов'язковою лектурою в останній класі навчання перед іспитом зрілості, тому, може, ми, доволі часто виказуючи свої почуття, тим разом мовчали, щоб не роздратувати і не наставити проти себе поляка, від уряду призначеного членом іспитової комісії. Отож слухали його пояснень твору Сенкевича, ролі Хмельницького в описах письменника, як це інтерпретує наш учитель зі своєї,

польської, точки зору, та не вдавалися ні в які дискусії, хоч як нас "язичок свербів".

Аж ось наш учитель, мандруючи, як завжди, тихою ходою поміж шкільними лавками, несподівано обернувшись, затримався при нашій славній та любленій усіма шкільній художниці — Славі.

— А ви що там рисуете? — спитав зі злобною усмішкою і, не чекаючи відповіді, вирвав із рук Слави аркуш білого паперу, що лежав перед нею. "Погляньте, який це художній шедевр!" — звернувся він до нас і, стоячи на середині кімнати, підніс угору цей "шедевр" так, щоб ми усі могли добре бачити.

Ми побачили і зрозуміли. На вправною рукою нарисованій картині дві свинки у кунтушах, з поясами та у шапках-рогатишках, сиділи на візку, запряженому у двоє коней, що мали чомусь довгі вуса і баранкові шапки. Угорі виднів напис: "На маївку у гайок"...

— Чи можу затримати цей рисунок? — спитав із солодким усміхом учитель, сховав його, не чекаючи відповіді, у течку і вишов із класу.

"Вогнем і мечем" закінчився для нашої Слави справжнім мечем і вогнем. Скарга професора на її "протидержавну" насмішку скорою ходою, разом із живим доказом-рисунок, пішла до управи середніх шкіл, що в більшості складалася із поляків. У висліді Слава не склала іспиту зрілості та мусіла, єдина з нашої класу, повторювати все ще раз. Ми усі разом із нею виплакали "море" сліз, але без успіху, зате усім нам залишився Сенкевич та його "Вогнем і мечем" добре в печінках.

Чи ж не тому я тепер, більш як пів сторіччя пізніше, ніяк не могла збудити у себе захоплення цим фільмом і ніяк не могла зрозуміти, як міг вибрати в ньому роллю український актор, і як наші молоді рецензенти могли з таким захопленням про цей фільм писати та говорити?

Моя критична настанова до того фільму мала також ще й інші причини — проте це вже "інакша історія"...

О-КА

УВАГА! „Свобода” просить надсилати матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 2000 рік

Вже зовсім близько визначний поріг у житті людства — великий ювілей християнської ери. Саме це зумовить тематику наступного нашого Альманаху. Очевидно, що до провідних належатимуть теми досягнень світової цивілізації, в тому числі й українського народу, в галузі матеріальної і духовної культури, а також проблеми, з якими людство дотепер не дало собі ради і які чекатимуть свого розв'язання в наступному тисячолітті.

Сподіваємось одержати також узагальнюючі матеріяли з історії західної української діаспори, зокрема про активну багатогранну працю повосної хвилі нашої еміграції,

який тепер сповнюється пів сторіччя.

2000-ий рік буде роком багатьох менших ювілеїв, значних дат, що стосуються політичного і загальнокультурного життя. Ось, для прикладу, дві з них: 14 липня 1900 року студентське віче у Львові проголосило метою молоді боротьбу за державну самостійність України; у тому ж 1900 році в Харкові було створено Революційну Українську Партію — першу політичну партію самостійно-державницького напрямку.

За пера (тобто за комп'ютери), шановні автори! Матеріяли просимо надсилати на адресу „Свободи” з позначкою: „Для Альманаху-2000”.

Редакція „Свободи”

"Свобода" змінила адресу електронної пошти.
Нова адреса: svoboda@worldnet.att.net

ДУМКА З ПРИВОДУ

Що сказав і що не сказав міністер праці про кризу в Україні

Зустріч представників української громади Америки з міністром Іваном Саханем

Міністер праці Іван Сахань (в центрі). Праворуч від нього Володимир Єльченко, посол України при ООН. Ліворуч – Діна Нескорожана, другий секретар Постійного представництва України при ООН.

20 травня у Постійному Представництві України при ООН відбулася зустріч міністра праці та соціальної політики України Івана Саханя із представниками української громади Сполучених Штатів. З боку громади в ній взяли участь: Володимир Сахань (Українсько-Американська Координаційна Рада) Михайло Шпонтак, Тамара Гало, Роня Лозинська, Андрій Ластовецький та Лев Футала (Український Конгресовий Комітет) Богдан Кекіш (голова кредитівки "Самопоміч" у Нью-Йорку) Ганя Криль, яка провадить українською сторінкою "Брама" на інтернеті. В зустрічі також взяли участь Володимир Єльченко, постійний представник України при ООН, Генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський та Діна Нескорожана, другий секретар місії.

МІНІСТЕРСТВО праці і соціальної політики України створено порівняно недавно – близько двох років тому. За самою сутністю своєї діяльності воно стоїть в епіцентрі найгостріших проблем сьогодишньої України: безробіття, хронічна заборгованість із заробітків та пенсій, захист найзнедоленіших верств суспільства від наслідків кризи, які не видно кінця.

Іван Сахань народився 1 січня 1948 р. в с. Кіндратівка Павлоградського р-ну на Дніпропетровщині, в селянській сім'ї. Закінчив Дніпропетровський сільськогосподарський інститут, отримавши спеціальність інженера-механіка, потім Вищу партійну школу при ЦК Комуністичної партії України. Працював трактористом та заступником голови колгоспу. З липня 1994 по квітень 1998 року – депутат Верховної Ради від Ярмолинецького виборчого округу N 417. 25 червня 1998 р. призначений міністром праці та соціальної політики, з липня 1998 р. – член Національної ради соціального партнерства та Член Ради роботи з кадрами при Президентові України.

Виступаючи перед присутніми, міністер сказав: "Президент Кучма неодноразово підкреслював, що

найгрізнішим суперником на виборах в нього буде соціально-економічний стан." Однією з найгостріших проблем І. Сахань назвав не виплату заробітків як у бюджетній сфері (лікарі, вчителі, військові, працівники органів управління), так і тим, хто працює в економіці. Однією з причин не виплат заробітків міністер назвав зменшення надходжень до державної скарбниці внаслідок економічної кризи. За два останні місяці уряд зміг погасити

Сьогодні за кожен мільйон тонн видобутого вугілля Україна розраховується чотирма шахтарськими життями.

біля 200 мільйонів гривень боргів із заробітної платні. В економічній галузі ситуація із заборгованістю значно складніша. Більшість товаровиробників, реалізуючи свою продукцію, не мають можливості своєчасно отримати за неї оплату готівкою. До інших негативних чинників міністер відніс такі, як втрата ринків для українських товарів на території колишнього СРСР, нездатність держави контролювати економічну діяльність підприємств, як державних так і приватних, керівники яких нерідко дбають лише про особисте збагачення, а не про інтереси робітників чи країни, брак готівкової грошової маси. Лише за останні місяці внаслідок краху російського рубля в серпні 1998 р. рівень торговельного обміну із Росією – основним ринком збуту українських товарів – скоротився на 25 відсотків.

СОГОДНІ біля трьох мільйонів чоловік користується чорнобильськими пільгами. Загалом нараховується п'ятнадцять пільгових винятків із системи пенсійного забезпечення. При пенсійному віці в 60 років для чоловіків і 55 для жінок фактично середній пенсійний вік в Україні сьогодні 42 роки. Така ситуація існує як вислід того, що особам цілої низки професій законодавство дозволяє значно раніше виходити на пенсію. Сьогодні в Україні на 20 млн. працездатного населення припадає 15 млн. пенсіонерів. Для порівняння, у США один пенсіонер припадає на щонайменше трьох працюючих.

Депутати Верховної Ради со-

(Закінчення на стор. 24)

Віталій Карпенко, політичний оглядач „Свободи”

ІНТЕЛІГЕНЦІЯ НА РОЗДОРІЖЖІ

14 травня в Києві відбувся другий з'їзд Конгресу Української Інтелігенції.

Зі звітною доповіддю виступив голова КУІну Іван Драч. В обговоренні доповіді взяли участь 30 чоловік, з них лише приблизно третина делегатів, решта – гості, представники різних партій, громадських організацій та нардепи. Найбільше на з'їзді була представлена партія Рух, очолювана Юрієм Костенком, до якої належить і голова КУІну.

Доповідь Івана Драча, як і завжди, була поетично образна, але політично драглиста, завуальовано компромісна і розхолоджуюча. Не дивно, що і проект резолюції був запропонований аморфний, загальний, декларативний, що й викликало справедливу критику делегатів. Може, тому з'їзд так і не зміг визначитись, кого з кандидатів на Президента України підтримати на наступних виборах: кандидатуру Кучми ніхто не наважився назвати, враховуючи загальну атмосферу з'їзду, а інші кандидатури ніхто й не збирався ставити на рейтингове голосування, хоч називалося прізвище Євгена Марчука, а Олександр Мороз, Іван Білас, Юрій Костенко особисто прийшли на з'їзд і дістали слово. Схоже, що таке не входило в плани Івана Драча та його найближчих соратників. Тому прийнято компромісне рішення: провести у серпні-вересні другий етап з'їзду, на якому й визначитись, кого з претендентів підтримати.

Головою КУІну безальтернативно обрано Івана Драча, а запропонована кандидатура Віталія Карпенка не голосувалась, оскільки він не дав на це згоди. Обрано також новий склад Національної ради КУІну та сім заступників голови, замість одного, як було раніше. Чи від цього КУІн запрацює в сім разів ефективніше?..

Нижче подаємо виступ на з'їзді голови Київського крайового відділення КУІну Віталія Карпенка, в якому висловлена дещо відмінна позиція від тієї, що містилась у звітній доповіді.

Не все так добре у нашому домі

Рух української інтелігенції, внаслідок якого створено Конгрес Української Інтелігенції, був викликаний суспільною потребою, тією надзвичайно напруженою ситуацією в суспільстві на п'ятому році незалежності, коли під загрозою було поставлене саме існування Української держави, української нації, її мови, культури, духовності. Будучи совістю, найчутливішою більшовою точкою суспільного організму, українська інтелігенція вийшла на авансцену політичного життя, забила тривогу, намагаючись змінити ситуацію на користь українського народу, на користь українських інтересів.

На жаль, ми нічого не добились. Ситуація в країні не тільки не поліпшилась, а й значно погіршилась. Більшість українського наро-

ду доведена до крайньої межі зубожіння. Буйним квітом продовжує розквітати злочинність і корупція. Розкрадання України триває в процесі боротьби мафіозних кланів за переділ уже "прихватованого" – національні багатства українського народу опинилися в неукраїнських руках. Гине українська культура і духовність. Зросійщення досягло такого рівня, якого не було навіть за часів тоталітаризму. Економічні реформи не проводяться, а імітуються. Україна практично втратила свій національний інформаційний простір, який все більше і все відвертіше використовуються проти України, а саме: для денационалізації, деукраїнізації, обездуховлення суспільства. Нахабній експансії північної сусідки українська влада не протистоїть, українські інтереси не захищає. Все це підводить до висновку, що Україна як не мала, так і не має української влади. На жаль, перефразовуючи Шевченка, можна сказати, що й тепер живемо на нашій, але не своїй землі, при своїй, але не нашій владі.

Установчий з'їзд Конгресу ухвалив рішучу і всебічну постанову, кінцевою метою якої було "забезпечити безумовне виконання волі українського народу, висловленої на Референдумі 1991 року, до побудови незалежної Української держави; розробити й послідовно впроваджувати ідеологію державотворення, концептуальним ядром якої є українська національна ідея". З'їзд висунув 30 конкретних і рішучих вимог до влади. На жаль, далі рішучих фраз справа не пішла і з наших вимог практично жодна не виконана. В чому ж причини невдачі?

1. Ентузіазм, занепокоєння і готовність української інтелігенції рішуче діяти, на жаль, не були підтримані організаційно. Нефіксоване та асоціативне членство в КУІні перетворило організацію в аморфну і недієздатну масу, яка не розрослася вглиб, практично не має своїх первинних осередків на місцях.

2. Пропозиції створити на базі громадської організації інтелігенції широку, українську за суттю політичну партію не знайшли підтримки з боку президії національної Ради. Законодавство, прийняте згодом, лише підтвердило помилковість такої позиції, оскільки суб'єктами виборчого процесу ним визнано тільки політичні партії, а громадські організації таким чином було позбавлено реального впливу на суспільне життя.

3. Орієнтація вищого керівництва КУІну лише на одну, хоч і найпотужнішу національно-демократичну партію, і підпорядкування їй зашкодило громадській організації інтелігенції виконати свою консолідуючу роль.

4. Пасивність, постійні компроміси з владою, яка не хоче або не-

(Закінчення на стор. 22)

Чи Леонід Кучма справді ворог преси?

Респектабельна організація Комітет Захисту Журналістів (Committee to Protect Journalists) відзначила щорічний День свободи преси (3 травня), опублікувавши список десяти "ворогів преси" – глав держав, в яких журналісти знаходяться під тиском.

Президент України Леонід Кучма попав на цей список разом з керівниками Китаю, Єгипту, Куби, Малайзії, Перу, Югославії, Конго/Кіншаса, Тунісу, Етіопії.

Не минуло двох тижнів, як у Львові відбулася вершинна зустріч президентів країн Центральної і Східної Європи, де господарем був Президент України. Деякі українські газети – серед них впливовий щоденник "День", у своїх репортажах про цю справді небуденну і престижну подію знайшли можливість критично писати про участь Президента України на ній. То як же це так, що у країні, Президент якої визнаний одним з десяти у світі ворогів преси, виходять газети, що при будь-якій нагоді гостро критикують президента?

І ще можна запитати: Чому наспіску, де є державні керівники Китаю, Куби, Малайзії і Конго є Президент України, а нема, скажімо, президента Білорусі, або Узбекистану, або навіть Киргизстану, де журналістам, які не дотримуються встановленої урядом доктрини, справді важко займатись журналістикою? У самостійній Україні, слава Богу, свобода преси діє. Там виходить коло 3,000 газет різної якості (здебільшого, на жаль, низької) і прерізних політичних переконань, та більшість з них, зокрема в районах, або урядові, або виживають при допомозі урядових субсидій. У великих містах України можна підійти до кіоска і купити шість, а то й десяток газет і мати цілий вахляр опіній. І все це тільки підтверджує, що нині в Україні свобода преси діє. Газета "День" народжувалась понад два роки, врешті вийшла наприкінці 1996 року і з того часу виросла в серйозний універсальний щоденник, який не пропускає нагоди критикувати уряд і друкувати погляди генерала Євгена Марчука. То чому, все таки, з понад двохсот країн світу Комітет Захисту Журналістів вибрав до свого непочесного десятка "ворогів преси" президента України?

КЗЖ – респектабельна організація, яка постійно збирає факти про ситуації, які утруднюють працю журналістів. До імен кожного із своїх щорічних "лауреатів" КЗЖ подає причини цього "визнання". Президент Кучма попав на список, бо він, за словами КЗЖ,

застосовує проти журналістів закони про податки і наклепи, грубо поводить з опозицією, що він слабо реагує на прояви насильства, а це, мовляв, сприяє навмисним підпалам редакцій, нападам на журналістів і редакторів, призводить до почуття страху й самоцензури, що податкова політика Президента змушує редакції шукати підтримки у бізнесменів і політиків, які тоді диктують зміст часописів, і т.д. На закінчення цього загального оскарження КЗЖ додає конкретне речення: "На протязі останніх місяців надмірні штрафи змусили три газети припинити видання."

КЗЖ не називає їх, але цими трьома газетами мали б бути "Всеукраїнські Ведомості", "Правда України" і "Київські Ведомості". Останнім редактором "Всеукраїнських Ведомостей" був Володимир Рубан, який створив газету "День" і через 3-4 місяці покинув її (вважав, що інвестори обмежують його повноваження). Так, у 1998 році хтось пробував підпалити редакцію ВВ, але газета закрилась не через це, а щойно тоді, як прогнала процес за наклепництво і її банковий рахунок був заморожений. (В Києві говорили, що це газета Павла Лазаренка, засновника партії "Громада".) А "Правда України" – колишній російськомовний орган Центрального Комітету Компартії України – порушила закон, бо діставала надто багато фінансової допомоги з карібського острова Антигуа (чи не з рахунка того ж Лазаренка?) І ще її редактора взяли під слідство за те, що він, мовляв, майже згвалтував одну з своїх молодих журналісток (яка покинула працю і стала студенткою міліцейської академії).

Ще цікавіша історія була з "Київськими Ведомостями". Газета почала виходити у 1992 році, стала дуже популярною, чи не перша покинула старий поліграфічний і редакційний комплекс "Преса України" і почала друкуватись у власній друкарні. Згодом Приватбанк з Дніпропетровська став її співвласником і призначив видавцем Віктора Чайку – колишнього помічника колишнього прем'єр-міністра Кучми. Але згодом газета почала надто негативно писати про Президента Кучму і його адміністрацію. Тут завжди треба мати на увазі, що самостійна Україна дуже динамічна країна: все, в тому числі альянси, часто міняються. Наприклад, хіба не був свого часу дніпропетровець Павло Лазаренко

(Закінчення на стор. 24)

БЕЗ КОМЕНТАРЯ

Восени 1997 р. Президент України Кучма публічно заявив, що у нього "вистачить розуму не висувати свою кандидатуру на наступний президентський термін, якщо ситуація в економіці і соціальній сфері докорінно не зміниться".

13 травня 1999 р. виступаючи перед студентами львівських вузів, Леонід Кучма сказав, що за нинішніх умов "зміна політично-

го лідера в Україні означатиме зміну політичного курсу держави" і він не має "морального права" цього допустити. Мовляв, він довго розмірковував над тим, чи брати участь у нинішній президентській гонці, і дав собі відповідь, що "не має права зупинитись на половині шляху і залишити все те, що зробив за останні п'ять років в Україні".

Шлімо свої протести

(Закінчення зі стор. 2)

ція України гарантує релігійну свободу, однак громадянам України, що належать до своєї Української Православної Церкви з Київським Патріархатом на чолі, як показав ще раз цілком наглядно випадок в Маріуполі, ця свобода загрожена. Бо існують в Україні сили, яким все незалежне й українське є нана-висним.

Стурбований долею землі батьків моїх, я звертаюся до Вас, пане Президенте, як до гаранта Конституції України. На вас звернені очі всіх, хто вірить в релігійну свободу, а особливо тих, кому дорога Україна. Зупиніть цю ворожу Україні затию. Дайте змогу людям будувати на своїй землі церкви, молитись і дякувати Богу за ласки, якими Він нагородив цей люд, воздвигши незалежну Україну. Спрямуйте Ваші зусилля на розбудову Київського Патріархату, благословення якого в історичні часи кріпило Ваших і моїх пращів. Хай і українці, так як і болгар, руму-

ни, серби, росіяни, греки та інші народи, мають свою рідну Церкву. Національна Церква скріпить державу, приверне спокій і мир між людьми, а це в свою чергу принесе щастя й добробут Україні.

З пошаною до Вас,

(підпис і адреса).

Прохання вислати листа такого ж змісту на такі адреси:

Голові Верховної Ради України шановному Олександрові Ткаченку

Україна, м. Київ

вул. Михайла Грушевського 5

Вельмишановні обранці Народу України, (далі – зразок поданого вище листа)

Dr. Anton Buteyko
Ukrainian Embassy
3350 M. Street, N. W.
Washington, D.C., 2007

Вельмишановний Пане амбасадоре, (далі – зразок поданого вище листа)

Зупинити московський "хресний хід"

Світова громадськість вважає, що він може вилитися у чергове побоїще з непередбачуваними наслідками

Західна преса, зокрема впливові британські газети "Гардіан", "Таймс" та інші, із занепокоєнням повідомляють про наміри Росії провести "хресний хід" по території України. "Файненшл Таймс", зокрема, цитує висловлювання патріарха Філарета про те, що після вступу "ходу" на нашу землю, "українці не вдадуться до застосування сили першими, але будуть активно захищатися". Газета наводить також слова голови Держкомрелігій Віктора Бондаренка, який не береться передікати, "що може статися після вступу команди московського патріарха Алексія II на Україну", але прогнозує при цьому: в кожному разі протистояння "може перерости у бійку". Отже, "хресним ходом" Москви проти України стурбована вже й світова громадськість. І тільки керівництво нашої держави у зв'язку з цим – ані пари з уст! Невже ні Президент, ні глава уряду не ро-

зуміють можливих фатальних наслідків чергової провокації московських "хрестоносців"? Звичайно ж, розуміють... Ось тут і напрошується припущення: це — СПІЛЬНА ПРОВОКАЦІЯ.

Нині діючий режим прямо зацікавлений (перед президентськими виборами) у влаштуванні ще одного "чорного вівторка", але вже загальнодержавного масштабу. Розрахунок властей простий: жодна порядна людина, а тим більше жоден патріот не стоятиме осторонь цього нашестя. І тому, спровокувавши побоїще, неважко буде "неутралізувати" (в тому числі і фізично!) головних політичних опонентів. Саме тому сьогодні в суспільстві наростає тривога, все гучніше і гучніше лунають вимоги до Президента: зупинити і зупинитися!

(За матеріалами української преси)

Департамент юстиції...

(Закінчення зі стор. 1)

під керівництвом СС, яка брала участь в облавах на жидів в окупованій Польщі.

Не названий урядник Департаменту юстиції сказав, що справу І. Дем'янюка, котра офіційно була відкинута щойно минулого року, поновлено з уваги на серйозність звинувачень щодо його діяльності в таких таборах, як Собібор. Згаданий урядник також сказав, що рішення поновити справу було здійснено за згодою Генерального прокурора країни Дженет Ріно, але воно могло бути іншим, коли б при перевірці цієї справи Департаментом юстиції було виявлено, що позивачі „навмисно“ ототожили І. Дем'янюка з Іваном Грозним.

Майкл Тігар, адвокат І. Дем'я-

нюка, критично поставився до цих намагань Департаменту юстиції, заявляючи, що І. Дем'янюк не є настільки здоровим, щоб перенести ще одну судову боротьбу, а рідня є майже в банкрутстві через довгу судову тяганину, довжиною в 22 роки, в кінці якої виявилось, "що судили не тільки невинну особу, а й вони обманювали суди".

Ця справа знову сколихнула пристрастями громадськості щодо судових розслідувань нацистських воєнних злочинів через більш як пів століття тому.

Провідники жидівських організацій в США відразу схвалили рішення Департаменту юстиції про поновлення справи Дем'янюка. Рабін Марвін Гір, голова Центру Симона Візенталя у Лос-Анджелесі, сподівається, що цим разом вдасться депортувати його з країни.

Х.В. Ференцевич

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Річні збори Округу УНС у Сиракюзах

Річні загальні збори Округу УНС у Сиракюзах відбулися в залі місцевого Українського Народного Дому. Збори відкрив голова Округу Володимир Корчинський, а молитвою проводив диякон д-р Мирон Ткач. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять членів УНСОюзу, котрі відійшли від нас за минулий рік.

В зборах взяли участь голова Округу Володимир Корчинський з дружиною Ромою, Володимир Ревюк – заступник голови, Михайло Середович – секретар Округу, Ми-

кола Велич – скарбник, секретарка 39 Відділу Джойс Ткач, диякон д-р Мирон Ткач, Григорій Базар, Михайло Кривий, д-р Іван Гвозда та секретар 283-го Відділу з Авбурну Григорій Гавришків з дружиною Розалією. На збори прибула із Головної Канцелярії секретар УНС Марта Лиско.

На зборах звітували члени уступаючої Округу – усім їм надано абсолюторії. Вибрано ту саму управу. До Контрольної комісії вибрано Григорія Базара, Джойс Ткач та Григорія Гавришкова.

Перед закриттям зборів голова Округу попросив до слова секретаря УНС Марту Лиско. Вона підкреслила організаційні досягнення в Окрузі і подякувала всім, що приєднали нових членів та тим самим зміцнили нашу організацію.

Найкращим організатором в Окрузі за минулий рік була Джойс Ткач, секретар 39-го Відділу, котра здобула 12 членів на загальну суму забезпечення 119,000 дол., а друге місце зайняв Григорій Гавришків, секретар 283-го Відділу, здобувши 4 члени. По одному членові в окрузі здобули Анна Чопко, секретар 271-го Відділу, Едвард Гузиляк, секретар 38-го Відділу, та голова Округу і радний Володимир Корчинський.

В загальному за минулий рік УНС здобув 823 члени на загальну суму забезпечення 11,822,481 дол. УНСОюз постійно старається уводити нові пляни асекурації, щоб могли конкурувати з іншими асекураційними компаніями. Беручи до уваги, що вік в Америці продовжується, УНС вирішив продавати поліси до 85-го року життя, а одноразові платні – до 90-го року життя. Для молоді до 15-го року життя пропонувано термінову грамоту, котру можна продовжити до 28-го року життя.

УНС знижує вкладки на забезпеченні пляни всім, що не курять. Після введення таких змін оплати на деякі пляни знижено до 67 відсотків.

Вжито певних засобів для зменшення дефіциту. У 1998 році дефіцит зменшено. Дальшою темою до дискусії була зміна вимог на стипендії в УНС. Згідно із тою зміною, продовжено реченець до червня, також змінено вимоги на фінансові звідомлення про заробіток батьків.

Марта Лиско пригадала присутнім про konieczність поширювати нашу пресу „Свободу” і англомовний тижневик. УНС старається поширити коло передплатників наших газет через виміну адрес із іншими організаціями. Так само konieczним є користати із нашої чудової Союзівки, якщо ми хочемо її зберегти.

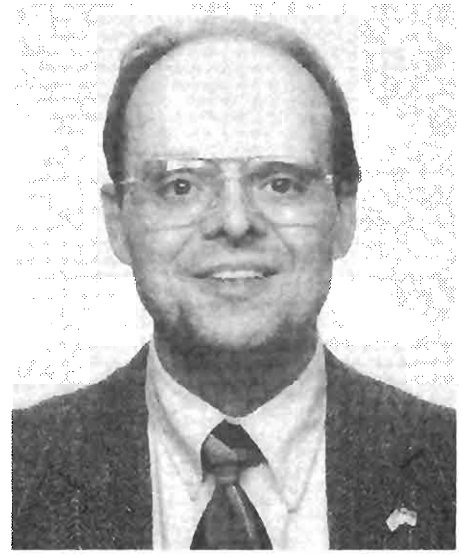
Згідно з рішенням 34-ої Конвенції про зміну статуту на 2000 рік і переходу на так званий корпоративний спосіб, секретар пригадала, що всі делегати будуть голосувати на цю зміну в листопаді цього року.

Пресова референтура 39-го Відділу УНС

Організатори-переможці першого кварталу 1999 року

о. д-р Мирон Стасів

А. Скиба

Організаційні досягнення УНС за перший квартал 1999 року хоч не надзвичайні, однак свідчать послідовну працю секретарів та професійних продавців. УНСОюз має 27 округ та 259 відділів. Цього року в першому кварталі дев'ятнадцять Округ приєднали нових членів. За три місяці продано 129 поліс на загальну суму забезпечення 1,106,562 дол. Перше місце здобула Округа Північного Нью-Джерзі, де продано 34 поліси на 278,562 дол., на другому місці – Округа Конектикат, а третє місце здобула Округа Балтимор. На жаль, вісім округ не здобули ні одного члена. Це буде мати поганий вплив на досягнення річної квоти цих округ.

(Закінчення на стор. 22)

Й. Кочарський

НОВІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Мая–Стефанія Гайда, дочка Романа і Катерини Гайдів, народилась 20 грудня 1998 року в Сан-Антоніо Тек. Записали до 59-го Відділу УНСОюзу свою внучку дідо Ігор та бабуня Рома Гайди.

Павла–Михайла Круциляка записали до 184-го Відділу УНСОюзу, його батьки, Петро й Катруся Круциляки з Манчестеру, Мизурі.

Андрійко–Іван Принада–Готт, син Івана і Богдани Принади–Готт став наймолодшим членом 15-го Відділу УНС у Вашингтоні, Д.К. Вписали свого внука в члени УНСОюзу бабуся Ефросинія і дідусь Богдан Принади з Картерет, Н.Дж.

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ І-ий КВАРТАЛ 1999 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 12/98	8,131	17,849	4,359	30,339
Неактивні члени 12/98	7,172	17,708	0	24,880
Всі члени 12/98	15,303	35,557	4,359	55,219
Активне членство				
Приріст у 1/99–3/99				
Нові члени	38	80	0	118
Нові УЛ	6	3	0	9
Прийняті наново	49	161	31	241
Разом	93	244	31	368
Убуток 1/99–3/99				
Померли	5	107	0	112
Вибрали гроші	13	55	0	68
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	49	50	0	99
Виплатили вповні вкладки забезпечення	34	80	0	114
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	1	0	1
Відійшли на безп. продовж. забезпечення	110	290	0	400
Вигасло забезпечення (активні)	12	9	37	58
Кінчилось забезпечення	1	11	14	26
Разом	224	603	51	878
Всі активні члени 3/99	8,000	17,490	4,339	29,829
Неактивне членство				
Приріст 1/99–3/99				
Виплачене забезпечення	34	80	0	114
Відійшли на частинно виплачене забезпечення	0	1	0	1
Вигасло прод. безплатне забезпечення	110	290	0	400
Разом	144	371	0	515
Убуток 1/99–3/99				
• Померли	3	147	0	150
• Вибрали готівку	33	50	0	83
Дозрілі вивінувальні грамоти неповної виплати	7	7	0	14
Повернені в активні	49	161	0	210
Вигасло забезпечення (неактивні)	0	2	0	2
Разом	92	367	0	459
Всі неактивні члени 3/99	7,224	17,712	0	24,936
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 3/99	15,224	35,202	4,339	54,765
(•Виплачені і частинно виплачені грамоти)				

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Шкільна Рада УККА перед новими завданнями

27 березня 1999 року в приміщенні Шкільної Ради, 203 Друга авеню в Нью-Йорку, відбулися наради членів президії Шкільної Ради, в присутності голови Контрольної комісії. Були обговорені актуальні теми, які представив голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко. Він поінформував про стан шкіл українознавства на теренах Америки. Зазначив що відбувається ротация директорів, учителів і педагогічних радників, доводиться вишукувати нових відповідних людей на вакантні місця. Розповів про нові школи, прилучені до системи Шкільної Ради. Одна школа в останній час занепала, а декілька створилося. Особливу увагу було звернено на видання „Пропам'ятної книги“ Шкільної Ради. Вирішено надрукувати „Пропам'ятну книгу“ з тими матеріалами, які надійдуть не пізніше 30 червня 1999 року.

Шкільна Рада вже неодноразово зверталася до дирекцій шкіл українознавства – особисто до директорів шкіл, до педагогічних радників і до управи кожної школи, бо це дуже важлива наша спільна праця, яку треба історично удокументувати і на якій мають сконцентруватись і співпрацювати всі школи на терені Америки. Тут були визначені окремі ділянки пра-

ці між членами Шкільної Ради. Д-р Є. Федоренко повідомив, що вже готовий манускрипт з часів найновішої історії України від 1945 до 1995 року, а також манускрипт для підручника „Козацька доба“ та мовні вправи до підручника проф. Д. Кислиці „Фонетика і морфологія“. Сподіваємося, що ці матеріали будуть надруковані до наступного шкільного року (1999-2000).

Голова Шкільної Ради подав прелімінарний плян конференції директорів і педагогічних радників. Пропонується цю конференцію провести в готелі „Рамада Інн“, в Гановері, Н. Дж., в суботу, 26, і в неділю, 27 червня 1999 року.

Про працю педагогічних радників розповів інж. О. Пришляк, зазначивши, що вже приготовлені питання з кінцевих іспитів, які перегляне голова Шкільної Ради, а також пропонував організувати обмін думок в пресі, з участю батьків, про наше шкільництво, та запропонував укласти легший підручник з синтакси української мови, на основі підручника проф. Дмитра Кислиці.

Голова повідомив, що цьогорічний вчительський семінар на Союзівці відбудеться від 25 липня до 7 серпня 1999 року.

П. Андрієнко-Данчук

Підтримуймо один одного на душі

Нотатки зі зборів Земляцтва „Перемищина“

У приміщенні Суспільної Служби в Торонто відбулися 16 квітня звітно-виборчі загальні збори Земляцтва „Перемищина“. Земляцтво засновано в 1991 році. Головною ціллю його діяльності в першу чергу було нести допомогу відроджуваній українській школі ім. М. Шашкевича в Перемишлі, а також хворим людям і бідним родинам. Земляцтво несло на рідну землю не тільки матеріальну полегшу, але боролось за встановлення Єпископату в Перемишлі, протиставлялося вандалізму поляків над українськими святинями, виступало проти дискримінації. Все це підтримувало на душі наших людей і кріпило в них віру, що вони не самі у своїх змаганнях.

Про все це говорили Ярослав Стех і Михайло Козак. Читачам відомо, що Перемишль – це те місто в Польщі, в якому українці зазнають національних понижень. Войовничий польський римо-католицизм захоплює до антиукраїнства таких вулгарних українофобів, як Едвард Прус, Віктор Поліщук та ін. Їхньою метою є посварити українців і поляків.

Польські шовіністи намагаються перешкодити діяльності Об'єднання українців в Польщі, зокрема протестували вони проти відродження української школи ім. М. Шашкевича, проти загальноєвропейської співпраці в Карпатському регіоні. Разом з частиною реакційного польського кліру в 1996 році зруйнували надзвичайної мистецької ваги купол на колишньому катедральному українському соборі св. І. Хрестителя в Перемишлі. Можна наводити багато прикладів підступів, з якими місцеві українці і чесні поляки ве-

дуть беззастанну боротьбу. І до цієї справедливої боротьби активно приєднується Земляцтво „Перемищина“ з Торонто.

Новообрана управа Земляцтва „Перемищина“ в Торонто: Ярослав Стех – голова, Петро Ковальчик – заступник, Омелян Целюпа – секретар, Стефанія Ходань – скарбник, та всі члени заряду закликають усіх небайдужих до українських справ об'єднуватися довкола організації, особливо тепер, коли на Лемківщині понижують наших братів, коли ще не всі могили жертв упорядковані, коли треба відновлювати святині, будувати дома притулку тощо.

Новообрана Управа надіслала до союму Польщі Меморандум у справі ліквідації наслідків акції „Вісла“, в справі табору в Явожні і в справі УПА. У зв'язку з тим, що уряд Польщі зволікає з вирішенням цих наболілих проблем, копію звернення вислано до міжнародних чинників, в тому числі і до НАТО в Брюсселі, якого членом не так давно стала Польща.

Земляцтво виступає в обороні загальноукраїнських справ. Наприклад, 3 квітня ц. р. відзначено на рівні цілого Торонто 50-річчя загибелі командира сотні УПА Володимира Шигельського – „Бурлаки“. Тісно співпрацюємо з ОУП в Перемишлі над виданням монументального альбому, щоб розповісти свою історію не лише собі, але й світові.

Хочемо допомогти ОУП в Перемишлі відновити цвинтар в м. Бірчі і перепоховати воїнів УПА, які загинули в бою з польським військом в 1946 році.

Ярослав Стех

Нашому роду – нема переводу

27 квітня ц. р. в приміщенні Ньюйоркського інституту технології і бізнесу відбувся вечір етнічних культур.

Делегация українських студентів Інституту технології і бізнесу. В центрі – Петро Колачко (опікун українських студентів), В. Федорак.

У цей день представники різних етнічних груп (а їх в інституті понад 20) старались якнайкраще представити свої країни. Очевидно, що українські студенти не залишились осторонь цієї справи. Тим більше, що така імпреза в даному навчальному закладі є дуже популярною. Представники з України зуміли показати не тільки кулінарні вироби і смачну українську кухню, але головне – зразки нашої національної культури. На вечорі звучало чимало чарівних українських пісень, починаючи від народних та пісень Володимира Івасюка, аж до нових естрадних. Гості, які відвідували нашу аудиторію, підкреслювали й вдало підібрані матеріали про наш край. Крім дер-

жавної символіки, карт і книг про Україну, викладачі та студенти з інших країн мали нагоду переглянути туристичні і реклямні бізнесові проспекти та брошури. Особливо зацікавила відвідувачів українська національна вишиванка та експозиція фотоматеріалів про діяльність українських скавтів-пластунів на західних теренах України та ньюйоркського штату.

Вечір пройшов справді в доброзичливій атмосфері, весело і цікаво. За це щира подяка адміністрації інституту і викладацькому складові, які були зі своїми вихованцями до завершення програми.

пл. сен. Володимир Федорак,
студент інституту

Росте членство, ідуть вгору вклади

Загальні збори кредитівки „Самопоміч“ у Ворені, Мишиген, відбулися у суботу, 27 березня. Збори відкрив голова Дирекції інж. Любомир Липецький та попросив о. Василя Салковського провести молитву. Хвилиною тиші вшанували пам'ять трагічно загиблого Вячеслава Чорновола та померлих впродовж року членів кредитівки. Свій звіт голова Дирекції інж. Л. Липецький ілюстрував прозірками. Він зазначив, що ціллю праці кредитівки не є нагромадження прибутків, а добро членів. Тому кредитівка платить членам високі відсотки за їх ощадності, бере низькі відсотки за позички та мінімальні оплати за свої послуги. Фірма „Callahan & Associates of Washington, D.C“ ствердила, що кредитівка була на другому місці в цілій Америці щодо виплати дивідендів своїм членам і дев'ятою на цілу Америку у відсотковому зрості видавання позичок на купівлю хат. Крім того, своїми датками підтримує цілий ряд суспільних організацій. Внаслідок такої постави кредитівки впродовж минулого року вклади зросли на 15 відсотків, позички на 27, а членство на 9 відсотків. Дирекція виробила плян, що за дуже малу плату можна пересилати американські долари в Україну. В такий спосіб члени кредитівки вислали своїм родинам і приятелям від 1994 року майже 8,000,000 дол.

Скарбник кредитівки Володимир Гупалівський також прозірками доповнив свій докладний звіт. Наведені числа говорили про надзвичайний

ріст деяких ділянок кредитівки. Сума резерв, які є доказом сили фінансової інституції, становить 10,193,184 дол. Із суми приходів 6,954,130 кредитівка повернула членам у формі дивідендів 4,905,909 дол. У 1998 році прибуло 361 членів, їх загальне число – 6,475.

У дальшій перебігу Загальних зборів голова повідомив, що з Дирекції кредитівки вибувають д-р Олександр Серафін та Ігор Козак, подякував їм за їх довголітню віддану працю для добра кредитівки. На їх місце Номінаційна комісія запропонувала д-ра Володимира Чубатого і Андрія Смика, яких вибрано одногосно. Д-р Чубатий зрезигнував після перших сходів Дирекції. Інж. Богдан Кордуба був вибраний Дирекцією на його місце.

У неділю, 28 березня, відбувся традиційний бенкет кредитівки. На бенкеті, яким проводив інж. Дмитро Григорчук, виступили танцювальний ансамбль „Десна“ з Торонто та співачка Оля Ходоба-Фриз в супроводі Андрія Стасіва.

30 березня під час першого засідання нової Дирекції розподілено функції: Любомир Липецький – голова, Оксана Ксенос – заступниця голови для внутрішніх зв'язків, Адріан Блюй – заступник голови для зовнішніх зв'язків, Зенон Василькевич – скарбник, Богдан Лісовський – секретар, Рома Дигдало, Володимир Гупалівський, Богдан Кордуба і Андрій Смик – члени.

Володимир Баран

США надав допомогу поводням Закарпаття на 115 тисяч доларів

Учасники зустрічі (зліва) Марія Полянська, Володимир Воловодюк, Ліда Черник, Таїса Турянська, Лариса Пенсак.

Світлив Володимир Боднар.

Зосереджена тиша панувала в залі нюаркської церкви св. Івана, коли численні учасники зустрічі з референткою США Лідою Черник дивилися на відеомоніторі фільм про повінь в Закарпатті. Тиша була й на екрані, тільки плескіт води порушував її. Вода широкою хвилею виходила з берегів, заливала вулиці, водоспадами вривалася на подвір'я, підмивала і руйнувала хати. Плеск розбурханої води порушив голос і плач немолодого жінки, яку врятував з падаючої хати її чоловік. Їхні діти й онуки не врятувалися. Багато людей пробувало

розкопати руїну, копав мокру землю джими лапами й навчений пес, якого привели прикордонники. Спроби були марними – і жінка на екрані на помин невинних душ засвічує чотири свічечки...

Багато днів в селі Руській Мокрій біля Тячева, в інших селах, люди жили на горищах, голодували, страждали від спраги... серед потоків брудної води. Спроби скинути їм харчі з гелікоптерів були переважно невдалими. А ті, хто не був у водянній облозі, день-у-день смажили м'ясо, тому що довелося забити безліч худоби, яка залиши-

лася без корму. Велетенські збитки накоїла повінь у 119 селах Закарпаття.

Округи Нью-Йорк і Нью-Джерзі Союзу Українок Америки були серед перших українських громадських організацій, які поспішили на поміч потерпілим. Два контейнери одягу, взуття, харчів, ліків, іграшок зібрали жінки для поводня Закарпаття. Генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський сприяв терміновому відправленню допомоги. Голова Союзу Українок Закарпаття лікар Оксана Ганич стала головним організатором доставлення допомоги на місце подій. Відеофільм розповідає про те, як Оксана Ганич з іншими жінками вантажівкою пробивалася до затоплених сіл, ризикуючи життям на тимчасовій дорозі, яку постійно переривали зсуви землі і снігу. Коли не могли проїхати, йшли пішки до села і просили розчистити проїзд для авта з дарами.

У квітні делегація США побувала на Закарпатті, відвідала місця руїни, зустрілася з потерпілими, а також з активістками Союзу Українок. Делегація привезла відеофільм і розповідь про трагедію. На зустрічі, яку 13 травня влаштувала управа округи Нью-Джерзі, з розповіддю про поїздку виступила референтка суспільної опіки США Ліда Черник. Зустріч відкрила голова цієї управи Марія Полянська, а вела зустріч референтка США Катруся Воловодюк. Ліда Черник, зокрема, сказала:

– Народ України, як ніколи, відгукнувся й поділився з поводнями, хто чим міг. Міжнародний Червоний хрест та інші держави теж поспішили з допомогою. Ми негайно зателефонували до голови Союзу Українок в Україні Атени Пашко і на запитання про найперші потреби потерпілих почули, що передовсім потрібні ліки, які можна придбати і в Україні. Тому було вирішено зібрати гроші на цю мету. Першу пожертву – 5 тисяч доларів – зробила Українська кредитівка в Нью-Йорку, яку очолює д-р Богдан Кекіш. Далі з'ясувалося, що бракує також дитячого одягу. Було заповнено 1200 пачок з речами для поводня, які вислано в січні ц. р. Інші округи США самостійно вислали пачки в Закарпаття. Ми фінансово забезпечили оздоровлення в санаторіях 213 дітей з багатодітних родин і сиріт, надали допомогу 117 сім'ям, які усе втратили. З надісланих двох контейнерів одержали допомогу понад 2 тисяч родин. Загальна допомога США Закарпаттю станом на 31 січня ц. р. перевищує 115 тисяч доларів.

Відеострічку про Закарпаття завершують палкі слова подяки закарпатських українок американським посестрам за широкую й любов. Адже фільм, привезений в Америку, не тільки показує трагедію повені, а й засвідчує тісний зв'язок між українцями, який не прервали найскладніші повороти нашої історії.

Л. Х.

Доповідь І. Лучечка в Чикаго

На фото зліва: Б. Боднарук, І. Лучечко, В. Боднарук і О. Коверко.

24 квітня 1999 року Товариство Української Мови (ТУМ)-Чикаго при співучасті Інституту Українського Модерного Мистецтва та 84-го Відділу Союзу Українок Америки влаштувало доповідь „Слідами Українців у Мурманську, Архангельську й на Соловках” у приміщенні інституту. Доповідь із прозірками виголосив проф. Іван Лучечко – знаний як світовий до мандрівник небуденних місцевостей.

Доповідач представив цікаві прозірки зі Соловецьких островів, куди були заслані тисячі українців, включно із останнім кошовим Калнишевським. Також мав наго-

ду відвідати Архангельськ і Мурманськ. В останньому місті І. Лучечко мав зустріч із українською громадою.

Ця доповідь була особливо цікавою, тому що недавно на запрошення американського уряду відвідало Чикаго двоє осіб із Мурманська: Наталя Орлова та Віктор Герасименко. Н. Орлова є головою Національно-Культурної Автономії Українців Мурманської області, а В. Герасименко – колишній капітан радянських підводних човнів, а тепер заступник губернатора Мурманська.

Управа ТУМ-Чикаго

Европейська Конференція СФУЖО

Екзекутива СФУЖО повідомляє членок складових організацій, що **18 червня** відбудеться в Кошицях, Словаччина, Європейська Конференція СФУЖО пов'язана з цікавою прогулянкою.

Учасники зможуть познайомитися з життям українців і обставинами їхньої громадської праці в Чеській і Словацькій республіках, головно на Пряшівщині, відвідуючи ці чудові околиці.

Тема конференції – „Праця та плани на майбутнє наших складових організацій в Європі та проблеми українського населення на автохтонних землях”.

Участь голів європейських складових організацій, або їхніх заступниць дуже побажана. Запрошуємо членок всіх інших складових організацій та їх гостей (2 особи) взяти участь. Програма Європейської Конференції СФУЖО:

1. У неділю, 13 червня, прилет до Праги. У Празі заплановано (4 дні): оглядини української Праги, театр, Подєбради, зустріч з Жіночим Об'єднанням і відвідини амбасадора України в Чеській Республіці, відвідини історичного цвин-

таря, Карлові Вари. 17 червня – від'їзд нічним поїздом (спальний вагон) до Кошиць. 18 – у Кошицях цілоденна конференція СФУЖО, увечері концерт присвячений 60-літтю Карпатської України. 19–20 – участь у Фестивалі у Свиднику. 21 – закінчення конференції і подорож Пряшівщиною. 22 – Високі татри, 23 – вільний день. 24–25–26 – планується подорож автобусом на Закарпаття. (Потрібно візи). Відвідини Ужгороду, Хусту і т. д., поворот до Кошиць, нічним поїздом до Праги, 28 – відлет хто куди. (Як хтось не бажає поїхати на Закарпаття, може залишитися в Кошицях, або повернутися до Праги.). Хто бажає залишитися в Україні – може індивідуально планувати.

Докладніші інформації може подати канцелярія СФУЖО: тел. (416) 603-4299, факси: (416) 603-8189 або (416) 536-0592.

З огляду на необхідність в найкоротшому часі замовити готелі, просимо заголоситися до 10 травня. Транспортування до Праги кожний організує особисто.

Екзекутива СФУЖО

Знову чуємо радіо з України

Після тривалої перерви знову можна слухати передачі Всесвітньої служби радіо „Україна”. Короткохвильові приймачі можна приймати на 9945 kHz (діапазон 31 метра). Вони тривають від 6 години вечора до півночі за літнім часом.

Хоча радіо „Україна” повідомляє, що в США можна слухати

передачі на 9550 та на 12040 kHz, це є неточністю. На цих частотах немає програм, тому що бракує грошей заплатити за електрику для надавчої станції. Уряд України, на жаль, не виділяє на це кошти.

Роман Запутович,
Гілсдейл, Н. Дж.

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ

ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

Українська громада в Томс-Рівер

о. А. Молодович з прапороносцями та носіями свічок після Панахиди.

Наша громада хоч невелика – переважно старші віком, тобто пенсіонери, але це громада жертвенних та патріотичних людей, які не жаліють часу та праці для громадського добра. Маємо дуже активний українсько-американський клуб, який міститься у муніципальному будинку у Довер-Тавнішип, де кожного другого четверга місяця збираються наші люди, знайомі та приятелі, щоб поговорити та обмінятися новинами. Рівнож кожного року в клубі святкуємо Різдво Христове, справляємо традиційну Різдвяну вечерю, під керівництвом Івана Бортника.

У клубі рік-річно святкуємо дні Тараса Шевченка, цим найбільше займається Петро Грицак. Великим здобутком нашої малої громади є наш будинок-центр і церква св. Стефана, завдяки жертвенності усієї громади, під умілим провідом наших священиків, о. Романа Дубицького та о. Августина Молодовича. Окрім жертвенності громади, багато праці вкладають окремі громадяни, от хоч би у продаж вареників під проводом Анни Смолінської та Василя Чеха. Вареники приносять приблизно двадцять тисяч доларів прибутку річно, це йде на сплату „моргед-жу” та на утримання центру і церкви.

Ми горді з цього, що про нашу церковцю не забувають вищі церковні ієрархи. У неділю, 18 квітня, нашу парафію відвідав Митрополит Степан Сулик з Філадельфії. Ранком в сьомій годині Владика відправив Богослуження англійською мовою, а о десятій годині відправив, в асисті о. Романа Дубицького та диякона Макара, велику співану Богослужбу. Співав до Богослуження наш церковний хор під деригентурою Ю. Шевчука. Після Богослуження ціла громада засіла спожити свячене, організоване Сестрицтвом Вервиці, котре поблагословив о. Р. Дубицький та диякон Макар. Промову виголосив Митрополит С. Сулик. Похвально висловився про жертвенність, організованість та працьовитість нашої громади, сказав, що ми повинні бути гордіми з наших досягнень. Громада дійсно жертвенна та працьовита, тільки нам потрібні молодші люди, а головне емігранти з четвертої хвилі.

У неділю, 25 квітня, після співаної Служби Божої о. А. Молодович відправив Панахиду в 13-ліття чорнобильської аварії, за тисячі жертв, спричинених тією катастрофою, і виголосив відповідну проповідь.

Іван Ільків

І знову з'їзд зальцбургських гімназистів

Минають роки. Назрівають і збуваються буденні й непересічні події. Життя не зупинити. З-поміж захмарених буднів золотої осені продираються промені спогадів. Сірі бараки, засніжені Альпи, дзвінкий сміх молодости.

Зальцбург! Колишні гімназисти вже відсвяткували 50-літній ювілей. Під час останнього з'їзду вирінуло питання: „Чи зустрінемося знову?” „Очевидно!” „За два роки?” „Безумовно!”. Як можна не поїхати на Союзівку в час золотої осені? „Але ж говорять, що Союзівку замикають.” „Для нас відчинять!” – махнув рукою завжди доброї думки Змийко. І вибрано комітет з'їзду: голова Микола Голінатий, з „молодшої класи”, Дарка Семенен, заступниця, і члени: Влодко Воловодюк, Богдан Гайдучок, Дарка Зелик, Євген Змий і Ана Максимович. До наступної зустрічі! З новими плянами і захопотою роз'їхалися хто куди. Комітет Зальцбуржани не спочиває. Микола засипає листами своїх співробітників, висилає за-

питники, повідомлення, скликає сходини.

Просимо, відгукніться! Адреса Миколи: **N. Holinaty, 706 Flint St. Lakehurst, N. J. 08733.**

Вже установлено дату з'їзду: **10 – 12 вересня 1999 року, на Союзівці.** Чимало вже зголосилися до участі. Ми свідомі, що доля кермує нашими плянами, але всупереч усьому, просимо зазначити на календарі дні з'їзду. Початок – у п'ятницю. Це не тільки гімназійний з'їзд, це – наше родинне свято.

Згадаємо професорів, що дали нам підстави і заохоту до науки, помолимося за них. Зустрінемо друзів. Чейже приїде Марта з Дітройту, Маруся з Чикаго, можливо, Наталка з Торонто, Івась із Сан-Дієго. Поговоримо, розрадімо душу. Заспіваємо „Зальцбург – чарівне місто”. І полине відлунням у засніжені Альпи пісня нашої юности, туди, де ми робили перші кроки на життєвій дорозі до завершення наших стремлень.

Анна Максимович

Відповідати вимогам часу

85 років минуло з того часу, як за старанням Митрополита Андрея Шептицького редемптористи прибули на українські землі, щоб тут проповідувати Євангеліє Христа, Його велике відкуплення.

Протягом цього часу по-різному складалася доля України, але редемптористи залишилися вірні закликові – йти за прикладом Ісуса Христа Спасителя, проповідуючи слово Боже вбогим (Лк. 4, 18). Вони не боялись йти за Христом, свідчити про Нього, знаючи, що можуть заплатити за це життям, залишаючи для нас, як спадок, велике свідоцтво своєї віри. Варто пригадати собі постаті таких великих мужів віри, якими були єпископи Миколай Чернецький, Чин Найсвятішого Ізбавителя, Василь Всеволод Величковський, ЧНІ, Володимир Стернюк, ЧНІ, довголітній протоігумен Львівської Провінції Філімон Курчаба, ЧНІ, та багато інших співбратів Львівської Провінції. Важливою подією в історії Львівської Провінції ЧНІ, усієї Католицької Церкви стали святкування річниці перебування редемптористів в Україні, що відбувалися минулого року у Львові.

Ми вдячні Богові, що ці святкування припали власне у рік Святого Духа, напередодні 2000-річного ювілею християнства. Тому хочемо зосередити свою увагу на завданнях, що ставить сьогоднішня, по-новому відкриваючи харизму нашого згромадження, проповідувати Євангеліє убогим. Відкрити своє місце у Церкві, дозволити Святому Духові діяти через нас – тільки в такий спосіб можемо бути вірними ідеї нашого засновника св. Альфонса.

Особливою поміччю є для нас Марія, Божа Матір, яка від початку була в особливий спосіб покровителькою нашого згромадження. Вона й надалі залишається для нас великим прикладом відкритості на дію Святого Духа та Його дари. На Її честь будуються храми і закладаються братства. В Тернополі будується церква Матері Божої Неустанної Помочі, до якої у великій мірі причинилася парафія св. Івана Хрестителя в Ньюарку.

В останніх кількох місяцях до жертводавців приєдналися: Іван і Розмарі Васків (Томс Ривер, Н. Дж., – 1000 дол.), Микола Балицький (Бафало, Н. Й. – 1000 дол.), Павло,

Надія і д-р Міра Слободяни (Чикаго, Ілл., – 1000 дол.), Братство св. Івана (Ньюарк, Н. Дж., – 300 дол.), Олег і Генрієтта Куріца (Чикаго, Ілл., – 250 дол.), Ірена Хуміловська (Скенектаді, Н. Й., – 200 дол.), о. монсінйор Лев Адамьяк (Янгстаун, Огайо – 150 дол.), Теодозія Брикович (Філадельфія, Па., – 100 дол.), Теофіль і Дарія Древницькі (Джансон Сіті, Н. Й., – 100 дол.), Володимир Чубак (Франклін, Н. Дж., – 100 дол.), Люба Цюлко (Бафало, Н. Й., – 100 дол.), Іванна і Юрій Солтис (Юніондейл – 100 дол.), Павло і Іванна Паньків (Вейнзвил, Н. Кар., – 100 дол.), Емілія Михалевська (Філадельфія, Па., – 100 дол.), Роман і Наталія Миколаєвич (Найд-Парк, Ма., – 75 дол.), Стефан і Софія Чорні (Торонто, Канада – 100 дол.), Сестрицтво церкви Різдва Пресвятої Богородиці (Нью-Бранзвік, Н. Дж., – 100 дол.), Дмитро і Адела Ядзин (Денвил, Н. Дж., – 50 дол.), Мирон і Йоанна Бучак (Скенектаді, Н. Й. – 50 дол.), Лідія Марковська (Балтимор, Мд. – 50 дол.), Аркадія Стебельська (Редінг, Па., – 50 дол.), Микола і Галина Ціхановські (Астон, Па. – 50 дол.), Марія Данилів (Філадельфія, Па., – 50 дол.), Б. Лівчак (Філадельфія, Па., – 50 дол.), Оксана Колінко (Філадельфія, Па., – 50 дол.), Ольга і Вільям Кузак (Клінтон Тавншип, Миш., – 50 дол.) Мирон і Зіновія Бурак (Моррис Ілейнс, Н. Дж., – 25 дол.), Маріон Бурбелла (Вайтінг, Н. Дж., – 20 дол.), д-р Юліян і Мирослава Павлишин (Блумінгдейл, Мін., – 20 дол.).

Коли в Україні економічна ситуація часто не дозволяє на проживання, людям трудно мріяти про будівлю храму. Але Мати Божа як і в минулому, так і тепер заступається за наш народ.

На заклик отців-редемптористів добрі люди на Заході долучаються до скромних спроб людей в Україні і помагають збудувати своїм братам і сестрам дім молитви, в якому складатимуть молитви Всевишньому довіг роки.

о. Франко Шаляк, ЧНІ,
парох церкви св. Івана Хрестителя
в Ньюарку, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА

запрошує Вас на виставку образів

НИКИФОР з Криниці

з нагоди XXV Конвенції Союзу Українок Америки

виставка триватиме від

23 травня до 20 червня 1999 р.

Виставка приготована

УКРАЇНСЬКИМ МУЗЕЕМ З НЬЮ-ЙОРКУ

із власної колекції закупленої від
поета Вадима Лесича

УІММ відкритий:

середа, четвер, субота і неділя – 12-4 по пол.

УКРАЇНА І СВІТ

Великий Голод стукає в серця живих Незагоєна рана нації

Відкритий лист до Генерального прокурора України М. Потебенька

Шановний пане Потебенько! Ми, українці, маємо занадто важкий тягар історії за плечима, який розколює суспільство навпіл і не дає йому зрушити з місця. Йдеться про антиукраїнський геноцид українців у 33-му році. Ця незагоєна рана у нашій свідомості ятрить ще й тому, що різної масті українофоби пнуться довести, що то лише вигадка націоналістів. Миру не буде, доки істину не встановить суд. І ви, як державний оборонець справедливості, повинні негайно порушити судову справу про той епохальний злочин, доки ще можна знайти живих свідків, бо всіх, хто ще вчора мені те розповідав, сьогодні уже немає. Не звертатися ж нам до міжнародних правозахисних органів, маючи тепер власну державу! Та і кому ми на світі потрібні, крім нас самих? Саме в 33-му США визнали СРСР, хоч про той геноцид знали, але своя сорочка – ближча до тіла. Коли у США з'явилася стаття про голод на Україні, то весь наклад газети раптом зник з полиць. Це наводить на думку, що до цієї злочинної акції причетні потужні світові сили, які Сталіном, Кагановичем, Москвою не закінчуються.

Сталін особисто заборонив вести будь-які записи про голод, тому в архівах ніяких даних не знайдете. Ті масштаби смерті можна встановити лише приблизно з розповідей очевидців. Виходець із села Яструбине, тепер Сумського району, Іван Іванович Приходченко, підрахував померлих на своїй вулиці. Їх виявилось 98. Помножимо на 10 вулиць, що були тоді в селі, вийде 980 душ, що становило третину тодішнього населення. Для порівняння, на війні з цього села загинуло 219 душ. І це село не належить до особливо постраждалих, були й такі, що вимерли повністю, і там переможно вивішувалась чорна ганчірка.

Я дарую вам книгу „Голодомор на Сумщині”, запасайтесь валідолом і читайте. З неї ви довідаєтесь, що, наприклад, селище Боромля, де тепер проводиться щорічний пісенний фестиваль, вимерло майже все, а було ж тоді там 12 тисяч населення. Село було завалене трупами. Їх нікому було ховати, і для цього пригнали студентів з Харкова. До голоду в селі було 2,400 дворів, після нього лишилося 800 родин. Число трупів тут може сягати до 10 тисяч. Село потім заселяли росіянами, тоді ж у місцевій школі відкрилися класи з російською мовою викладання. У війну (це вже разом з переселенцями) село втратило на фронтах 468 чоловік. Але слід ще врахувати, що у війнах гинуть лише чоловіки, жінки і діти залишаються, що дозволяє порівняно швидко компенсувати людські втрати. А голод бере всіх поголовно, дітей – у першу чергу. Діти у 33-му вимерли всі, або їх їли очманілі від голоду дорослі. Про це також у книзі прочитаєте. Книга висвітлює долю лише декількох сіл, взятих не за вибором, а в залежності від того, які трапилися очевидці. Але на Сумщині 1,728 сіл – тих, що лишилися, і в кожного така ж трагедія, а скільки їх зникло з лиця землі відразу або трохи пізніше, доки дожили останні з уцілілих! Вся Україна рясніє порожніми назвами місцевостей колишніх сіл, і вся Україна, до єдиного села,

пройшла через цю Голгофу.

Моя численна родина повинна була б також уся вимерти, але мій дід, Макар Свиридович Петренко, був мудрим і метким, до того ж якимось чином, через розгалужену систему родичів, сватів, кумів, був пов'язаний з Г. Петровським. Це були середняки і до колгоспів вступати не хотіли, бо зразу побачили, що діло дурне. Вони командували одного з родичів до Петровського за порадою. Коли той повернувся, до нього збіглися усі:

– Що сказав Григорій Іванович?

– Сказав: „Кидай усе і тікай світ за очі”.

Так вони і вчинили. Їхнє добро перейшло до колгоспів, а всі вони опинилися на Донбасі (де я потім і народився). Моя мати голод зустріла в Харкові наймичкою у єврейській родині, куди влаштував її батько. Коли потім відвідала своє село Гнилицю, тепер Охтирського району, то застала його спустошеним, більшості її знайомих не стало. Люди розповіли, що до ями звозили і таких, що ще дихали, подавали голос і навіть просилися. Спочатку я думав, що так було тільки в тому селі, але потім все життя різні очевидці голодомору розповідали мені те ж саме. Такі ж оповіді ви зустрінете і в книзі. Після голоду те село вже ніколи посправжньому не ожило. Мертве воно й сьогодні, як і всі села навколо. Хутори позникали. „Комнезамівці”, що творили те безчинство, у війну поставали поліцейськими – звичка служити владі – це вигідніше, ніж працювати.

Нашу сім'ю голод таки догнав, уже в 47-му році. Тоді також ходили по селу опухлі люди, опухла і наша вся сім'я, але це було уже весною. Врятувалися липовим листям, яке ми, сільські дітлахи, поїдали, як черва. Липове листя я і тепер щовесни пробую. Пізніше я довідався, що тоді наш хліб вивезли до підсоветських країн Європи, щоб утвердити там „переваги” соціалістичного ладу. Це болить, але не так, як за 33-й, коли акція голодомору була спрямована на знищення основи української нації. Що голод плянувався і ретельно готувався, свідчать багато фактів. Україна завбачливо була оточена військовими загонами, які не давали людям втекти від смерті. Квитки на поїзд продавались тільки з письмового дозволу властей, хто такого дозволу не мав, потрапляв у загрожу-резервацію, а його вантаж конфіскувався.

Готуватися до переселення росіян в Україну Москва почала задовго до масового голоду на українських землях. Наперед у достатній кількості були виготовлені сталеві шупи з виїмкою, які виявилися діявольською зброєю в руках організаторів голоду. Якщо шуп влучав у зерно, то у виїмці хоч одна зернинка залишилась, народна хитрість тут виявилася безпорадною.

Голод ретельно маскувався від світової громадськості. Не пропустили в Україну гуманітарної допо-

моги, зібраної діаспорою. Ціла армія штатних брехунів, уся державна машина працювала на дезорієнтацію світової думки – і їм це вдалося. В різних краях Україна дії „буксирників” були однаковими – значить, спрямовувались єдиною директивою. Вони не просто шукали зерно, а діяли на знищення: розвалювали печі, перевертали горшки зі стравою, навіть у дітей вихоплювали з рук миски і кидали їх додолу, забирали не тільки хліб, а будь-які харчові припаси, у повністю вимерлих селах переможно вивішували чорний прапор зі знушальним написом: „Чума. В'їзд заборонено”.

Ставлення влади до голодуючих на всіх рівнях було, як до злочинців. Селяни не мали паспортів і не могли виїхати з України, але вони всі десь їхали і йшли, перли лавиною, підкидали на вокзали дітей, трупами уможовляли вулиці міст, чим псували фасад „щасливої совєтської дійсності”. Помираючих людей стягували у спеціальні вагони в тупиках, де вони доконували уже не лише без їжі, а й без води. Підкидаючи немовлят, наївні матері розраховували, що держава змушена буде їх рятувати, але немовлят поміщали у ті ж вагони в тупиках. Коли вагони переставали „скімлитися”, їх відганяли за місто і там застріляли, а на їхнє місце приходили нові. Гробарі втомлювались, і між їхніми бригадами завжди точилася боротьба за „легкі” (дитячі) вагони – їх розгружати легше.

У книзі „Під чорним тавром” Бориса Ткаченка, яка побудована на документальному матеріалі і свідченнях очевидців (не можу вислати, бо не маю власної). Далі всі приклади наводитиму з неї), стверджується, що дітей старше дванадцяти років відстрілювали. Але дітей було багато, деякі потрапляли до патронатів, та й там помирали з голоду.

Розпочався новий етап цькування української інтелігенції, вилучення української літератури з бібліотек, закриття українських театрів. І нарешті, тепер стали відомі, слова Сталіна до Постішева: „Ти, Паша, назначен намі туда в ролі Главгола (головнокомандуючим голодом) і етим оружьем сделаешь больше, чем Семьон (Будбонний) несколькими конными армиями. Стасик (Косиор) немного растерялся, а у тебя рука железная, на тех слзняхов (українських керівників, комуністів) не обращай внимания”.

Постішев привів з Росії на Україну 112 тисяч „крепких большевиков”. А українські „слзняки” зі шкури лізли, щоб виконати їхні найдикиші забаганки, відіграваючись на своїх людях. Знищення свого народу, спочатку фізично, а в усі наступні роки духовно, для більшості керівних товаришів української КП стало найвигіднішим товаром, продаючи який, можна було легко утверджуватись у своїй кар'єрі.

Інформація в Москву про результати голоду поступала до голови ОДПУ Ягоди у зашифрованому вигляді, де „количество заку-

пленного скота” означало кількість померлих, а „заболело ящуром” – випадки людодства. Як бачимо, статистика людодства, дитинодства, трупоидства мала у статистиці свою колонку – цей факт, як бачимо, також тішив московське керівництво. Тішитися було чим. До якої здичавілости дійшло село, свідчить ось ця розповідь. „Ідь, доню, на південь до тітки, – наказувала мати, – там степ, хліба, як море, там не пропадеш”. Але село виявилось майже вимерлим, у хаті застала тітку на шнурці уже тухлою.

Деякі псевдонауковці, намагаючись зобразити голод як стихійне явище, стверджують, що „голод охопив також деякі райони Курської” і т. д. областей. Це абсолютна брехня, голод закінчувався на кордонах України. Жителі прикордонних областей це знають. Один селянин з Курщини, розповідаючи мені про ті події, з жахом пригадував, як бігли до них голодні українці, із ям вигрібали картоплюне лушпиння. Жителям південних областей було трудніше, бо вони не мали і такої можливості, тому постраждали дужче. Вони йшли на південь, доходили до моря, а далі було йти нікуди. На цю тему колись була стаття в журналі „Огоньок”, в якій очевидець описав тогочасну Одесу. Вона була завалена помираючими людьми, які валялись на кожному кроці, „здавалось, що вся Україна прийшла сюди помирати”.

До 30-го року на терені „Союзу” українців нараховувалось за 81 мільйон, і вони становили тут найчисельнішу етнічну групу (це без Західної України і Західної Білорусії, які тоді ще в „Союз” не входили). Можливо, це непокоїло кремлівських вождів, бо хтось там видав фразу: „Етнічеській матеріал должен быть переделан!” Села в Україні, і малі і великі, були повнолюдними, а сім'ї багатолюдними. Пішли в небуття цілі родини, вулиці, села. Над їхнім прахом – ні могил, ні хрестів, ніби їх і не було. Лише поріділі села нагадують нам про них своїми незагоєними пустирями, а Україна – назвами місцевостей зниклих сіл. Згадаймо їх поіменно, ось хоча б одного Лебединського району Сумської області: Світайлівка, Олійники, Іванівка, Пишоли, Вечірки, Парфили, Шумили, Семиротівка, Клюси, Лозова, Руське, Хорол, Корінне, Грунька, Мирне, Тирло, Тимофіївка.

Після того удару український Рід таки вижив, але виключно за рахунок своєї чисельности. Рятунку не було ні від кого, а свої голови виявились зайвими, бо розумні були знесені, а дурні діяли на саморуйнацію. Ось що значить для народу вручити свою долю в чужі руки. Істинних замовників злочину повинні знати визначити слідство і суд, я ж звинувачую сам український народ, бо для Бога всі однакові. І кожен народ заслугує тієї долі, яку він має. Ганьба народу, що дозволив вчинити над собою таке. Інша річ, що не хочу, щоб він таким і залишався. Нові покоління повинні знати правду свою історію, щоб не повторювати помилок своїх попередників, щоб правильно вибирати життєві орієнтири. Нас порятують тільки правда!

Володимир Товкач,
с. Юнаківка, Сумської області

ПАМ'ЯТЬ ПРО ПАТРІОТА

Життя В. Чорновола
було подвигом

1 травня ц. р. організація „Людські права в ХХ ст.” і пластовий курінь „Верховинки” влаштували в пластовому домі, в Нью-Йорку, поминальний вечір – тризну по св. п. Вячеславу Чорноволу. На столі стояв великий портрет покійного, біля нього на чорно-вишитій скатерті – три чорні хліби, трійця свічок, коливо та квіти. На стінах залу – монтаж світлин з життя українського патріота. Тризну відкрила зворушливим словом Надія Світлична, а присутні заспівали пластове „Отче наш”. На екрані телевізора – уривок з похоронів В. Чорновола: море людей,

ганізації. У Верховній Раді боровся з тими, хто терзав Україну та зневажав її мову. В найбільш критичний час, коли вирішувалась його доля, за своє життя не торгувався. України ніколи не понизив і не зрадив...” Ірина Ярославич розповіла про свою зустріч з Чорноволом на концерті „Червоної Руті”. Сумним „Ніч вже йде” закінчився поминальний вечір-тризна. Присутні в пам'ять сл. п. В. Чорновола склали пожертви на музей шістдесятників у Києві.

О. Ю.

Фото Олександри Хмельковської

На місці трагедії

На узбіччі автомобільного шляху Золотоноша – Бориспіль, де в березні ц.р. загинув Вячеслав Чорновіл, люди створили пам'ятний знак, біля якого покладають вінки і квіти. Так вони можуть засвідчити жаль втрати і пошану до пам'яті борця за Україну.

І сильний потиск його руки

Перебуваючи під загальним прикриттям враженням від трагічної загибелі Вячеслава Чорновола, пригадую зустріч із ним в Домі молоді Монреалю. Багато було запитань до гостя з України. Я підійшов до нього після закінчення спільної розмови, привітався й запитав: „Чи не тривожить вас, легендарну особу, безпека вашого особистого життя, життя вашої

родини”. Чорновіл відповів мені: „Дякую вам за турботу. Я спокійно ходжу вулицями Києва, бо це наша земля. До побачення”. З цими словами він потиснув мені руку. Потиск його руки був сильним.

Нестор Кліма,
Монреаль, Канада

ВІКОНЦЕ В СХІДНУ УКРАЇНУ

Екскурсія на дачі

З настанням тепла щосуботи вранці мільйони моїх співгромадян, вбравши старенькі спортивні костюми, з торбами, а часом з сапами й лопатами починають просуватися від міст і містечок до приміської зони. Добираються, хто як може. Більшість поспішає на електричку (залізничний транспорт – найдешевший), частина прилаштовується на заплених сидіннях міжміських автобусів на нешироких вітязинних дорогах вишиковуються вервечки авт. Переважно старенькі „Жигулі”, „Москвичі”, рідні малолітражні „Таврії”.

Нарід поспішає на дачі. Щоб у неділю ввечері таким же чином зробити зворотній шлях. Наморившись на картопляних та помідорних грядках, поповнивши моркву й буряк, дещо поправившись побіля маленьких хаток. А вже пізно, коли спаде спека, можна випити гранчачок-другий разом з сусідом. Такий він, „уїкенд”, для більшості моїх співвітчизників на дачі.

Отже, дача – це не просто город і хатка, це у якійсь мірі спосіб життя. Найчастіше заміське господарство має 6–8 соток землі, ха-

тинку розміром шість на шість метрів, або трошки більше. Решта вигод – на дворі. Кухарять або на електричній плитці, або вживають газові балони.

Дачні клопоти – це досить розповсюджене в Україні явище. Коли можна говорити про існування в країні середньої класи, то нею є „дачники”. За старих часів приїздили люди сюди більше для відпочинку – віддихатися після забрудненого й гамірного міста, посидіти з вудкою, якщо дача неподалік якоїсь водойми, стати босою ногою на зелений килим трави, погмоніти за чаркою з приятелем під кушем калини. Невибagliвими були радощі „будівників світлого майбутнього”.

Тепер їдуть, щоб виростити хоч щось на зиму – яблучко, грушку чи цибулю і моркву, які самі з неба не впадуть. До „перестройки” наші городяни й уяви не мали, звідки береться картопля і огірок. А тепер ось з ентузіазмом вивчають присадибну агротехніку, самі вирощують розсаду, шеплюють плодів дерева. Однак часи зміни-

(Закінчення на стор. 20)

Де „Країна мрій”?

Завдяки фінансуванню, наданому Координаційним Комітетом Допомоги Україні (США), черговий раз Інститут державності і демократії організував поїздку приблизно триста дітей від східних та південних регіонів України до західних областей на Великодні свята.

Все починалося не так просто. Спочатку потрібно було знайти людей, які приймуть дітей. Хоча подібні поїздки організовуються не один і не два роки і вже налагоджені певні контакти, через погіршення економічної ситуації сьогодні не так просто розмовляти про прийняття дітей на Великодні свята, коли немає зарплати або взагалі гріші. Але Україна багата не лише своєю родючою землею, а й своїми людьми. І відкрилися доми для дітей зі сходу та півдня.

Разом з тим відкрилися і серця тих, хто їх прийняв. Ось що написала в газеті „Петриківські вісті” Дніпропетровської області вчителька Лобойківської середньої школи Інесса Демущ: „Наша група побувала в селі Вівня Стрийського району Львівської області. Нас зустріли гостинні добрі люди, поставились до наших дітей як до рідних. Ми впевнилися, що в цьому мальовничому куточку України живуть і свято шанують традиції сивої давнини”.

Супроводжуюча іншої групи з Донецької області, Ліда Болоньова, відгукнулася так: „Дружба дітей з різних кінців України єднає і дорослих, зменшує протистояння в суспільстві, збільшує добро. Велике спасибі організаторам таких „дитячих акцій” та низький уклін тернополянам. Добро і краса цього цього краю залишаться з нами назавжди”.

Через такі поїздки завдяки традиціям святкування, що так пишню від-

значаються на заході України, зближаються діти, дорослі, зближаються українці.

Ірина Пода з Чернігова відгукнулася про свою поїздку так: „В Дорі (село на Івано-Франківщині) теж дуже добре, тому що там дуже-дуже гарні, привітні люди, дуже гостинні. Я б дуже хотіла запросити до себе тих дітей, в яких ми були... і (щоб вони) показали якусь підготовлену виставу чи гарний концерт чи народний танець. Ми українці, і ми повинні цим пишатися”.

Діти відгукувалися на чудову природу західної частини України, на мальовничі гори, ріки та іншу природу Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей. Нічого подібного немає на сході. Там, в значній мірі, також відсутні українські традиції, обряди. Саме святковий час Великодня допомагає дітям зі сходу пізнати народні традиції такими, якими вони є в житті, а не на екрані телевізора або з книжки.

Все пов'язалося дітьми в органічне ціле: люди, природа, традиції. Так і повинно бути. Тому що люди, які живуть традиціями свого народу, знають, хто вони та можуть допомогти іншим пізнати самого себе.

Діти все зрозуміли. Багато з них згадують, як швидко пролетів час і як важко було від'їжджати назад додому. Залишилося сильне бажання подальшого зв'язку – обмінялися адресами, пообіцяли писати.

Ось як підсумувала свою поїздку Катерина Сапон з міста Лисачанськ Луганської області (вона назвала свій лист „Подорож до країни мрій”): „Я ніколи не забуду подорож до країни лісів, блакитних рік, добрих людей, до країни моїх мрій – Івано-Франківщини!”

Іван Лозовий,
Київ

СВІЙ ДО СВОГО

В Мартусівку прийшла поміч

Ми живемо в селі Мартусівці на Київщині. Обом по 77 років. Мали двійко дітей і надію на тиху старість обіч них. Та не так сталося, як гадалося. В травні 1993 року померла на рак наша 37-річна дочка, а через два роки, в серпні 1995-го, помер наш син теж від такої ж недуги. Закопали ми наших дітей, а самі, немічні, дід і баба, залишилися на цій землі, а при нас – двоє сиріт. Онук наш трохи старший, йому вже 23 роки, а внучці ледве 8 літ. Коли померла наша донька, а її мама, їй було півтора року. Жити стало дуже важко. Моя пенсія дуже мала – 37 гривень (це близько 10 доларів).

Становище наше було безнадійним, аж почули по радіо, що українці з Америки допомагають осиротілим дітям, які залишилися під опікою дідусів і бабусь. Почали шукати таких добродіїв і дістали з Америки газету “Свобода”, до якої хтось передав нашого листа (вдячні цій незнайомій людині). А невдовзі й наші брати-українці відгукнулися, висилають нам одяг,

взуття, харчі, навіть потроху грошей. Дещо і внукові пригодилося, і внучка ходить до школи одягнена й взута.

Ми кожному зокрема відписуємо, дякуємо, але хочемо й через газету подякувати, пишемо до вас, не знаючи, чи дійде.

Може, у написанні якогось прізвища помилимося, то вибачте старим людям, Господь на забуде благодійників. Допомогли нам в скрутну годину Анна Богдан, Софія Бобрівник, Богдан Біяровський, Надія Гаулатова, Марта Вазінська, Л. Крупа, Дон Біраковський, В. Слава, Ірина Кливак, Юра і Леся Дармограй, Олександр Ковалин, сім'я Долинських, Надія Габотар, Неля Федьків, Володимир і Ольга Гранків, Слава Онуфренко. Надрукуйте прізвища хоч кількох людей, яким ми дуже й дуже вдячні. Нехай Бог дасть усім вам доброго здоров'я і щастя за вашу добрість.

Бабуся **Марія Кульша**
з Мартусівки.

З надісланих книжок утворили бібліотеку

На мій допис в “Свободі” про книжки для Донецчини відгукнулося багато добрих людей, які надіслали книжки до села Билбасівки Слов'янського району. Серед них подружжя Савчуків з Філадельфії, Єфіменко, українці з Чикаго, навіть з Австралії. З надісланих книжок утворено бібліотеку. Особливий попит серед моло-

дих читачів мають Альманах УН-Союзу і спогади ветеранів вільного руху. За дорученням Донецько-Слов'янського товариства “Просвіта”, Товариства жертв політичних репресій і Українського народного союзу Слов'янщини щиро дякую добродіям.

Іван Луценко

ЗАПИТУЙТЕ – ВІДПОВІМО

Як запросити родичів у США?

Ми просимо пояснити, як нам узяти до Америки наших внуків на постійне життя. Нам потрібна їхня допомога. Ми обоє старі і хворі, а наш внук закінчив Полтавський інститут і є інженером. Дружина його теж вивчилася на куховара. Ми маємо для них гарну хату на дві родини по 5 кімнат, авто, маємо гроші для них, які лишаються після нашої смерті.

Андрій і Катерина Шевчуки,
Картерет, Н. Дж.

Згідно іміграційного закону, прийнятого в 1996 році, щоб приїхати на проживання в США, треба мати в цій країні спонзора, який візьме на себе усі витрати. Такий спонзор має укласти контракт Form 1-864 Affidavit of Support Under Section 213A of the Akt на кожну нову особу. За цим контрактом спонзор має представити докази того, що дохід його родини на 25 відсотків перевищує офіційний рівень бідності, а також заявити про свою готовність відшкодувати кожній державній чи приватній агенції усі витрати, пов'язані із прибуттям нового імігранта за державні кошти. Цей контакт діє,

доки новий імігрант не стане громадянином США або не матиме виробничий стаж 40 кварталів (10 років).

Рівень бідності на 1999 рік встановлено міністерством охорони здоров'я і соціального забезпечення у таких розмірах річного доходу: для сім'я з двох осіб – 11,060 доларів, з трьох – 13,880, з 4-ох – 16,700, з 5-ти – 19,520, з шести – 22,340, з семи – 25,160, з восьми – 27,980. Для сімей, які мають більше восьми членів, на кожного додається по 2,820 доларів. Ці дані набрали сили від 1 травня ц. р.

За докладнішою інформацією радимо звертатися до інформаційного відділу Служби іміграції на адресу: **HIAS Answers Your Questions, HIAS 333 Seventh Ave., New York, N. Y., 10001.** Цей відділ представляє в департаменті юстиції США інтереси імігрантів і біженців, які проживають в Нью-Йорку і Нью-Джерзі. Його телефон: **1-800-442-7714.**

А найкраще вам допоможе Український центр зі справ еміграції “Паллада”:

98 Scond avenue, 2nd floor, New York, N. Y. 10003. Тел./факс (212)387-8683.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЛИСТ З КОМЕНТАРЕМ

Я хочу заробити на свою сім'ю

Звертається до вас жінка з України. Я випадково отримала число газети “Свобода”, прочитала його. Газета мені сподобалася, вона незвична для українців в Україні. В ній немає нічого недоброго, розбещеного, таку газету не соромно давати дітям. І от я вирішила звернутись до вас.

Ви знаєте, яка ситуація зараз склалася в Україні. Роботи немає, а там, де ще працюють, не одержують платні. Я покищо (до 24 травня) маю роботу, але мене звільняють, і надії знайти роботу у мене немає. Навіть зараз, коли я маю роботу, моя заробітна плата складає 400 гривень (80 доларів) на місяць. Мені 44 роки, сім'я складається з восьми чоловік – я сама, моя дочка Ольга, якій 25 років (2 роки тому її чоловік помер від раку), її діти (мої онуки) – 6,4,3 років, мій син Павло – 13 років (я, дочка і син – віруючі християни), мати-пенсіонерка і колишній чоловік, який є інвалідом. Ми дістаємо разом 157 доларів на сім'ю з 8 чоловік. Тепер я втрачаю роботу, бо працюю у фірмі “Пармалат-Україна, Лтд” (із 100-відсотковим чужоземним капіталом), яка втрачає ринок збуту своїх товарів.

Я не хочу викликати жаль до моєї сім'ї, а просто хочу, щоб ви зрозуміли, що саме примушує мене звертатись до вас з проханням. Коли я прочитала вашу газету, то подумала: а може комусь потрібна хатня робітниця чи жінка для догляду за старими? Я вмію смачно готувати, вести дім, християнська совість не дозволяє мені сваритись, ображати, красти і тому подібне. Я можу працювати на комп'ютері, зараз я працюю бухгалтером на складі, а раніше працювала в готелі адміністратором, Я вмію шити, в'язати, вишивати хрестом і гладдю. Я багато чого вмію і могла б стати у пригоді. Одночасно я заробила б грошей для своєї сім'ї. Я не прошу, щоб мені хтось вислав грошей, я можу і повинна заробити їх сама. Я до кінця своїх днів молилася за того, хто допоміг би мені знайти роботу. Я розумію, що надрукувати оголошення у вашій газеті ви не зможете, але може кому-небудь з ваших знайомих потрібна робітниця?

Моя адреса: **Україна, 253175, м. Київ-175, Харківське шосе, буд. 55, кв. 99. Тел.: 380 (044)563-7731.** Адреса абонентської скриньки

(з поштових скриньок в домі кореспондентів часто крадуть): **Україна, 253175, Київ-175, а/с 117.**

Я сподіваюсь, що це Господь дав мені вашу газету, тому що я її раніше ніколи не бачила і навіть не знала, що така газета є. Я буду чекати відповіді, бо вірю, що добросердні люди є на цій грішній землі.

Тетяна Поспелова,
м. Київ

До “Свободи” надходять листи й інших читачів з України, які плекають надію через газету знайти працю в США. Деякі з цих листів були навіть опубліковані в газеті зі щирою співчуття до авторів. З цих міркувань ми вміщуємо й листа Тетяни Поспелової. Однак наші земляки мало обізнані в тому, як насправді виглядає працевлаштування в США. Саме їм адресовано цей коментар.

Ряд країн світу охоче приймає до себе робочу силу з закордону. Але в будь-якій країні теж треба дотримуватись місцевого законодавства. В США праця є привілеєм, який мають тільки легальні мешканці країни – громадяни США, постійні резиденти, особи, які очікують на статус постійного резидента, студенти з дозволом працювати, й ті, хто має візи з правом на працю. У інших гостей країни в паспорті стоїть печатка: “Без права працювати”. При оформленні гостьової візи до США найперше питають, чи особа не збирається тут працювати. Якщо ви маєте такий намір і признаєтесь в цьому, то вам візи не дадуть. Отже, досить складно приїхати до Америки на заробітки, і така можливість є окремою темою, яку можна з'ясувати у професійно обізнаних людей. Остерігайтесь різних пройдисвітів, які за гроші обіцяють працевлаштування в США, оформлення статусу резидента (“зеленої картки”), навіть продають для участі в еміграційній лотерії бланки анкет, яких насправді ніхто не вимагає.

Праця в США не є недосяжною мрією, проте дістати її не так просто, як вважає дехто в Україні. Не втрачайте надії, шукайте легальних можливостей, але пам'ятайте, що американські закони захищають права американців і саме їм забезпечують перевагу у працевлаштуванні.

Якщо ж ви порушите цей закон, і попадетесь, працюючи в США без доволу, то вас депортують негайно.

Прошу виділити стипендії для студентів в Україні

Я прочитала в “Свободі” повідомлення про встановлення стипендій УНСоюзу для студентів університетів та коледжів. Знаю, що є діти, які заслуговують на таку допомогу. Водночас було б дуже великодушно з вашого боку виділити бодай незначні кошти на допомогу студентам, які здобувають професійну освіту в Україні, тому що їм зараз живеться вкрай важко. 25-30 доларів допомоги на місяць були б щастям для цих дітей.

Дуже прошу обміркувати мою пропозицію і маю надію, що в разі вашої згоди така допомога надійде до кількох студентів Дрогобицького університету імені Івана Франка (ректор Валерій Скотний). Сама я 30 років працюю в українській школі, а зараз тимчасово перебуваю в США, щоб заробити трохи для своїх дітей.

Леся Хробак
Чикаго, Ілл

ЗВІДУСІЛЬ

Британія та Іран відновили взаємини

Відновлюючи дипломатичні взаємини, обидві країни цим кроком закінчили своє двостороннє 20-річне розходження. Цей крок був наслідком рішення іранського уряду минулого вересня віддалити себе від погроз на адресу письменника Салмана Рашді, котрого аятола Хомейні в 1989 році засудив на смерть за мнине богохульство Ісламу. Новий британський амбасадор до Ірану Ніколас Бровні буде першим, якого Британія пошле туди від часу Ісламської революції у 1979 році. Голамреза Ансарі буде іранським амбасадором до Лондону.

Білорусь контролює ціни

Президент Білорусі Олександр Лукашенко запровадив державну контролю верхньої межі цін, визначену державою. Ціни не повинні рости швидше, ніж платня. Стратегічно важливими визнано державні ціни на пальне, мінеральні добрива і горілку. О. Лукашенко зобов'язав також підприємців подавати правдиві статистичні дані у своїх звітах. За порушення цієї президентської ухвали їх будуть ув'язнювати.

Папі сповнилось 79 років

У вівторок, 18 травня, Папі Іванові Павлові II сповнилось 79 років, але цей день він провів як звичайний робочий день. У програму дня була включена також зустріч з німецьким канцлером Гергардтом Шродером, який приїхав до Італії пропагувати ініціативу щодо закінчення війни в Косові.

Доляровий дощ

Не менше 30,000 доларів висипалось з торби при перевезенні грошей на автошляді біля міста Елізабет в Нью-Джерсі. Люди зупиняли авта і бігли збирати банкноти вартістю від 1 до 50 доларів. Гроші походили з оплати за використання Голанд тунелю. Їх перевозила фірма „Coin Depot Corp. of Elizabeth“. Поліція збрала на місці пригоди 2,236 доларів. Оголошено, що водії повинні повернути підібрані гроші, якщо не хочуть, щоб їх звинуватили у крадіжці.

Сибірське місто в небезпеці

Велике російське місто Омськ в Сибіру може вибухнути через непорозуміння між двома фірмами з приводу плати за вибухонебезпечні хемікалії. На залізничці в центрі міста від 23 березня стоїть 40 цистерн метанолу і 160 вагонів ізобутану, котрі належать фірмі „Екоойл“ і мають бути розвантажені на підприємстві „Омський Каучук“. Останній не дозволяє розвантажати хемікалії, бо „Екоойл“ не заплатила за оренду. Керівник „Екоойл“ Андрій Кизянец сказав, що в разі вибуху металону кратер сягне віддаленої річки Іртиш.

МОВА ПРО МОВУ

Українська мова сьогодні і завтра

Однією з перших проблем незалежної України було утвердження державності української мови. Наступними питаннями стали її лексика і правопис. Відомо, що у 1920-ті роки було прийнято до впровадження в практичне життя так званий „харківський правопис“ і словник Г. Голоскевича, які пізніше були витіснені зросійщеними варіантами українського правопису і лексики. Тільки в західній Україні до кінця Другої світової війни, а пізніше в українській діаспорі зберігалися основи цього правопису, але й тут відчувався посиленний чужинський вплив, здебільшого польський та англійський. Наш кореспондент запитав у голови Шкільної ради при УККА д-ра Євгена Федоренка:

– Якою буде мова незалежної України?

– Безумовно, вона буде українською. Що ж стосується лексики і правопису української мови, то ці проблеми опрацьовує в Києві Мовна комісія, яка об'єднує кращих мовознавців України і діаспори. Власне, діаспору у ній представляють тільки два мовознавці, але дуже авторитетні. Це – професори Юрій Шевельов і Андрій Горняткевич. Я назвав би Юрія Шевельова найпершим за значенням славів-

том світу. Його авторитет визнають усі. Проте й мовне становище в Україні докорінно змінилося від часів Харківської конференції. Тоді мовну проблему в Україні представляли дві великих школи – із західної і східної України. Поділ був рівноцінним і мовні рекомендації розроблялися з урахуванням обох тенденцій. Тепер розклад сил змінився. Час не стояв на місці і мова теж змінювалася. Як би ми не ставилися до сучасного стану української мови, ми не можемо відкинути ту обставину, що саме такою мовою, „зіпсованою“ чи ні, спілкуються десятки мільйонів українців незалежної держави. Потрібен не тільки компроміс в ряді питань, а й відчуття потреб народу. Людям не можна нав'язати згори якісь мовні інструкції, бо вони їх просто відкинуть. На жаль, проєкт нового українського правопису не враховував важливих аспектів життя, зокрема того, що тривалий час користування іншим правописом ускладнює механічне повернення до попередніх норм, тому розгляд проєкту в Кабінеті міністрів України затримано. Тимчасом сталися зміни в керівництві мовознавчої науки України, які провістили помітну переорієнтацію в цьому питанні. Удосконалення проєкту нового правопису триває.

– Що саме викликає найбільшу полеміку?

– Переважно йдеться про написання слів, запозичених з інших мов, зокрема з російської. Словник Г. Голоскевича складений давно і багатьох слів тоді ще просто не було. Тим часом українська мова засвоїла чимало термінів, технізмів, які уже стали звичними, тож заміна їх українськими відповідниками багатьом видається недоречною. Мільйони людей вживали саме таку мову і вже не хочуть вчити іншої. Очевидно, саме в цьому потрібен компроміс. Ще одна проблема – вживання звуків, властивих тільки російській мові. Ця мова, скажімо, не має звуку „х“, який в ній вимовляється як „х“. Звідси пішли „хокей“, „Хемінгуей“ і т.ін. На початку ХХ століття нові слова приходили в нашу мову безпосередньо із Заходу і ця проблема не поставала. Тепер дуже важко, наприклад, пояснити мільйонам шанувальників попу-

лярної гри, чому вони повинні писати „хокей“. Очевидно, за новим правописом стануть нормою чимало слів у звичному для більшості українців написанні. Особливо, „флот“, „клас“, „авіація“, „матеріалізм“, „діаспора“ та т.ін. Хоча для мене є природним походження „матеріалізму“ від слова „матерія“, а не „матеріа“. Ще один приклад – „урок“ і „лекція“. Кожен мовник відчуває істотну різницю в їх значенні, але що поробиш, коли в західній Україні шкільні години були „лекціями“. Проти більшості не підеш...

– Як ці проблеми вирішуються в українських школах Америки?

– Звісно, ми навчасмо дітей за Г. Голоскевичем, за харківським правописом. Коли в Україні буде прийнято новий правопис, негайно впровадимо його, незалежно від особистих уподобань. Проте зараз подекуди виникають деякі ускладнення, пов'язані з появою вчителів з України. Мушу сказати, дуже сумлінних, працьовитих, дисциплінованих... Але окремі батьки скаржаться: „Вчителька з України вчить мою дитину по-московському“. Питаю: а з чого це видно? „Бо вона говорить „дев'яносто“, а треба „дев'ятьдесят“. Знову запитую: чи ви до словника Голоскевича дивилися? Ні, не дивився, бо побачив би, що обидві форми є нормою. Отож багато непорозумінь виникає, коли люди не знають, або вважають за норму відомі їм діалектизми чи локалізми.

– Як ви оцінюєте мовний рівень сучасної преси?

– Ряд газет беззастережно перейшли на харківський правопис і це не викликало утруднень. Серед них, скажімо, „Наша віра“ Євгена Сверстюка. В багатьох періодиках мова досить невизначена, але поки немає затвердженого правопису, важко докоряти редакторам.

Щодо „Свободи“ мушу сказати, що й сам деякий час був її головним редактором, тому розумію її проблеми. Вже тоді нам вдалося вивести з уживання чимало випадкових слів, зокрема таку перлину як „ненадійно помер“, тобто раптово, несподівано... За останній час мова „Свободи“ значно покращала, але відчувається, що редакція ще перебуває в пошуку, утрудненому тим, що газету читають, до газети дописують люди з різним досвідом з ділянки мови. Бажаю успіху в утвердженні її літературних норм!

Інтерв'ю провів
Левко Хмельковський

Вчитися треба постійно

Читаючи „Свободу“ багато років, я віднедавна став помічати, що з її сторінок забралися геть спотворені слова: дозволяти, прашати, потапати, знакоми, муж, жена, вкортці та чимало інших позанормативних слів і висловів.

Це добре, це – крок у бік чистоти мови і правильнішого слововживання. Проте ще й досі можна зустріти: бувший, виїмок, сподіюся, замінний, народини, останньо,

попертя, виносить білльон доларів, втішався признанням, помимо того, поміч, припадковий, віддєклямувати вірш, предсідник, приобіцяти, обширна доповідь, відбув візиту, під час побуту, перевели збори, здвигнути пам'ятник, Марія Білій...

Не повчаю, але звертаю доброзичливу увагу!

Михайло Ворона,
Бостон

Звідки такі чудернацькі назви?

Часто можна прочитати на сторінках „Свободи“ повідомлення, що відбушов увічність (ім'я і прізвище) пластун, член курія „Лісові Чорти“ або „Лісовий Архидідько“. Не буду

того коментувати, але дивно, чому Пластовий Провід дозволяє вживати такі чудернацькі, неприємні назви.

П. Петрига
Торонто

Мова

Невмирущо мова сяє

Весняним теплом.

Далі мови не сягає

Жодне джерело!

Піднімись з колін,

Калино,

Сили дай синам!

А німої України

Не потрібно нам!

Гнули нам брехні підкови

Й досі дехто гне,

Вже по дві державні мови!

Боже, збав мене!

Так на світі не буває!

Правди хоче все!

Розмаїття квітів сяє,

Радощі несе.

Не з намови, а з любові

Мови вчи й чужі,

І відчуєш море в слові

Правди і олжі.

Так, за мову умирати

Прадиди й діди,

Скарб безцінний передали

Парвнукам нести.

Несемо!

Умерти мові

Не дамо ніяк!

Вмре,

Хто втратив честь і совість, –

Хрунь і потурнак.

Перешиванці зловражі

Згинуть, як роса.

І розквітнуть: мова наша.

Воля і краса!

Всіх манкуртів шезнуть тіні,

Вчення лжемесій,

По-українськи в Україні

Заговорять всі.

Мій краєне – рідний брате,

Завжди пам'ятай.

В кожного – єдина мати,

Рідні – мова, край!

Ми – не згряя безголова

Найманців-заброд.

Доки є в нас рідна мова,

Доти ми – народ!

Степан Пушик

Далось взнаки те „хобі“

„Свобода“ вже не один раз висловлювалася з приводу „хокею“, „хобі“ та „Хемінгуей“ — й ми вже були подумали, що питання це остаточно з'ясовано як для україномовних видань у діаспорі, так і в Україні. Ба — помилилися. Зовсім недавно, минулого місяця, газета „Вечірній Київ“ під рубрикою „Пропозиція“ вмістила статтю Дмитра Галагана „Який правопис нам потрібен?“, і в ній автор пише так: „На мою думку, пропозиція вживати в іноземних словах хобі, хокей, хіт та ін. літеру „г“ замість „х“ є не дуже резонною. Прихильники такої норми твердять, що ми наслідуюмо російськомовну традицію, де фрикативний „г“ відсутній, а він, мовляв, якнайкраще передає іноземне *h* у ряді слів. Таким вченим хочеться заперечити, тому що англійська мова, звідки взята більшість цих лексем, не знає ні фрикативного „г“, ані звуку „х“, як ми їх звикли вимовляти в українській мові. Англійський приголосний звук „h“ зустрічається лише перед голосним і становить легкий, ледь чутний видих без участі язика. Найбільш близькі до англійського „h“ український і російський звуки „х“, які в обох сучасних правописах його цілком вдало замінюють...“

Прокоментувати цей погляд ми попросили нашого колегу ЮРІЯ ШЕВЧУКА — лінгвіста, спеціаліста в галузі англійської філології:

— Передання в українській мові англійських слів із фонемою /h/, hit-parade, now-how, Heller і т.п., насамперед залежить від того, який принцип покладено в основу перекладу — транслітерацію, тобто орієнтування на максимально точне відтворення у мові, на яку перекладають, написання слова, чи транскрипцію, тобто максимально точне відтворення його звучання. Для прикладу, за принципом транслітерації англійське Bill Clinton в українській мові виглядало б як Білл Клінтон, за принципом же транскрипції — як Бил Клінтон.

В українській мові довгий час при переданні запозичень застосовувався принцип саме транскрипції, орієнтації на звучання. В російській же — транслітерації. Свого часу патріарх радянської русистики академік Віноградов у розмові із видатним українським мовознавцем професором Юрієм Жлуктенком визнав цілий ряд суттєвих переваг за принципом транскрипції і висловив жаль з того приводу, що в російській мові на цей принцип перейти вже неможливо з огляду на тривалу і усталену традицію. Віноградов віддав належне українським колегам за орієнтацію саме на транскрипцію. Як не іронічно,

під впливом таких провідників партійної лінії в мовознавстві, як Іван Білодід, які щосили „зливали“ українську з російською, від транскрипції стали відходити. Інерція відходу зберігається і тепер. Доказів більше, ніж треба — Хілларі Клінтон, Бенні Хілл, Джиммі Картер.

Скалося так, що аргументація навколо /г/ чи /х/ як можливих відповідників англійського /h/ за своєю логікою виходить із максимальної наближеності перекладеного слова до звучання оригіналу (транскрипція). Не має сумніву, що фонема /г/ є ближчою до англійського /h/, ніж /х/. І англійська /h/ і українська /г/ вимовляються за участю голосу, тобто є дзвінками приголосними, в той час як /х/ — глуха приголосна і голосові зв'язки в її артикуляції участі не беруть. У суто фонетичному смислі проблема відтворення англійського чи німецького /h/ в українській мові простісінько не існує. Позаяк наш фрикативний /г/ за своєю якістю стоїть настільки близько до англійського/німецького, що він може однозначно і зручно виконувати роль закономірного відповідника.

Іншими словами, скрізь, де англіїці пишуть Н українці можуть

писати Г. Ця проблема була накинута нам з російської мови, де такого одного закономірного відповідника /h/ не існує, в одних випадках це /х/, як рос. Хемінгуей, Хеллер, а в інших це /г/, як рос. Гитлер (Гітлер), Гамбург (Гамбург). Якщо спробувати передати ці слова з російської на мову оригіналу то отримаємо Khemingwey, Kheller, Gitler, Gamburg, які англієць чи німець навряд чи впізнає.

Існує ще й важливий психолінгвістичний момент, який криється за впертим неприйняттям в українській Гемінгуея, гокею, гард-року чи Гелера. Склалося так, що за пам'яті кількох останніх поколінь, до одного з яких і належить пан Галаган, англо-американські назви із літерою Н (ейч) запозичувалися не просто з мови оригіналу, а опосередовано, через російську у вже зросійщеній формі, адже російську насаджували як мову міжнародного спілкування, і то не лише в межах ССРСР, але й решти світу, і на російську перекладали. Відтак люди звикли чути і бачити в українській мові хокей, ноу-хау, харрієр, хотдог, хард-рок і т. ін. Не дивно, що проти передання англійської літери Н українською Г частіше заперечують ті, хто не знає живої англійської мови і не знайомий із оригінальним звучанням таких слів, як hockey, know-how, harrier, hot-dog, hard-rock. Це поглиблює прірву нерозуміння між українцями в США, Канаді чи Великій Британії, занурених в англomовну стихію, і фахівцями з української мови з України, в тім і членів Правовписної комісії, які, за невеликими винятками, або взагалі не володіють англійською, або знають її дуже поверхово.

Ця проблема сама собою відпала б, якби припинилося тотальне засилля російської мови у всіх галузях спілкування в Україні, якби українська спільнота нарешті змогла спілкуватися із англomовним світом безпосередньо, без ведмежих послуг російської мови.

і щирої поваги один до одного, взаємної зичливості, духовно-національної солідарності. Ці ознаки треба свідомо культивувати в наших середовищах. І найперше — перестати катувати один одного за „неправильні“ слова. З нашого редакційного портфеля з написом „Мова про мову“ аж капав жовч. Ну добре, можна обстоювати чи заперечувати Голоскевича, але ж нащо це робити зі злістю? Так, чистота мови — наш спільний клопіт, однак проблеми втворення нового соборного українського правопису — це прерогатива вчених, і вони своє завдання врешті-решт здійнять — повільно, зате спокійно, без грому і блискавок — на відміну від багатьох „оборонців“ мовної чистоти, які знають триста українських слів і завзято виступають проти триста першого. В атмосфері тотальної нетерпимості не зукраїнізуємо ми України ніколи, ніколи наші діти, зокрема діти української діаспори, не полюблять нашої солов'їної мови, якщо виростатимуть посеред мовних війн. Майже 20 років тому поетеса Віра Ворскла писала на цю тему: „Щоб українська мова стала потрібною і жаданою кожному на чужині, треба зробити так, щоб ця мова приносила радість, а не розчарування...“. Ця мудра порада ще й сьогодні залишається далекою від здійснення...

Розділ веде ред. Петро Часто

ЗВІДУСІЛЬ

Рішення проти родини Маркоса

Верховний суд у Філіпінах вирішив, що уряд країни порушив Конституцію, коли у 1993 році таємно обіцяв родині покійного Фердинанда Маркоса недоторканість в заміну за 75 відсотків їхнього майна. Вдову покійного диктатора Імелду Маркос і їхніх дітей звинувачено у хабарництві.

Політичні уподобання внука де Голя не доводили рідним

Партійна політична приналежність внука генерала Шарля де Голя вжахнула всю родину, 57 нащадків котрої у газеті лівого спрямування „Ле Монд“ публічно скартали 50-річного внука Шарля де Голя за те, що він включився у партію крайнього правого напрямку — Національний фронт, яка звинувачує в існуючому безробітті в країні чужинців і вимагає видворення імігрантів з Франції.

Подарунки для Клінтона

У минулому році Президент Билл Клінтон отримав чимало подарунків, список яких, згідно зі законом, оприлюднено. Сім'я Клінтонів залишила для себе особисті подарунки вартістю 19,575 дол. Серед них два саксофони, сто кращик фільмів і книги про музику. Найцінніший подарунок — 2.6 млн. дол., на сплату витрат у справі Моніки Левінської, зібраних прихильниками Президента. Вартість майна Клінтонів обраховують на 1.26 - 5.58 млн. дол. Закон не передбачає подання точної суми.

Допомогу викликала трирічна дівчинка

У Каліфорнії трирічна Шерин Казинс викликала телефоном швидку медичну допомогу для мами, в якій почався приступ епілепсії. „Моя мама довго не прокидається, пришліть лікаря“, сказала вона. Медики Сан Дієго ствердили, що до них вперше за телефонував особа такого віку.

Новий прем'єр Росії почав з наведення тиші

На першому засіданні уряду Росії новий прем'єр Сергій Степашин видав перше розпорядження про заборону користуватися на урядових засіданнях переносними телефонами, щоб не перешкоджати іншим. Він заявив, що посилить дисципліну не тільки в уряді, але й в усьому господарстві.

Чи кролі врятують корейців?

Вже понад два мільйони людей померли з голоду, який зростає в Північній Кореї. Центральний партійний комітет праці Північної Кореї звернувся через свою газету до населення зі закликом відгодовувати кролів, завдяки чому кожна родина матиме кілограм м'яса на тиждень. Тепер, як виглядає, 23 мільйони північних корейців значною мірою залежать від закордонної допомоги.

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ

Коли людина у суперечці з іншою людиною підвищує голос, то це означає, що вона сперечається не за істину, а за себе. Цю давню мудрість змушують нас згадувати листи читачів на теми мови. Щось парадоксальне: ми хочемо переконати один одного, що наша мова — солов'їна, а висловлюємо нею емоції, котрі більше личили б крукам, а не солов'ям. Як же глибоко зауважив проф. Іван Огієнко, пізніший Митрополит Української Православної Церкви, у листі до Великого Митрополита Андрея Шептицького: „Стан рідномовної культури — то завжди стан духовної культури народу...“. Духовної, а не просто інтелектуальної, освітньої. На жаль, цим станом ми ще не можемо похвалитися. Нездорові протистояння роздирають українське суспільство зісередини, не дають нації остаточно визріти. Державні струк-

тури — національно байдужі, і саме тому зрісіння триває, ба — тріюмфує! Розколюючи наш народ за етно-лінгвістичною ознакою, анти-українські сили сподіваються досягти політичної мети — звузити українство кількісно, видати його за занадто кволе, занадто провінційне, занадто безпорадне, як на завдання українзації такої територіально великої держави. Що ж, це гірка правда: свідомих українців значно менше, ніж несвідомих. Покищо. А по-друге, згадаймо істотнішу правду: зовсім не в кількості справа, коли йдеться про виживання народу. Тут діють вищі спонуки і вищі сили, і Бог з неба дивиться не на те, скільки нас є, а на те тільки, як ми наш святий обов'язок виконуємо. Тому українство мусить з рівня політичної свідомості піднятися на рівень іншої моральної якості — на рівень лагідної

„Батьки“ чи „родичі“?

Може, це комусь здається дивною справою, однак мені завжди стає прикро, коли газета вживає слово „батьки“, хоч насправді йдеться про батька і матір.

На мій погляд, це той курйоз в нашій мові, який потребує громадського обговорення. Колись у західній частині України панувало слово „родичі“, тобто батько і мати. Всі

інші члени родини теж мали свої назви. Тепер чомусь слово „матір“ замінили „батьками“. Але ж дитину породжують не батьки, а батько і мати.

Візьмімо до уваги, що ні в англійській, ні у слов'янських мовах в тому числі у російській вживається не „батьки“, а відповідники нашого слова „родичі“.

Олена Вітик-Войтович,
Плано, Ілл.

З приводу листа „До українців США та Канади!“

Серед багаточисленних листів з України з проханням допомогти редакція „Свободи“ вибрала саме цей для свого коментаря.

Влада в Україні фактично належить не українцям, а жидам та москалям, які не зацікавлені в існуванні незалежної України. Преса, радіо, телебачення перебувають під контролем чужинців, більшість є збитковими й потребують дотацій. В той же час ворожі до незалежності газети дістають постійну підтримку. Так, наприклад, харківська газета „Метро-пресс“, яка наплюжить все українське, перед виборами до Верховної Ради виходила щотижня накладом 150-200 тисяч примірників, що за нашими підрахунками потребувало 70-90 тисяч доларів щомісячно. Газета „Рынок-Харьков“ виходила накладом 450 тисяч примірників. Ці та багато інших газет поширювалися безкоштовно шляхом роздачі. Деякі свої газети комуністи поширюють за передплатою, але в передплатну ціну входять лише послуги пошти. Тобто, ці газети кимось фінансуються.

Чужинецькі заходи інформації деморалізують населення, сіють зневіру у власні сили, вихваляють чуже, гудять українське. Якщо ми хочемо виграти вибори, тобто прийти до влади демократичним шляхом, то маємо подбати принаймні про засоби інформації. Уже багато років харківська „Просвіта“ видає всеукраїнську газету „Журавлик“, обласну газету „Джерельце“, видавалися „Ветеранські вісті“ та інші.

Видавати зараз масову політичну всеукраїнську газету не варто: число передплатників буде незначним, бо в більшості читачі цікавляться місцевими проблемами. На мою думку, оптимальний шлях – видавати невеликі за обсягом газети, які можна друкувати в кожній області, а ще краще – у кожному районі на різнографі з форматом паперу А3, а також масово видавати летючки.

Від редакції:

Разом із проханням допомогти у придбанні копіювального апарату голова Харківського обласного об'єднання „Просвіта“ Анатолій Кіндратенко надіслав зразки харківських видань. Поза усяким сумнівом, відродження української мови в зросійщеному Харкові є позитивним явищем. Не тільки мова, а й народні звичаї стали провідною темою газети для дітей і дорослих „Журавлик“, шеф-редактором (очевидно, головним редактором) якої є сам А. Кіндратенко. У квітневому, Великодньому числі „Журавлика“ є багато віршів, розповідь про писанки, сторінка для вчителів, листи читачів, корисні поради, розваги.

А от інше видання – „Вічковий дзвін“, газета Гуманітарно-літературної асоціації імені Григорія Сковороди і харківської „Просвіти“ – породжує тривогу. Провідною темою безрезного числа є становище в Україні. Політичний оглядач Едуард Ходос (він же й голова Харківської юдейської релігійної громади ліберального напрямку) вважає, що причиною усіх бід в Україні є підступна жидівська змова. Усі провідники є підставни-

ми маємо великий досвід такої роботи. На різнографі формату А4, який „Просвіта“ отримала від Григорія Малиновського (дай Боже йому здоров'я), за рік ми зробили 3 млн. відбитків. Ми друкували газети, летючки, невеликі книжечки.

У нас часто виникає потреба друкувати книжки обсягом більшим, ніж 100 стор. Але ми не маємо відповідного устаткування для переплетення, тому вони мають незугарний вигляд. На різнографі формату А3 ми могли б також друкувати книжки вдвічі більшого об'єму з пристойним оформленням.

Прошу вас допомогти нам зібрати кошти на різнограф, що друкує на папері формату А3. У нас такий різнограф коштує 9 тисяч доларів. Можливо, в Америці він дешевший, то ми були б вдячні за сам різнограф. Звичайно, потрібні будуть кошти для оплати електроенергії, фарби, паперу та плівки. На 1 млн. відбитків формату А4 ми витрачали близько 3,5 тисячі доларів, тобто один друкований аркуш (два відбитки) обходиться у 0,7 цента. Частину з цих коштів покриваємо внутрішніми ресурсами. З серпня до грудня 1998 року наш різнограф майже не працював, бо ми не мали коштів на фарбу та папір.

В США координацію допомоги ласкаво погодився вести Іван Олексин – голова Українського Братського Союзу: 440 Wyoming Ave. Scranton, PA 18503; тел.: (717) 342-0937. Повнішу інформацію може дати Любомир Лаба: 1485 Norton St., Rochester, N.Y., 14621-4023, tel.: (716) 336-9523.

Доля України вирішується на Сході!

Анатолій Кіндратенко,
голова харківської „Просвіти“,
редактор газети „Журавлик“,
професор

ми особами жидів; „Що таке Зиновій Кулик? Там, де „чорні капелюхи“ (тобто релігійні євреї – прим. авт.), там З. Кулик. У мене в одній з телепередач був жарт, який не пропустили: кожний Кулик свого Рабиновича вихваляє“, – пише політичний оглядач газети. І продовжує: „Просто огидно спостерігати ці безсоромні хороводи засобів масової інформації, довкола Президента: рейтинг у нього, бачте, росте. Та, крім волосся, штучно вживлюваного, нічого в нього не росте“. Огляд Едуарда Ходоса ілюструє знімка Президента України з підписом: „Леонід Кучма – глава американсько-ізраїльсько-російської адміністрації в Україні?“

Звісно, порятунком від такого провідника, вважає Е. Ходос, може бути лише обрання на цю посаду Євгена Марчука, бо „колишня праця в КГБ дає йому можливість більш-менш правильно оцінити ситуацію в Україні“. Марчуків, пише Ходос, „виділяє кошти Давтян, Рабиновичів“, колега“. Думаю, що і в Росію, і в Україну єврейський капітал не потече до „червоних“, але чи добре, що Давтянові брудні гроші спонсоруватимуть симпатичного Марчука? Є в цьому огляді і „блискуча мафіозна

діяльність пейсатих хасидів“, і „напівприховані“ євреї, які „прекрасно володіють українською мовою“...

Що ж, Едуард Ходос краще нас обізнаний у єврейському світі, хоча привселюдно наплюжати законно обраного Президента, який, на жаль, не є бездоганим, не варто. Критика може мати інші прояви. Але позиція „Вічкового дзвону“ не є випадковою, що засвідчує ще одне видання, надіслане А. Кіндратенком – „Книга пам'яті українців“ Андрія Куліша, в якій зібрано хронологію переслідування українського народу, починаючи від XV століття до наших днів. Хроніка ця досить відома, але новим в книжці є віднесення вини за ці переслідування майже виключно на євреїв, зокрема на Ізраїль. Автор пише: „В 1917 році жиди прийшли до влади в Московській імперії і залишалися біля керма державного управління понад 30 років. Пряма відповідальність жидів за голодомори і геноцид українців очевидна. Держава Ізраїль отримала компенсації від Німеччини за винищення жидів німцями-фашистами під час Другої світової війни, коли цієї держави ще не існувало і ніякої шкоди Німеччина завдати їй не могла. Отже, держава Ізраїль виступила правонаступницею жидівської спільноти взагалі. Але в такому разі ця держава має взяти на себе відповідальність за злочин жидів-комуністів. Уряд Ізраїлю має покаятись перед українцями за масове винищення населення, культурних цінностей та зруйнування сільського господарства“.

Отак на радість Москви спритно перекладається відповідальність з комуністичного режиму, який був, відомо, інтернаціональним, хоча й за активної участі євреїв, на сторону національну державу. Переходячи до сучасності, книжка слідом за газетою „Моя Родина“ стверджує, що „політику в Україні визначали або визначають Розумков, Кушнарьов, Горбулін, Гриньов, Шмаров, Табачник, Малєнковіч, Рабінович, Суслов, Пасхавер, Йоффе та ще з десяток жидівських нацистів-хасидів „на громадських засадах“. Під прикриттям „демократії“ та смиренної любові українців до зайди-шахрай „інтернаціональна“ президентська рать буде в Україні юдо-нацизм“. Автор риторично запитує: „Навіщо нам злагода з тими, хто тримає камінь за пазухою і чинить все можливе, щоб знову вцепитися нам у горло?“

Ці висловлювання А. Куліша широко цитує й „Журавлик“, який наводить перелік ніби семітських прізвищ членів комісії з експорту продовольства в 1933 році (серед них, зокрема Яновський, Радзішевський, Тимошина, Ситов, Гусигін та ін.), додаючи: „Імен в архівах немає, жиди замітали сліди, бо знали, що чинять страшний злочин,

ім'я якому – геноцид“.

Чи варто ще раз повторювати, що таке трактування історії і сучасності, надто тенденційне, щоб не сказати провокативне? Коли вдається розпалити міжнародну ненависть, знову почнеться міжнародний галас про антисемітизм українців, а далі... хто зна, чи не прийде кому ідея ввести „миротворчі війська Росії“ для захисту переслідуваного єврейства? Гасло „Бий жидів, рятує Росію!“ дуже вигідно поширювати тепер в Україні її недругам, а також тим, хто намагається створити у світі образ українця-антисеміта. Тим більше, що й серед перемальованих „патріотів“ та „демократів“ завжди знайдуться екстремісти, готові підтримати будь-яке бунтарство.

Важко стриматися, щоб не прокоментувати ще кілька публікацій газети. „Вічковий дзвін“ ставить за приклад Ольгу Різниченко, якій „уся націоналістична молодь віддає шану“. Вона має „максималістський характер на грані безумства“. Випускний бал в школі вона вирішила ознаменувати саможубством. Її знайшли „напівохололою“ і ледве врятували. У ті роки вона „розбивала каменюками вікна тим, хто здавав кішок та собак на живодерню“. Цей досвід Ольга перенесла до столиці, „коли вона з друзями, озброєна каменюками, яйцями і т.п., чатувала годинами під Верховною Радою“. До Києва, пише газета, Ольга „втєкла від чоловіка“, який „сильно кохав її“, щоб узяти „концептуальний“ шлюб з національно глибоким художником Валерієм Бондарем, котрий уміє заражати людей каскадами асоціативних веселощів“.

Валерій Бондар (в газеті – Валер) теж виступає у „Вічковому дзвоні“, пропагуючи малюнки австрійця Густава Клімта, який на зламі нинішнього і минулого століття йшов на „повалення авторитетів, епатування публіки“ малюванням „одвертих еротичних сцен“. „Одвертість“ Клімта у „Вічковому дзвоні“ не тільки шокує, а й породжує запитання: у чому ж, власне, полягає „національна глибіння“ Валери Бондара?

У заголовку „Вічкового дзвона“ вміщено сентенцію „Глас народу – глас божий“ (саме так, з малої літери). Якщо Едуард Ходос, Валер Бондар і його дружина Ольга – народ, то сумним бачиться мені майбутнє нашої держави. Харківські поборники національної виключності (чи обмеженості) й мене, безумовно, назвуть „напівприхованим євреєм“, але чи допоможе таке „викриття“ Україні? Може, на майбутній копіювальній машині краще друкувати не „розбійницькі“, а державобудівні матеріали?

Левко Хмельковський

STP
scope
travel inc

1605 Springfield Ave
Maplewood NJ 07040

973-378-8998
FAX 973-378-7903

Brochure request
800-242-7267

www.scopetravel.com

\$500 off !!!

the tour price of the second person for a Scope
ALL INCLUSIVE tour to Ukraine. July/August
selected departures. Restrictions apply.

NEW - Round trip air NEWARK - KYIV plus \$2000
15-day Dnipro River Cruise (selected departures)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Музичний Нью-Йорк у полоні українських голосів

У музичному сезоні США 1998-99 року українські представники оперного мистецтва, наші солісти збагатили американські, головню ньюйоркські, театри красою і принадою своїх голосів та талановитим зображенням представлених персонажів. Успіх цей досягнуто завдяки обдарованості співаків та співачок, і то без дуже потрібної державної допомоги, якою втішаються артисти в інших народів.

Звернемо відразу увагу на три особливо щасливі випадки українських музичних вирішень. Очевидно, перший плян осяває наша світова примадонна Марія Гулегіна, прекрасне драматичне сопрано. Вона некоронована королева найславніших оперових театрів: Ля Скаля, Відень, Ковент-Гарден, Париж. Співає переважно драматичні ролі, що чекають саме на неї, бо іншим співачкам, навіть визначним, вони не під силу. Такі ролі, як Абіґайль, Макбет, Норма, Аїда, Тоска – це її незаперечний світ. Багато людей чекають на її Тоску в Мет-опері! Цього сезону наша Марія голосом і красою зачарувала слухачів і критику як Аїда. В найближчому сезоні будемо бачити і слухати її у вимогливій ролі Магдаліни, в цікавій опері А. Бойта „Мефісто” (за „Фавстом” Гете). Нещодавно наша співачка рятувала своєю зворушливою кантиленою 30-ий ювілей Л. Паваротті, власне в кінцевім дуеті з „Аїди”, бо співак не був у доброму здоров'ї.

Інше свідчення успіхів наших співачок – це гарна критика в газеті „Нью-Йорк Таймс” на виступ сопрано зі Львова Оксани Кровицької у головній ролі опери Пуччіні „Мадам Батерфляй”. В рецензії звернено увагу на її зворушливі переживання в ролі примадонни. Як акторка і співачка вона виросла за кілька літ праці в Ситі-сентер Опері. Надзвичайно гарний відгук був на виступи молоді співачки, лірико-кольтурного сопрано, також зі Львова, Лесі Грабової. В опері Верді „Травіата”, яку ставила компанія Дікапо, наша співачка прославилась у головній ролі паризької героїні. Критик того ж „Нью-Йорк Таймс”, чітко відріз-

нив її від іншої співачки, що теж виконувала ту саму роллю. Сподіваємось, що цими успішними виступами Леся здобуде собі шлях до великих американських сцен, на які вона безперечно заслуговує.

Не можна поминути виступів одного з найпопулярніших басів Метрополітан-опери Павла Плішки. Він не тільки гордиться українським походженням, але, як відомо, наспівав на платівки ряд українських патріотичних пісень. 17 квітня дав успішний концерт в Українському Інституті Америки на фонд цієї установи.

Нещодавно у Варшаві і в Нью-Йорку проспівав три менші ролі наш співак-бас Стефан Шкафаровський, зокрема Командора в опері Моцарта „Дон Жуан” на сцені Ситі-центр Опері.

Майже кожного сезону слухаємо нашого земляка в Мет-опері, баса Сергія Копчака. В опері Мусоргського „Хованщина” виступав український тенор Володимир Гришко. Попередньо співав він Рудольфа в „Богемі”. В опері „Пікова дама” Чайковського появився, на жаль, тільки один раз цього сезону, український баритон Василь Джерелло з Чернівців (син італійця). Крім Мет-опери, він також є членом Петербургської опери. Зрідка співає в Мет-опері бездоганний баритон українського роду Дмитро Хворостовський, який з українським голосом прагне стати російським патріотом.

Припадково мали ми нагоду в Нью-Йорку послухати гарного українського баритона з Львівської опери Івана П'ятничка. Він підписав контракт з оперою в Сан-Франціско на два роки; співав уже у Швейцарії та Австрії, а в США, в Пітсбургу, – в опері Верді „Трубадур”.

Оце коротенький огляд наших співочих сил цього року, головню в Нью-Йорку. Ці сили вельми помітні, і тут не якийсь щасливий випадок відіграв вирішальну роллю, а витривалість, завзяття і віра у власне обдарування – без належної державної допомоги, без протекційного оточення, спираючись лише на даний Богом дар.

Теодор Терен-Юськів

Виставка творів львівських мистців в Клівленді

16-17 квітня в приміщеннях Українського Архіву-музею в Клівленді відбулася виставка 22-х мистців зі Львова. Експонувалися малярство, скульптура, художнє скло, ткацтво, ювелірні вироби, мініатюри, малярство на склі, вишиванки та писанки.

Організував і очолював виставку мистець Ростислав Шмагало у співпраці з директором музею мгр. Андрієм Фединським, при активній допомозі інших чле-

нів громади. Ростислав Шмагало – доцент і декан факультету історії Львівської Академії мистецтв, автор 30 наукових публікацій з історії українського мистецтва.

Дуже позитивним явищем було те, що на виставку з'явилося велике число глядачів, переважно молодих людей, а серед них знайшлося чимало покупців і замовників на різні мистецькі експонати.

Д-р Володимир Боднар

ФУНДАЦІЯ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
УКРАЇНИ

Всеукраїнський Благодійний Фонд

Україна, 290053, Львів, вул. Вол. Великого, 50
Тел.: (0322) 64-95-55, 64-84-67, Факс: 64-84-72

TARAS SHEVCHENKO FOUNDATION
of UKRAINE

All-Ukrainian Charitable Fund

Ukraine, 290053, Lviv, Vol. Velykoho, 50
Tel.: (0322) 64-95-55, 64-84-67, Fax: 64-84-72

Зареєстровано Міністерством юстиції України, Київ 14 березня 1997 року. СВДОЦТВО № 0340

Перереєстровано Міністерством юстиції України, Київ 3 лютого 1999 року. СВДОЦТВО № 0166

Україна, Київ в квітні 1999

ШАНОВНА УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДО!

Вже третій рік наша ФУНДАЦІЯ організує поміч з діяспори для шкіл в Україні. З початку ми висилали з Канади уживані, в доброму стані, комп'ютери до навчання англійської мови, які для нас передавали **безкоштовно** канадські школи. В цілому досі ми одержали понад сто таких комп'ютерів, які ми передали в порозумінні із КОМІСІЄЮ для гуманітарної допомоги при КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ в Києві до україномовних шкіл в різних містах України, прим. в Києві, в Николаєві, в Коломиї, у Львові, в Рівному, в Луцьку, в Тернополі і в других містах.

Згодом прийшла потреба доставляти також до таких шкіл копіювальні машини, яких немає майже нігде, а вони дуже потрібні не тільки для вчителів копіювати навчальні матеріали для своїх учнів, але також і для адміністративних цілей кожної школи.

В минулому році, завдяки **щедрим** пожертвам українського громадянства в Канаді і США закуплено і вислано для нас в Україну з Торонта 24 (двадцять чотири) копіювальні машини марки Канон і Тошіба, які ми розподілили як Гуманітарну Допомогу української діяспори до наступних шкіл і Академій в Україні.

ОСТРІГ: Острозька Академія; **МИКОЛАЇВ:** Інформативно-математичний Ліцей, Середня Школа ч. 1 ім. О. Ольжича, Середня Школа ч. 54; **ХАРКІВ:** Інститут Радіофізики і Електроніки, Середня Школа ч. 105, Середня Школа ч. 59; **КИЇВ:** Комісія Гуманітарної Допомоги при Кабінеті Міністрів, Київське Крайове Товариство Політичних В'язнів, Київський Ліцей ч. 157, Середня Школа ч. 295; **ЧОРТКІВ:** Чортківська Музична Школа; **ДОНЕЦЬК:** Українська Гімназія 107; **ЛьВІВ:** Середня Школа ч. 62, Середня Школа ч. 21, Львівський Обласний Комітет Споживчої Кооперації; **ПІДГАЙЦІ:** Підгаєцька Середня Школа, Український Культурний Центр; **РІВНЕ:** Рівенська Державна Загально-Освітня Школа; **ТЕРНОПІЛЬ:** Українська Середня Школа ч. 25 і другі.

Нещодавно передали для нашої диспозиції до висилки в Україну більшу кількість комп'ютерів в доброму стані Українська Кредитова Спілка і Коммюніті Траст та другі особи в Торонто. БУЛО Б ДОБРЕ, якщо б до цієї висилки можна було долучити також певну кількість копіювальних машин і тому ми ЗНОВУ звертаємось до **Тебе Шановна Громадо ДОПОМОЖИ** це зреалізувати Твоїми Щедрими Пожертвами.

Сьогоднішня шкільна молодь в Україні – це **будуча Україна**, тому робім все, що в нашій спроможності, щоб допомогти виховувати її в національному дусі і християнському світогляді. Копіювальні машини саме є дуже допоміжні вчителям в їхній відповідальній виховній праці.

ВАША ПОЖЕРТВА НА ЗАКУП КОПІЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ДЛЯ ШКІЛ В УКРАЇНІ – ЦЕ ОДИН З НАЙКРАЩИХ ВАШИХ ПОДАРУНКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ.

Всі жертводавці одержать посвідки і подяки з України, а ті від \$50 і більше також посвідки для податкових цілей. Крім цього жертводавці від \$500 і більше одержать **ДАРОМ** мініатюру в бронзі висотою 20 см. статуї Т. Шевченка із пам'ятника поета у Львові, а \$1,000 і більше таку саму мініатюру висотою 30 см.

Листи з пожертвами просимо присилати на нашу адресу в Канаді:

TARAS SHEVCHENKO FOUNDATION OF UKRAINE
c/o 2206 Bloor Street West, Toronto, Ontario – Canada, M6S 1N4
Tel.: (416) 239-4407 Fax: (416) 239-1526

На чеках просимо написати: **Copying machines for Ukraine.**

ДЛЯ СПОНЗОРІВ ОДНОЇ КОПІЮВАЛЬНОЇ МАШИНИ Є ПЕРЕДБАЧЕНІ ОСОБЛИВІ ВІДЗНАЧЕННЯ. ПРИЙМАЄМО ТАКОЖ ВЖИВАНІ У ДОБРОМУ СТАНІ КОПІЮВАЛЬНІ МАШИНИ І КОМП'ЮТЕРИ.

За ваші щедри пожертви — щира Вам подяка з України

ЗА КОМІСІЮ ДОПОМОГИ ШКОЛАМ В УКРАЇНІ:

Ван Дроч

ІВАН ДРАЧ
народний депутат України,
голова Української Всесвітньої
Координаційної Ради

Павло Мовчан

ПАВЛО МОВЧАН
народний депутат України,
голова Всеукраїнського Товариства
„Просвіта” ім. Т. Г. Шевченка

Завдяки Студійному осередкові української культури Менор джуніор коледжу, учні початкової школи Шейді Гров у Блю Белл навчилися оздоблювати писанки.

“UZBEKISTAN AIRWAYS” та “AIR UKRAINE”

ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ

далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300

У ВІВТІРКИ І П'ЯТНИЦІ

з летовища Кеннеді

За довідками телефонувати:

“UZBEKISTAN AIRWAYS”:

1-212-489-3954 (бюро)

1-212-245-1005 (резервування квитків)

1-800-820-2891 (вантажі)

1-718-244-0251 (вантажі, факс)

Концерт Школи кобзарського мистецтва в Нью-Йорку

Слухачі Школи кобзарського мистецтва.

Світлина **Ярослава Кулинич**

У квітні минуло 25 років з дня заснування Школи кобзарського мистецтва в Нью-Йорку. За час свого існування школа дала безліч концертів для українців і чужинців. Серед них – на засвіченні ялинки в Рокфеллер-центрі, на 200-літті США, 100-літті українського поселення в Америці, на величавому концерті в Тавн-голі, в якому взяли участь 140 бандуристів з цілого світу. Ми видали дві платівки і 13 томів історії школи, організували чотири курси гри на бандурі. Вже на самому початку існування школи ми почали видавати „Кобзарський листок”, 14 років видаємо журнал „Бандура” – єдиний в усьому світі.

З нагоди 25-ліття школи, 24 квітня ц. р., відбувся великий вес-

няний концерт кобзарського мистецтва під керівництвом музичного диригента школи Юліяна Китастого в залі Державницького будинку на 2-ій авеню. Відкрив його М. Чорний-Досінчук. Сам Юліян Китастий виконав на бандурі „Думу про Марусю Богуславку”. Студенти відділів в Нью-Йорку, Йонкерсі і Асторії грали „Козачок” Місевича, „Від Києва до Лубен” і танок „Запорожець”. Бандуристи Асторії під керівництвом Али Куцевич виконали в'язанку пісень і „Кумоньки”. Окремі твори грали Юліян Китастий, Михайло Андрець, Оля Фриз. Гість з Києва Роман Гриньків викликав захоплення залі віртуозною грою на бандурі.

Микола-Чорний-Досінчук

НОВІ ВИДАННЯ

Жовто-золота зірка Катрусі

Про сповнення мрії Катрусі написала Леся Бризгун-Шані у казці „Катруся летить в країну жовто-золотої зірки” (Видавництво „Карпати”, Торонто, 1993). Ілюстрації Марти Берестянської. Книжка має 63 сторінки друку.

Леся Українка у вірші „І ти колись боролась, мов Ізраїль” має такі слова:

Тоді покаже батько своєму сину на срібне марево удалині і скаже: „Он земля твого народу! Борись і добувайся батьківщини, бо прийдеться загинути у вигнанні чужою-чужиницею в неслав’і”.

На цю тему написана казка про подорож Катрусі в країну жовто-золотої зірки. „Це моя зірочка, моя жовто-золотиста... Їй все здавалося, що зірочка її кличе до себе”. Ця загадкова жовто-золота зірка – це зірка України, вона сяє над Україною, Катруся просить лісового Гнома, щоб він допоміг здійснити її мрію дістатись до жовто-золотої зірки, радше до країни, над якою вона світить. Але Гномик може допомогти Катрусі подорожувати тільки за дозволом лісового царя Оха. Цар Ох відряджує Катрусю від дуже небезпечної подорожі, бо там панує несправедливість і жорстокість. Він говорить: „Ні, люди ті ж самі. У багатьох речах вони такі самі, що і в твоїй країні. Але керує ними чужий, повний ненависти, жорстокий народ”. Нарешті цар Ох погодився на подорож Катрусі, сказавши: „Надіюся,

що ти знайдеш те, за чим шукаєш, і що щасливо повернешся до нас”. Під час подорожі з на Качці-Квачці, Гномик розповідав Катрусі про дивну країну жовто-золотої зірки: „У цій частині не літає ніхто! Бо країна жовто-золотої зірки нікого чужого до себе не впускає і дуже мало своїх мешканців випускає в чужі країни”.

Як бачимо, автор не тільки розповідає казку про Гнома, царя Оха, а й знайомить читача з життям в Україні.

Катруся в Україні чує розповіді про жахи, які діються в країні. А коли бандуристи з цілої нашої країни з'їхалися, вони їх замкнули у в'язницю і ходять чутки, що вже їх вбили. „Дехто каже, що розстріляли, але я не вірю. За що?”. У післяслові автор детально описує цей трагічний епізод. Казка має щасливий кінець. Катруся потрапила в гості до своєї родини в Україні, та навчилась грати на бандурі. З подарованою бандурою Катруся вернулася в Канаду. Казка має чудові ілюстрації, цікаво написана. Вона навчає дітей любити не тільки українську мову, а й бандуру й Україну.

Книгу можна купити в крамницях „Арка”, і „Арка Захід”-Торонто. Tel.: „Арки” – (416) 703-2752, West Arka – (416) 762-8751 та у L. Shanta, 98 Dewson St, Toronto, Ont, Canada, M6A 1H3.

Віра Ворскло

For lowest airfares call

215-567-1328

LVIV/Khmelnytsky
TERNOPIL/Pochaiv
VINNYTSIA UMAN
ODESA KYIV
June 8 - 20 **\$2100**

KYIV/Cherkasy
POLTAVA
DNIPRO CRUISE
Kaniv Kremenchuk
Sevastopol/Bakhchisarai
Yalta Odesa
Aug. 22 - Sept. 9 **\$3380**

KYIV POLTAVA
ZAPORIZHIA/Khortysia
ODESA LVIV
TERNOPIL/Pochaiv
July 23 - Aug. 8 **\$2695**

INDEPENDENCE TOUR
Lviv Iv. FRANKIVSK/
Yaremche
ODESA Symferopol/
Bakhchisarai
YALTA KYIV/Kaniv
Aug. 13 - 17 **\$2550**
Aug. 22 - Sept. 5 **\$2450**

PLEASE CALL FOR TOUR BROCHURE: 1-800-487-5324

ПОЛАГОДЖУЄМО по НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ
авіаквитки на/з України, візи, запрошення, готелі
ТУРИ, КРУЇЗИ, авіаквитки на всі сторони світу.
УВАГА!!!!

DIASPORA пожертвує від кожного двостороннього квитка \$10.00 (від одностороннього \$5.00) на українські церковні, громадські, молодечі, жіночі, наукові та освітньо-культурні організації.

220 South 20th St., Philadelphia, PA 19103

FIRST AVENUE MEAT PRODUCTS

Великий вибір ковбас, та інших м'ясних виробів, як також імпортованих товарів з Європи

HOMEMADE KIELBASY AND COLD CUTS

140 — 1st Avenue (between 8-9 Streets), New York, N.Y. 10009

(212) 777-4583

Відкрито від понеділка до п'ятниці 8 AM – 7:30 PM
В суботу 8 AM – 6:30 PM
в неділю 9AM – 2 PM

Віталій Карпенко "Час каміння збирати": дві точки зору на книжку

Книжка, що кличе до єднання

Одержавши книгу Віталія Карпенка „Час каміння збирати“, насторожилась: невже автор стане закликати українство до збройного захисту від ворогів, які довели до злиднів український народ хитрим третім голодомором та руйнують нашу незалежну самостійну державу сьогодні? Але рада що мої побоювання розвіялись, як далі вчитувалась у цю дуже мудру і мирну книжку.

Раджу шановним читачам обов'язково прочитати цю надзвичайно цікаву розповідь про складну історію незалежної Української Православної Церкви в Україні та в США, про жорстоку боротьбу проти неї, про стремління православних українців об'єднатися в єдиній Українській Православній Помісній Церкві з центром в Києві, яку очолює святійший Патріарх Філарет. Автор дає критичну оцінку політиці бавнд-брукських ієрархів, які перейшли в підлеглість Константинопольського Патріарха Вартоломея.

Книга читається з великим інтересом, і я її прочитала одним подихом, уважно розглядаючи усі фотоілюстрації, на яких пізнала багато знайомих прекрасних людей із США, та більше дізналася про відомих журналістів України – керівника Всесвітньої служби Радіо „Україна“ Олександра Дикого, комерційного директора газети „Україна і світ сьогодні“ – Ніну Бай та головного редактора газети „Вечірній Київ“ Віталія Карпенка, автора цієї книги. Всі вони супроводжували Київського Патріарха Філарета під час візиту до США. Патріотичні промови святійшого Філарета та закликаючи виступи і доповіді журналістів України, представників Православних Церков у США, висвітлені автором з великим письменницьким хистом. Гостинність американських українців, як православних, так і католицьких, вражає до сліз, і де б вони не проживали, залишаються українцями – рідними, чутливими, гостинними і щедрими.

Чиста літературна мова твору сприймається так легко і приємно, ніби стрімкий та світлий гірський потік з Карпатських гір. Смілива, відверта і правдива розповідь,

журналістська і письменницька талановитість, глибока ерудиція з усіх життєвих питань автора викликають його справжню українську душу, Богом дароване козацьке лицарство та дієвий, а не пасивний патріотизм і любов до рідної землі та народу. Читаючи книжку В. Карпенка, відчуваєш пекучий біль за розграбовану державу, руйнацію самостійної України, а також глибоку зневагу до паразита, що смокче сили народу, до торгівців дітьми, розпусників. Ворог сам себе знищить, бо ж ожиріле серце не витримає ненаситної обжерливості. Щоб заволодити нашою багатющою на все Україною, уламки комуністів розпорошують нашу українську єдність створенням різних пратій та різних релігій, нацьковуючи одних проти інших. Але я щаслива, рада серцем і душею тим, що в моїй Богом данній, святій землі таких сміливих, мудрих, ділових і талановитих козаків є багато, які ще скажуть і своє слово та переберуть кермо держави.

Хочеться виділити ще одну дивну здатність Віталія Карпенка: він за дуже короткий період видав свою книгу. Адже візита Київського митрополита до США відбулася від 23 жовтня до 16 листопада 1998 року. А вже 27 січня 1999 року твір на 256 ст. був підписаний до друку.

Та хто ж такий наш автор книги „Час каміння збирати“ Віталій Карпенко? Народився він в Києві 3 березня 1941 року; кандидат філологічних та доктор суспільно-економічних наук, доцент; письменник, автор 18 книг; заслужений журналіст України; з 1985 року – головний редактор газети „Вечірній Київ“; депутат Верховної Ради 12 скликання; член Президії Національної Ради Конгресу Української Інтелекції та голова його Київського відділення; очолює Асоціацію національно-демократичної преси, а в додаток – політичний оглядач газети „Свобода“.

Читайте цю книжку, рідні українці, православні, католики і різні інші віруючі України і всього світу, об'єднуємось і разом будуймо Українську Державу!

Патріотів нам не бракує – нема лиш єднання. А саме до єднання на найважливішому ґрунті – духовному і закликає В. Карпенко у своїй книжці „Час каміння збирати“.

Галина Бондарівна,
Філадельфія

Порушено важливу проблему

У жовтні – листопаді минулого року Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет відвідав США. В поїзді його супроводжували українські журналісти Віталій Карпенко, Олександр Дикий і Ніна Бай. А вже в січні було підписано до друку книжку одного з них, головного редактора газети „Вечірній Київ“ Віталія Карпенка „Час каміння збирати“. І ось ошатний томик, оформлений у синьо-жовтих барвах, прийшов до читачів, зокрема й в Америці. Книжку видано в серії „Бібліотечка ВЧ“.

Відомий публіцист Віталій Карпенко у своїй книзі вміло поєднав дві теми – становлення незалежної Української Православної Церкви і розповідь про українську діаспору в США. Першій темі надала поєднаної гостроти важлива подія церковного життя – прилучення шести православних громад в США до Київського Патріархату після переходу Української Православної Церкви в США під омофор Вселенського Патріарха в Константинополі. Саме відвідання цих громад і становило основу програми американської подорожі Патріарха Філарета, хоча велике значення мало і його спілкування з провідниками УПЦ в США.

Допитливий читач знайде в новій книжці виклад усієї історії українського православ'я від правитоків – через спробу відродження УАПЦ після розпаду Російської імперії – до останніх нелегких зусиль повернутися до незалежності всупереч тискові Московського Патріархату. Звісно, автор не робить якихось відкриттів, лише узагальнює відоме, але без такого узагальнення його розповідь про конфліктну ситуацію, в якій опинилися православні українці в Україні і Америці, сприймалася б з певними труднощами. А ясність і послідовність викладу матеріалу у В. Карпенка, слід сказати, чудова.

З притаманною авторові гостротою він протестує проти рішення провідників УПЦ в США перейти під покровительство Вселенського Патріарха, хоча і не дає читачеві нагоди познайомитися з позицією у цьому питанні самих архиєрархів Української Православної Церкви в США. Зустрічі Патріарха з достойниками УПЦ в США відбувалися без участі журналістів і їхній зміст залишився таємницею, бо йому не дали можливості достатньо з ними поспілкуватися, а наведені інтерв'ю автора з архиєпископом Антонієм є випадковими, мають надто поємічний характер і не передають суті проблеми. Можливо, саме обставинами певної дискретності розмов була викликана відчуття в книзі образа репортера, яка спричинилася до неприхильних характеристик особи Антонія. Певна упередженість до архиєпископа УПЦ в США Антонія помітна і в описах непорозуміння з місцем репортера в авті по дорозі з летовища (журналіст конче хотів їхати в авті Патріарха, а його плянували везти спільно з ін-

шими представниками преси), участі журналістів в розмові предстоятелів двох церков (працівникам преси було запропоновано зачекати на її закінчення). Такі подробиці варто б залишити в нотатнику або в пам'яті, бо книжку вони не збагачують.

Як суб'єктивне тлумачення Євангелії сприймається спроба перекинути місток між Зішестям Святого Духа на перших апостолів і появою національних церков. В Євангелії, пише автор, „засвідчена воля Бога не на те, щоб у Всесвітній Церкві Христовій стала 'мова одна і слово одне', а на те, щоб всесвітність Церкви поєднати з народністю, національністю членів, які її складають“. Звісно ж, апостоли дістали дар володіння різними мовами передовсім для розбудови єдиної Христової Церкви, а поділ стався з інших причин. Автор цитує з Першого послання Павла до коринтян такі рядки (14:14): „Як говорить хто чужою мовою, той буде тільки самого себе“, до яких варто б додати продовження (14: 27, 28): „Як говорить хто чужою мовою, говоріть по двох, чи найбільше по трьох, і то за чергою, а один нехай перекладає! А коли б не було перекладача, то нехай він в Церкві мовчить“. Видно, що настанова апостола має суто прикладне значення взаєморозуміння, а тому теми і побудови національних церков не стосується. До того ж, Павло писав у 400-тисячний Коринт з дуже національно неоднорідним населенням.

Шкода також, що в описові поділу Христової Церкви автор подає тільки два „річища“ християнства – католицтво і православ'я („обидва відгалуження є фактично однією Вселенською Церквою Христовою“ – пише він), тоді як важливою, зокрема й в Україні, є і протестантська церква. Поряд з коментованою хронологією перебування Патріарха в Америці стелиться широким полотном розповідь про українців та їхню діяльність в США. Автор унікає узагальнень, статистичних даних, веде репортаж про побачене і почуте, але як досвідчений журналіст вміє так подати деталі, що з ними постає багата палітра життя української громади за океаном. Така безпосередня розповідь має особливу цінність для читача в Україні, який раніше мало знав про життя емігрантів, або мав про них викривлене уявлення.

Разом з автором ми подорожуємо від міста до міста, і скрізь зу-

(Закінчення на стор. 20)

Книжка Віталія Карпенка „Час каміння збирати“, про поїздку Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета по Америці восени 1998 р., учасником якої автор був уже вийшла з друку. Вона містить розвідки з історії релігії та аналізу нинішнього стану Української Православної Церкви, має 256 стор, плюс 28 сторінок кольорових фото-

графій. Вартість 10 амер. дол. за примірник та ще пару доларів на пересилку. Замовлення можна надсилати на адресу:

252133, Україна, Київ-133, бульвар Лесі Українки, 24/385 Карпенкові Віталію.
Телефон і факс: (044)254-3322,
E-mail: Karpenko@vechirnivk-viv.com.

д-р РОМАН і ЗУЗАННА САПОВИЧ
РЕСОРТ НАД МОРЕМ

VILLA LIDIA

128 E. Crocus Rd. • Wildwood Crest, N. J. 08260

Phone: (609) 522-3348

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України. До вибору 99 візців хусток! А також фірмове шкіряне зимове взуття від \$35.

NEWARK, NJ 698 Sanford Ave Tel. 973-373-8783 Free: 888-339-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel. 973-916-1543	PHILADELPHIA 1801 Cottman Ave Tel. 215-728-6040
---	--	--

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road Kertchankson, New York 12446
914-626-5641 FAX 914-626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1999 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 20-го червня, до четверга, 1-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років.

Харчування і нічліг, оплата за дитину:

для членів УНСоюзу – 300 дол. ;

для нечленів – 350 дол. ;

Тенісова оплата для учителів – 75 дол. від дитини.

Інструктори: Зенон Снилик, Юрій Савчак та інші.

Приймаємо не більше, як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

від суботи, 10-го липня, до суботи, 24-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.

Харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу – 225 дол. на тиждень

для не членів – 275 дол. на тиждень.

Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:

– 30 дол. на тиждень від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників!

ТАБІР ДОШКІЛЛЯ ПЕСИКА „ЧЕМНОГО“

від неділі, 18-го липня, до суботи, 24-го липня

Призначений для англomовних діточок від 4-6 років для навчання про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

від неділі, 8-го серпня, до суботи, 21-го серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів. харчування і нічліг – оплата за дитину:

для членів УНСоюзу: – 325 дол. за повний навчальний час

для нечленів – 375 дол. за повний навчальний час.

Оплата за викладачів – 200 дол. від дитини.

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська.

Приймаємо не більше, як 60 учнів, мешкаючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше, як два тижні без дозволу Р. Прийма-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень треба робити заздалегідь. Місця надається згідно із зголошенням та одержанням 25 дол. завдатку від дитини/від табору. Побираємо оплату в сумі 75 дол. за реєстрацію і опіку інструкторів від дитини/від табору (крім табору дошкільця „Чемного“), які перебувають поза межею Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

Оплату за харчування і нічліг можете вирівняти банковою кредитною картою, чеком, або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба вирівняти чеком на Союзівку – Таборова оплата. Наша оплата є цього року дещо підвищена з огляду на значно вищі кошти забезпечення таборів.

Вимагані всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені Союзівці не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних виїмків, згідно з вимогою Відділу Здоров'я стейту Нью Йорк.

Екскурсія на дачі

(Закінчення зі стор. 12)

лися. Виявилось, що на шести сотках свого матеріального добробуту не зміцните, навіть якщо ви – Симиренко. Впав інтерес до цієї справи, впали ціни на невеличкі замиські забудови. Нині чепуреньку цегляну одноповерхову хатинку з доглянутим маленьким садком, водогоном та іншим городнім реманентом можна купити за 2,5-3 тисячі доларів, а то й менше.

Все ж, назагал, дача залишається популярною в народі. Якщо ви не є лежнем, то забезпечите родину овочами на зиму. А ваші діти ласуватимуть першими помідорами, полуницями, черешнями, абрикосами, сливами, кавунами та динями.

Та й куди дітися пересічному українцеві на вихідні? Чоловікам податися хібащо до брудних та прокурених пивних барів, а жінкам пліткувати на лавицях у міських дворах? То краще вже на дачу.

І ще що впадає в око: чим бідніша хатка, тим дбайливіше доглянутий довкола неї городець... і таких – більшість. Кілька дошок, кілька фанерок – і хатка готова. Бо сьогодні одна цеглина коштує так само, як одна хлібина.

І нарешті, в Україні є зовсім малочисельна категорія дач. Побіля них не побачите грядок, хоч землі тут більше. Споруджені вони біля річок, на узбіччях лісів. Пузаті й мордаті колишні „захисники трудящих” й новітні нувориші несуть повагом свої тяжкі, невироблені фізично тіла по засіяному травною по-

двір'ю. Напхавши повні багажники своїх „іномарок” їдлом, прибувають за місто, аби набити по зав'язку розтягнуті ще у партійних спецрозподільниках шлунки. Виїзд „на природу” найчастіше зводиться до п'янки.

Новітні нувориші, як правило, молодші. Такі у замиському житлі ховаються з коханкою від дружини. Або приїжджають цілим кагалом, обвішані золотими, завтовшки з вказівний палець, ланцюгами, з довгоногими молодими, і влаштовують гармидер на всю ніч, засмітивши порожніми пляшками найближчі околиці.

Дачі багатіїв – величезні, на три чи навіть чотири поверхи. Часто зі спортивною залезою і басейном. Коштувати подібна купа цегли й бетону може до ста тисяч „зелених”. Чим ближче до міста, тим дорожче. На відміну від замиських помешкань бідноти, у таких кам'яницях можна жити й взимку, бо тут є електрика та стаціонарне ogrівання. Та взимку відвідують такі дачі хібащо на великі свята.

Вчора мені зателефонував знайомий письменник. Цікавився, чи немає у мене порожніх плястикових пляшок з-під „Кока-коли”. Пляшок не бракує. „А нащо вони тобі?” – поцікавився я.

– Таку пляшку, якщо посередині обрізати, то дінцем дуже добре розсаду накривати. Маленька тепличка виходить для кожного окремого кущика. Ти ж знаєш – у мене дача.

Щастя тобі на городі, приятелю!

Фідель Сухоніс,
Дніпропетровське

Порушено...

(Закінчення зі стор. 19)

стрічаємо людей, які далеко від України не тільки самі залишились українцями, а й виховали такими ж своїх дітей, багато зробили для українського народу. Воскобійники і Буртики, Яцюки і Кохні, Тищенки і багато інших родів, кожен з яких заслуговує на окрему розповідь. Серед співрозмовників Карпенка був і письменник Василь Барка, спілкування з яким автор описує з особливою пошаною. Спостережливе око репортера помічає чимало із того, до чого американці звикли, а для людей в Україні опис стане відкриттям. Хоча деякі риси життя, віднесені до Америки, властиві й Україні. Так, підмічений співрозмовниками В. Карпенка страх американців перед завтрашнім днем – один з козирів недавньої комуністичної пропаганди нині відчуває й більшість громадян України, так що це, думається, не є чисто американською рисою. На варто, мабуть, узагальнювати ставлення давньої політичної еміграції до новачків як „неприхильне”, бо в цілому воно таким не є. Або ж І

пам'ятники на могилах із заздалегідь приготованими написами для ще живого шлюбного партнера не є якимось дивацтвом чи голим практицизмом – це нині робиться і в Україні.

Стислі строки підготовки книжки призвели, на жаль, до окремих помилок, які можуть повторитися при цитуванні іншими. Тому варто сказати, що храм в Бавнд Бруку має покровителем Андрія Первозваного, а не княгиню Ольгу, ГУ-ЛАГ (Главное Управление Лагерей) в СССР було тільки одне і наводити цю аббревіатуру в множині – невірно, прізвище Генерального консула України в Нью-Йорку – Богавський (в книзі – інакше) і т. п.

В цілому ж книжка Віталія Карпенка порушує проблему, яка має велике значення для України, тому висвітлення точки зору Київського Патріархату, яку, очевидно, представляє автор, слід вважати цінним внеском у всебічне вивчення цього питання.

Левко Хмельковський

Це був чудовий проєкт

Шановна пані Оксано!

Вдячні за два числа „Свободи”, за 30 квітня і 7 травня, в яких ви надрукували малюнки дітей до Дня Матері, в тому числі й наших – Анни і Павла Йосипів. Це був чудовий проєкт, який приніс багато радості як дітям, так і всій родині. Це ще один крок у вихованні почуття поваги і любові до бать-

ків, почуття родинності. За це вам подяка. Бажаємо і надалі цікавих проєктів Вам особисто і газеті „Свобода” в цілому.

З повагою,

Анна Йосипів (бабуня).

Оксана Тритяк працює координатором відділу спеціальних проєктів УНС.

Турнір на „Триzubівці” відкрив український тенісовий сезон

Фіналісти турніру (зліва): С. Сосяк, Ю. Савчак, Я. Тимків, Б. Татунчак, В. Воловець, В. Дзівак і О. Олинець.

ГОРШАМ, ПА. – В суботу і неділю, 1–2 травня, на розлогій спортивній площі оселі „Триzubівка” відбувся перший тенісовий турнір нового сезону, в якому змагались чоловіки і сеньйори в одній комбінованій групі. Небо обдарувало турнір соняшною погодою, хоча дощкульний вітер, відвічний ворог тенісу, причинився до деяких несподіванок.

У фіналі після чотирьох рунд Степан Сосяк переміг Юрія Савчака вислідом 6:3, 1:6, 6:3. Третє місце здобув Ярослав Тимків пере-

могою над Ігорем Бугаєм, 6:0, 6:0, коли останній не міг дати собі ради з вітром.

У двох групах змагунів з одною поразкою переможцями вийшли Володимир Воловець, який переміг у фіналі Бориса Татунчака (6:1, 6:4) та Володимир Дзівак – без бою, з уваги на контузію ноги Олександра Олинця.

Турнір закінчився в неділю. Його провідником був Є. Савчак, а нагороди встановив УСО „Триzub”.

Наступний турнір відбудеться на kortах Союзівки 3–4 липня.

Календарець тенісових змагань –1999

3–4 липня
31 липня–1 серпня
4–6 вересня
18–19 вересня
2–3 жовтня

– УСЦАК–Схід, Союзівка
– Подвійні ігри, Союзівка
– Першості УСЦАК, Союзівка
– КЛК, Союзівка
– „Триzubівка”

Понад 5,000 доларів на „Просвіту” передано П. Мовчанові

Однією із цікавих імпрез у Дітроїті була зустріч 23 квітня з народним депутатом та головою Всеукраїнського Товариства „Просвіта” в Україні Павлом Мовчаном, яку організував Комітет Допомоги Україні при співучасті Української Американської Координаційної Ради та Українського Конгресового Комітету. Разом із доповідачем приїхав керівник телекомпанії „Просвіта” Віктор Лукаш.

Тема доповіді П. Мовчана була:

„Україна напередодні нового тисячоліття: державність, політика і мова”. Відомий оратор і політолог подав найновіші інформації про дійсний стан у сучасній Україні. Під кінець виступу поінформував про активну працю Всеукраїнського Товариства „Просвіта”, яке він очолює. Проголошена ведучим програмою збірка на залі принесла суму 5,025 доларів, яку передано П. Мовчанові.

Зенон Василькевич

Інформації: 212 473 0839
Брошури: 212 505 6123
Резервації: 800 HAMALIA

HAMALIA
TRAVEL CONSULTANTS

В СПРАВИ
ПОВНІШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ПРИДБАЙТЕ
НАШУ БРОШУРУ
„WELCOME TO
UKRAINE”
1999

ЕКСКУРСІЇ 1999

ЗАХІДНА УКРАЇНА

Львів, Олесько, ІВ-ФРАНКІВСЬК, Тисмениця, Манявський Скит, Яремче, Коломия, ЧЕРНІВЦІ, Кам'янець Подільський, ТЕРНОПІЛЬ, Почаїв, КИЇВ

15-го червня – 29-го червня
06-го липня – 20-го липня
з Чикаго:
14-го червня – 30-го червня

ВКЛЮЧАЮЧИ ВСЕ
15 ДНІВ – СУПРОВОДЖЕНО

СХІДНА УКРАЇНА

КИЇВ, ЧЕРНІГІВ, Ніжин, ПОЛТАВА, Опішня, Решетилівка, ХАРКІВ, ДНІПРОПЕТРОВСЬК, Петриківка, ЗАПОРІЖЖЯ, Хортиця, КИЇВ

27-го липня – 10-го серпня

ВКЛЮЧАЮЧИ ВСЕ
15 ДНІВ – СУПРОВОДЖЕНО

ПІВДЕННА УКРАЇНА

КИЇВ, ЗАПОРІЖЖЯ, Хортиця, Круїз [ХЕРСОН, СЕВАСТОПІЛЬ, Ялта, Бахчисарай, ОДЕСА] Любашівка, Умань, ВІННИЦЯ, КИЇВ

03-го серпня – 17-го серпня

ВКЛЮЧАЮЧИ ВСЕ
15 ДНІВ – СУПРОВОДЖЕНО

СОБОРНА УКРАЇНА

КИЇВ, ЧЕРНІГІВ, Ніжин, ПОЛТАВА, Опішня, ХАРКІВ, Решетилівка, ДНІПРОПЕТРОВСЬК, ЗАПОРІЖЖЯ, Хортиця, Круїз [ХЕРСОН, СЕВАСТОПІЛЬ, Ялта, Бахчисарай, ОДЕСА] Любашівка, Умань, ВІННИЦЯ, ТЕРНОПІЛЬ, ІВ-ФРАНКІВСЬК, Львів

27-го липня – 20-го серпня

ВКЛЮЧАЮЧИ ВСЕ
25 ДНІВ – СУПРОВОДЖЕНО

АВІАЦІЙНІ КВИТКИ ПО ЗНИЗИНИХ ЦІНАХ

1 800 HAMALIA ★ 1 212 473 0839

Пакунки та долари в Україну

\$ 0. **69** lb*

\$ **1.89** lb*

79 с LB при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.

Доставка американської готівки

в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA 1 (888) 725 8665

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

Низькі відсотки...

на автомобілевих позиках та

Швидка обслуга

Нові та вживані авта...

до 95% фінансування.

SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
Branch Office: 23 Main Street Kerkonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliancenyc.org>; E-mail: SRNYFCU@aol.com

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА при ОУА – „САМОПОМІЧ“ у Нью-Йорку

та
Батьківський Комітет Школи
мають шану запросити Вас з родиною

ГРАДУАЦІЮ І МАТУРАЛЬНУ ЗАБАВУ

Шкіл Українознавства Метрополії Нью-Йорку

в суботу, 12 червня 1999 р. о год. 6:30 вечора

в Домі Української Молоді
Ukrainian Youth Center, 301 Palisade Avenue, Yonkers, NY 10703

Гратиме оркестра „ФАТА МОРГАНА“

Вечірній одяг

Вступ на бенкет і забаву 45.00 дол.

Вступ тільки на забаву 15.00 дол.

Забави: 9:00 год. веч. до 1:00 год. ночі

Просимо замовляти квитки на бенкет телефонічно
у Лесі Геймур (973) 328-7959

Чеки виписувати на Self-Reliance Parents' Committee
і висилати найпізніше до 29 травня 1999 р. на адресу:

Lesia Heimur,
15 Ryan Court, Randolph, NJ 07868

Організатори-переможці...

(Закінчення зі стор. 7)

УНС в загальному досягнув 10,32 відсотка річної квоти. Закликаємо всі округи долучитися до організації праці, щоб до кінця року досягнути визначену квоту.

До найкращих організаторів цього кварталу зачисляємо наступних секретарів та продавців:

Перше місце здобув Й. Кочарський – професійний продавець в Нью-Джерсі, продавши 27 поліс на загальну суму забезпечення 208,000 дол.

Друге місце – радний та секретар 399 Відділу Андрій Скиба: 9 членів із забезпеченням 60,000 дол.

Третє місце здобув директор на Канаду о. д-р Мирон Стасів, приєд-

навши 9 членів на 45,000 дол. забезпечення.

На четвертому місці Джон Даниляк – довголітній професійний продавець, продав 5 поліс на 53,000 дол.

По чотири поліси продали: Володимир Кривулич – секретар 266-го Відділу, Мирон Кузьо – секретар 277-го Відділу в Коннектикат, та Мирон Лушак – секретар 379-го Відділу в Чикаго.

П'ять секретарів здобули по три поліси, одинадцять секретарів приєднали по два члени, а тридцять секретарів продали по одній полісі в цій кварталі.

Широ дякуємо всім, що дбають про розвиток нашої організації. Закликаємо всі округи та всі відділи долучитися до активнішої організації праці.

ІНТЕЛІГЕНЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 5)

здатна відстоювати інтереси як інтелігенції, так і українського народу загалом, неефективність роботи привели до зневіри і байдужості серед інтелігенції, яка такі великі надії покладала на свою організацію. Сьогодні офіційно розпочинається передвиборна президентська кампанія. І єдиний нині реальний шанс переломити критичну соціально-політичну ситуацію в Україні на краще – це обрати українського президента. З'їзд має чітко визначитись і зорієнтувати суспільство, кого з кандидатів і за яких умов треба підтримати. Звичайно, якби національно-державним силам вистачило мудрости висунути єдиного кандидата, жодних сумнівів щодо вибору не виникало б. Сьогодні ж очевидним є тільки те, за кого не слід голосувати: це 1) за представника компартії, яка вважає себе спадкоємницею КПСС, закривавленої злочинами проти українського народу, та 2) за представника нинішньої вищої влади, яка або усвідомлено, або через нездатність підвела Україну до гра-

ні краху. З'їзд має не тільки обрати дієздатну Національну Раду Конгресу, але й виробити генеральну лінію КУІну, яка б визначала місце організації у суспільно-політичному житті та її стратегію і тактику на головних напрямках, якщо вдасться обрати президента від національно-державницьких сил, до чого слід докласти максимум зусиль, його треба підтримати потім активною співпрацею.

І останнє: слід серйозно поставити питання про перетворення громадської організації під назвою КУІн, яка практично вичерпала себе, в одноімнену політичну партію, що відкрило б нові перспективи і нові можливості. Для цього практично готові структури і дозріла суспільна думка. Це питання можна було б вирішити уже сьогодні. Але краще спокійно все звážити, вивчити, прорахувати і організаційно оформити найближчим часом. Без докорінного реформування громадська організація української інтелігенції приречена на бездіяльність і втрати свого значення як активної суспільної сили.

Д-р Віталій Карпенко

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

запрошує

своїх членів, всіх зацікавлених стати членами кооперативи

на

КООПЕРАТИВНИЙ ДЕНЬ

що відбудеться

у неділю, 13 червня о год. 2-ій по полудні

в Українському Селі
66 Cedar Grove Lane
Somerset, NJ 08873

У програмі інформації про діяльність кредитівки, перекуся, розвагова програма та лотерея.

ГОЛОВНЕ БЮРО

215 Second Ave.
(between 13th & 14th St.)
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 533-2980

ФІЛІЇ В НЮ ДЖЕРСІ:

35 Main St.
South Bound Brook, N.J., 08880
Tel.: (732) 469-9085

691 Roosevelt Ave.
Carteret, N.J., 07008
Tel.: (732) 802-0480

Філія Московського університету в Севастополі

Московський університет планує створити в Севастополі свою філію, повідомив на прес-конференції 21 травня директор Інституту Співдружності Незалежних Держав Константін Затулін. К.Затулін запевнив, що створення філії проводитиметься за згодою української влади. Розв'язання питання про філію – одна з цілей його подорожі

в Україну. Засновники філії Московського університету в Севастополі мають намір отримати ліцензію від Міністерства освіти України і розмістити філію "в частині будівель Чорноморської флотії". К.Затулін сподівається, що Президент Кучма, як почесний доктор Московського університету, допоможе розв'язати це питання.

LVIV EXPRESS SERVICES
OXSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬШУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛІТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мін. 10 фунтів	2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	Увсіилка та доставка	220 В

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНИЖКИ ДО ПАСКИ!!!

10% OFF
ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ
С ШИРОКИМ ВИБІР ПАКУНКІВ
ВІД \$88 до \$248
3 ЦИМ КУПОНОМ
Купон дійсний до 15 травня 1999 р.

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OXSANA

Інфляція – колись і тепер

Інфляція – це складний економічний феномен, який існує від давніх часів. Попробуємо пригадати деякі історичні факти, пов'язані з інфляцією.

Римська монета – краща і гірша

Монетарні катастрофи завжди виникали як наслідок воєн і революцій, тобто збільшення державних видатків. За таких обставин держава шукає джерел для їх покриття, якими не можуть стати ні підвищення податків, ні національні позики, ні кредити з-за кордону.

За часів Римської імперії держава починала карбувати нові монети, зменшуючи вміст дорогоцінних металів, тобто дійсну вартість грошей, рівночасно не знижуючи їх номінальної вартості. Хоча все це робилося дуже таємно, проте це ж ставало відомим спершу карбівничим, а відтак – усьому населенню. Тоді право карбування монети мав ряд приватних підприємств (бракувало відповідної державної контролю). Кожен старався обманути іншого, купуючи кращу монету, з більшою кількістю шляхетного металу. Починався хаос у господарському житті – краща монета зникла з обігу. Навіть за кордоном вибивали гіршу ніби римську монету і за посередництвом контрабанди стягали з обігу здорову, вартіснішу. В результаті більшість чесних заробітчан біднішала, бо через зменшення купівельної спроможності монети їхньої платні вже не вистачало для забезпечення необхідних потреб – це породжувало недовір'я до грошей, до держави і, вкінці, – ненависть до існуючого соціального устрою.

Банкноти – це папір

Феномен „модерної“ інфляції постає значно пізніше і він, з малими перервами, триває до наших часів. Народжується він на початку XVIII століття, коли Джон Лов (1671-1729), шотландець на службі французької корони, вводить в обіг паперові гроші (1716 р.). Лов, будучи добрим спеціалістом у фінансових справах, відкидає тодішнє загальне твердження, що, мовляв, тільки металева монета, тобто гроші з дійсною, реальною, вартістю здатні забезпечити здорове господарське життя країни. Він висуває думку про створення емісійного державного банку, вартісні папери (гроші) якого мали б бути

забезпечені землею в формі гіпотеки, і пропонує ряд розв'язок покриття валюти, подібних у своїй структурі до тих, які були практично застосовані в 1923 році із створенням німецької рентної марки. Лов оздоровив на короткий час економіку французької монархії, однак далішні події, що мали також політичний характер, і наближення революції привели до нової інфляції, в цьому випадку вже паперових грошей.

Подібні інфляції мали тоді місце і в інших європейських країнах – у Швеції, після поразки короля Карла XII і гетьмана Мазепи під Полтавою в 1709 році, в Австрії та Пруссії. Однак треба зазначити, що в трьох останніх країнах вона проявилася в значно меншій мірі.

Не можна не згадати великої інфляції XX сторіччя в Німеччині, в 1914-1923 роках, яка дійшла до кульмінації після підписання Версальського договору 7 травня 1919 року. Заборгованість Німеччини за кордон, зріст внутрішньої державної позики, зруйнування тяжкої індустрії, високі повоєнні репарації, які німці були зобов'язані платити переможцям, призвели до тотальної руїни німецького господарства. В той час у Німеччині паперові гроші курсували без найменшої контролю, їх номінальна вартість змінювалась кілька разів на день, населення не мало до них найменшого довір'я. Коли на початку 1919 року за один американський долар платили 7 марок 95 пфенігів, то при кінці 1922 року дійшло до 7,650 марок, а в 1923 році ця зміна доходила до астрономічних чисел.

Вигляд сучасної інфляції

Теорія економічної експансії була детально опрацьована знаменитим британським економістом Джоном М. Кейнсом (1883-1946). Своєю теорією повної зайнятості Кейнс відкрив двері новим економічним формулам, які були гнучкішими порівняно з тодішнім сталим і фатальним чергуванням циклів.

Повна зайнятість передбачає, що робітники, які бажають працювати за існуючу заробітну плату, не були б змушені до безробіття вна-

слідок дуже низького попиту, а жінки, якщо бажають, можуть займатися домашньою працею, молоді – навчанням, старі чи хворі – відійти на спочинок. Однак, кожна з названих груп повинна зробити згаданий вибір добровільно, а не бути приневолюеною до цього силою обставин, з огляду на відсутність робочих місць і замовлень.

Кейнс твердить, що справжня інфляція починається після досягнення повної зайнятості і є її посереднім феноменом. Якщо в країні існує певна кількість безробітних, охочих до праці, всяка дальша експансія, без сумніву, наближає інфляцію, але не є нею в повному розумінні цього слова. В процесі експансії, ціни прямо залежні від коштів продукції, підвищуються за рахунок більших витрат на виробництво в наслідок підвищення заробітної платні і спадаючої продуктивності робітника. Після досягнення повної зайнятості, кожне дальше підвищення ефективного, дійсного попиту позначається на підвищенні цін. І власне тут, за Кейнсом, починається справжня інфляція: ціни і попит на товари послідовно зростають, однак рівень зайнятості і виробництва залишаються незмінними. Досліджуючи економічну кризу та інфляцію, Кейнс вважає, що інфляція порушує тільки рівномірний розподіл національного продукту між населенням і перешкоджає в творенні нового багатства, тоді як дефляція (безробіття) діє негативно на обидва чинники.

Держава повинна систематично координувати рівновагу між капіталом, працею та інвестицією. Справедлива податкова система і державний бюджет, контролю цін, експорт та імпорт, продуктивність, зменшення чи збільшення приватних чи державних видатків, своєчасна зміна пропозиції і попиту матеріальних благ, вдала політика банкових кредитів, працовитість і ошадливість, створення патріотичної громадської думки та довір'я громадян до грошей і уряду – ось найважливіші засоби, які обумовлюють нормальний розвиток економіки країни і, в разі потреби, рятують її від тотальної інфляції, яка і далі залишається найбільшим злочином проти приватної власності кожної працюючої людини.

Д-р Михайло Білик,
Філадельфія

ЦІКАВО ЗНАТИ

Опромінене м'ясо

Адміністрація федерального бюро ліків та харчових продуктів США схвалила застосування радіації для знищення шкідливих мікроорганізмів у червоному м'ясі. Упродовж багатьох років компанії опромінювали курятину, фрукти та овочі, але оброблені таким чином продукти не мали великого попиту.

Найчастіше їх закуповують для астронавтів та пацієнтів у лікарнях, для яких харчові отруєння можуть бути особливо небезпечними. Але декілька недавніх епідемій підвищили популярність опроміненого м'яса. Пакети такого м'яса з відповідною позначкою, ймовірно, за все, надійдуть у продаж наступного літа і коштуватимуть лише на кілька центів дорожче від звичайного.

XX століття: ПОДІЇ І ДАТИ

1907-ий рік:

24 серпня – ньюйоркський хмародер Singer Tower проголошено найвищою будівлею світу.

13 листопада – у Франції вперше полетів гелікоптер.

16 листопада – Оклахома стала 46-им штатом США.

Почалася консервація риби – тунця, Великобританія надала Новій Зеландії статус домініону, брати Люм'єр у Франції придумали кольорову фотографію.

1908 -ий рік:

25 лютого – прокладено залізничний тунель між Нью-Йорком і Нью-Джерсі.

3 серпня – збудовано метро у Філадельфії.

9 вересня – летун Орвіл Райт встановив рекорд тривалості лету – 1 годину.

Генрі Форд створив авто „Модель Т“, танцівниця Айседора Дункан революціонувала балет, утворилася General Motors Company, утворено FBI, створено перші лічильники Гейгера і електробритву.

1909-ий рік:

11 січня – перші автоперегоні жінок.

6 квітня – американець Роберт Пірі досягнув Північного полюсу.

25 липня – Луї Блеріо перелетів через Ля-Манш.

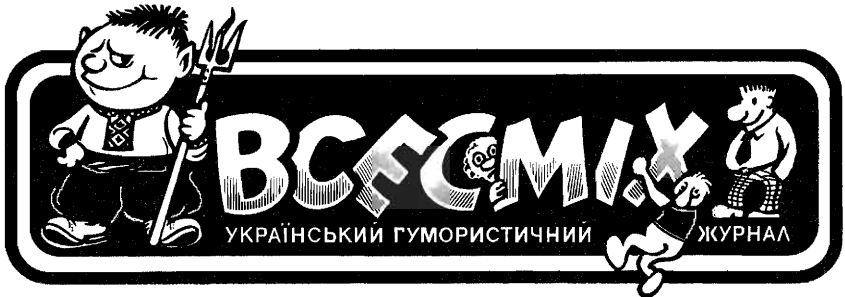
Болгарію проголошено автономією, відкрито хемічну композицію бакеліт, впроваджено чай Ліптона, випущено перший цент із зображенням Лінкольна, створено першу кінохроніку, в Палестині засновано перший кібуц, збудовано перший комерційний літак, Кока-колу почали експортувати до Великобританії.

– Ця пара з будинку навпроти справді щаслива: він цілує її щоранку. Чому ти так не робиш?

– Я? Але ж я з нею навіть не знайомий!

ЖУРНАЛ ДЛЯ ВСІХ, ХТО ЛЮБИТЬ СМІХ

Виходить кожного місяця. 24 сторінки. Два кольори. Вісім років веселить нашу громаду. Замовте – не пошкодуєте!

ЯК?
ВИ ЩЕ Й
ДОСІ НЕ
ПЕРЕДПЛАТИЛИ
"ВСЕСМІХ"?

HOW MANY MAGAZINES MAKE YOU LAUGH? VSESMIKH DOES!
All year round of laughter . Only \$34.00

ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ СЬОГОДНІ НА АДРЕСУ:

VSESMIKH, 32 South Ashby Ave. Livingston
NJ 07039 Tel.: (973) 992-2345 (Evenings and weekends)
E-mail: www.brama.com/vsesmikh

Додаю: ☐ \$34 (на рік, 12 чисел) ☐ \$18 (на півроку)

НЕ ПЛАЧТЕ І
НЕ ЖУРІТЬСЯ,
КУПІТЬ
"ВСЕСМІХ"
І ВЕСЕЛІТЬСЯ!

THE MOST TALKED ABOUT MAGAZINE IN THE UKRAINIAN WORLD!

Міністер праці...

(Закінчення зі стор. 5)

годні готові приймати будь-які закони, аби лише підняти свій рейтинг серед виборців. Наприклад, було прийнято закон про підвищення мінімальної зарплати. Щоб його реалізувати, треба знайти додатково 10 млрд. гривень, а нинішній бюджет складає близько 12 млрд., тобто це означало б трохи не подвоєння пенсійного фонду. Серйозною проблемою є безробіття. За даними обстеження із застосуванням методології Міжнародної організації праці, на жовтень минулого року безробіття в Україні складало 11,3 відсотків тобто на рівні деяких західноєвропейських країн, як Франція. Проте із врахуванням прихованих форм незайнятості, тобто коли людина формально числиться на підприємстві, а в дійсності не має що робити, безробіття підраховується до 20-25 відсотків.

Якщо послухати міністра праці, то відповідальність за катастрофічний стан, до якого впала українська економіка за останні роки, лежить на комусь заздалегідь – на Верховній Раді, яка не приймає добрих законів, на російській кризі, на стані успадкованому від радянського режиму, на недосконалому механізмі податків, – але не на уряді і не на Президентові Кучмі. Не дивно, що І. Сахань не здобувся на конкретні відповіді на питання, звернені до нього. **Свідомо чи підсвідомо, але він спілкувався з присутніми за принципом “Чим більше говорю, тим менше кажу”.**

Міністер навіть міг визнати рачію за зверненням до нього питань, але завжди умудрявся якось ухилитися від прямої відповіді на нього. А питання тим часом були гострі і злободенні. Це, зокрема питання про те, чому уряд створив на енергетичному ринку України монополію, які фактично грабують народ і присвоюють собі мільйонні прибутки, в той час, як заборгованість України перед Росією і Туркменістаном за енергоносії продовжує зростати. Таке становище є просто злочинним з огляду на статистику, яку кілька разів повторював сам міністер Сахань: сьогодні за кожен мільйон тон видобутого вугілля Україна розраховується чотирма шахтарськими жителями.

Це і питання про те, як можна було дійти до того, щоб поставити власного, українського товаровиробника у такі умови, що він не здатний конкурувати на українському ринку із імпортованими товарами. Чому керівники державних підприємств нерідко зводять собі приватні палаци та цілі містечка, потоплюють у розкошах, цілком відкрито хизуються неправед-

но нажитим багатством в той час, як робітники їхніх же підприємств місяцями не отримують винагород за свою працю. На що дивиться величезний, невинувато роздутий урядовий апарат – міліція, служба безпеки, прокуратура, суди, інспектори, ревізори, податкова поліція, – коли всі ці порушення відбуваються серед білого дня. Відповіді на ці та інші питання присутні на зустрічі так і не отримали.

Міністер щоправда сказав, що сьогодні за фактами зловживань лише на енергетичному ринку порушено біля п'ятисот кримінальних справ. Він проте не назвав імені жодного великого злодія, посадженого до в'язниці, як і не назвав, ні одного мільйона гривень поверненого до державної скарбниці із офшорних рахунків. А така статистика була б дуже доречною в розпал чергової кампанії боротьби із корупцією, яку знову реклямує Президент Кучма.

В КОНТЕКСТІ таких “досягнень” уряду в реформуванні економіки і політичній системі України зустріч представників громади із міністром праці лишила враження невикористаної нагоди.

Годі піддавати найменшому сумніву цінність постійних контактів між провідниками української діаспори і високими урядовцями України. Виступ міністра і його пояснення були хоч і затягнутими, але не позбавленими інформативності.

Однак такі контакти, крім інформування, повинні також використовуватися для іншої, не менш важливої мети. Іван Сахань всіляко підкреслював, наскільки важливим для офіційного Києва є підтримка з боку американських українців. Адже саме вони не раз були посередниками між Києвом та Вашингтоном і в питанні дипломатичного визнання новонезалежної України, і в наданні Києву грошової необхідної фінансової та іншої допомоги, і в призначенні кредитів Міжнародного валютного фонду. Але чи не можна було б і шановним представникам української громади в Америці із свого боку висловити міністру, а через нього і Президентові Кучмі, свою стурбованість суспільно-економічною ситуацією в Україні, своєю оцінкою його “досягнень”? Висловити з належною повагою до гідності урядовця, але відверто і прямо, – саме так, як це повинно бути в демократичному діалозі, тим більше напередодні президентських виборів. Це мало б бути не лише політичним імперативом для тих, кому не байдуже Україна, але й просто моральним обов'язком.

Юрій Шевчук
Фото автора

Українські вояки діятимуть в Косово лише за згодою Києва

УНІАН. – В разі прийняття рішення про застосування наземних сил у розв'язанні кризи в Косово, 240-й український батальйон мотострілецьких сил, який входить до французької дивізії, не буде застосовано без згоди України. Про це повідомив начальник генерального штабу Збройних Сил Франції генерал армії Жан-П'єр Кельш після переговорів із своїм українським колегою генерал-полковником Володимиром Шкідчен-

ком. Відповідаючи на запитання журналістів щодо можливості поглиблення військово-технічної співпраці між Україною та Францією, Жан-П'єр Кельш зазначив, що французькі генерали переконані у перевагах модернізації старих озброєнь в ситуації, коли нема необхідності купувати нові. Він досить високо оцінив українсько-французько-чеський варіант модернізації танка Т-72 для країн Центральної і Східної Європи.

Чи Леонід Кучма...

(Закінчення зі стор. 6)

прем'єр-міністром у Президента Кучми? Нині він шукає притулку у США).

На початку 1998 року головного власника газети Михайла Бродського міліція в камуфляжі арештувала (коли він їхав у своєму “Мерседесі” на роботу) і тримала у в'язниці на слідстві доки він не виграв виборів до Верховної Ради. Все це за несплату податків. Але весь час газета виходила, писала критичні статті проти уряду і врешті через прерізні адміністративні і судові заходи була змушена закритись.

Після здобуття самостійності, Україна покінчила з мовною політикою Компартії і збагатила масою нових слів, серед них: “імідж” (українізація англословного “image”). Тому можна сказати, що проблемою Президента Кучми є його “імідж”. Хтось йому погано порадив як поводитись з критичною пресою, або він не слухав добрих порад.

Впродовж пару років прес-секретарем Президента був Дмитро Марков. Я переконаний, що Марков не допустив би до грубого придушення трьох опозиційних газет (до речі, усіх російськомовних). Марков, який працював у Вашингтоні прес-секретарем двох послів України, добре розуміє повне значення слова “імідж”. Але Марков нині є послом України в Ізраїлі. На його місце прийшов дуже оперативний журналіст, колишній керівник агенції Інтерфакс Україна Олександр Мартиненко. Він або не розуміє важливості поняття “імідж” або – у передвиборній гарячці його порад не слухають.

Правда, потрапити на список ворогів Комітету Захисту Журналістів – це ще не кінець політичної кар'єри. Як кажуть, з цим титулом і з жетоном

за півтори долара можна цілий день, і навіть довше, їздити поїздами нью-йоркського метро. Можна посперечатись, чи справедливо КЗЖ включив у свій список саме Україну, де мимо необдуманих атак на політичних противників (колишніх союзників) преса таки має вільну руку. Три газети (не безгрішні) під тиском закрились, а скільки нових почало виходити? Наприклад, днями у Києві почав виходити журнал ПІК (“Політика і Культура”, на зразок американських Тайм і Ньюзвік). Його шефом є Олександр Кривенко, перший редактор львівського Пост-Поступу – тижневика що зазвер, коли Кривенко переїхав до Києва 1995 року. То й же Кривенко, виразно заявляючи, що він працює на Лазаренка, у 1998 році створив-відновив у Львові симпатичну газету “Поступ” – вже як щоденник. Володимир Рубан, який заснував “День”, потім був останнім редактором ВВ (“Всеукраїнських Ведомостей”), тепер відає інформаціями на недержавному телебаченні.

З короткого оскарження КЗЖ може видатись неправильне враження, що в Україні свобода преси замирає. Краще було б представникам КЗЖ постояти 15 хвилин біля київського кіоска а тоді укласти список ворогів.

Можна погодитись з Президентом Кучмою, що це провокація та що він знає хто за нею стоїть. Але це аж ніяк не виправить на заході “імідж” українського Президента. Йому не завадило б попрацювати над своїм “іміджем” і прийняти як істину демократичної системи: частина преси завжди буде критикувати і його, і кожного іншого президента. У стосунках з пресою прикладом для пана Кучми мав би бути Біл Клінтон, а не Річард Ніксон.

Ростислав Хом'як
Вашінгтон

Нова трагедія в Донбасі

(Закінчення зі стор. 1)

Офіційні особи, з якими вдалося переговорити журналістам, були небагатослівними. Через чотири години після аварії, вийшовши до родичів потерпілих, директор шахти Валентин Грязнов повідомив про загибель 35 гірників. У той же час розпізнаними вважались лише сім трупів: вогонь і хвиля вибуху, яка зривала каски зі світильниками і прикріпленими персональними жетонами, ускладнили опізнання жертв. Площа плакала, билася в істеричі, непритомніла й – чекала.

Розслідуванням причин аварії зайнята державна комісія на чолі з першим віце-прем'єр-міністром Володимиром Куратченком. Поховання загиблих буде здійснене за державний кошт, а кожна сім'я отримає компенсацію в розмірі п'ятирічного

середнього заробітку годувальника плюс доплати на кожного з неповнолітніх дітей.

Шахта імені Засядька, де ось уже двадцять років незмінним керівником, а нині головою ради орендарів народний депутат України Юхим Звягільський, – досі залишалася своєрідним острівцем стабільності в неспокійній вугільній галузі. 30 квітня тут видали на-гора мільйонну з початку року тонну палива. Підприємство давно не отримує державної дотації і виживає винятково за рахунок реалізації продукції, яку воліє здійснювати без посередників. При цьому зарплату гірники отримують день у день. Візит Президента Кучми, який намічався на 25 травня, відкладений. Вірогідно, він відбудеться сьогодні, у день траурної панахиди за загиблими.

(За матеріалами газети «День» №93, 26.05.99)

Найбільша катастрофа в українському гірництві

В наслідок вибуху метану на шахті в Донецькому загинуло 39 гірників (деякі джерела подають число 35). 48 шахтарів поранено, з них 19 – тяжко, двоє перебувають в критичному стані. В день трагедії в шахті працювало 550 осіб, з них 181 – на глибині 1200 метрів.

Це найбільша катастрофа в українському гірництві від квітня мину-

лого року, коли на іншій донецькій шахті загинуло 63 особи. Загалом на 225 шахтах України працює 630 тисяч гірників. Минулого року загинуло 360, нинішнього вже 146. На жаль, Україна має найбільше в світі жертв на шахтах. Причиною є застаріле обладнання і недотримання правил безпеки праці.

За повідомленнями преси.

Відлітають сірим шнуром...

Бл. п. д-р Петро Мірчук

Нещодавно добрий Господь покликав у свої хороми ще одного із тих, хто впродовж свого життя ділом, словом і пером змагався, щоб ширити історичну правду про Україну та її народ. У неділю, 16 травня, після довгої важкої недуги помер д-р Петро Мірчук, проживши 85 років по-справжньому трудоволюбного життя.

Петро Мірчук народився 26 червня 1913 року в мальовничому підкарпатському селі Добрівляни біля Стрия. Студіював право у Львівському і Празькому університетах і в Українському Вільному Університеті в Празі, де здобув ступінь доктора. У 1960 році в Дрексельському університеті у Філадельфії одержав диплом магістра бібліотечних наук, а в 1968 році в УВУ, в Мюнхені, захис-

тив докторат з філософічних наук в ділянці історії. Член Організації Українських Націоналістів з юнацьких років. Під час польської окупації зазнавав постійних переслідувань та частих арештів. У вересні 1941 року зарештований німцями у Львові як один з керівних учасників розбудови українського державного життя. У німецьких тюрмах і концентраційних таборах пробув аж до кінця війни, з того три роки в Авшвіці, потім в Матгавзені, Мельку та Ебензе.

В юних роках активний на Стрийщині у праці „Просвіти“, „Рідної Школи“, „Сільського Господаря“, член Пласту з перших років гімназії до його розв'язання, організатор унікального куреня Село-Пласт в рідному селі, відділу „Сокола“ та секцій молоді при різних громадських установах.

На еміграції – голова відновленого у 1946 році Центрального Союзу Українського Студентства, голова Союзу Українських Політичних В'язнів, член Крайової Ради УККА та Головної Управи ООЧСУ, голова Ліги Українських Політв'язнів у США, член Крайової Виховної Ради СУМ в Америці, Наукового Товариства ім. Шевченка та ряду інших організацій.

Журналіст і співредактор загально-українських та націоналістичних часописів в Україні, Німеччині, Америці та Канаді. До війни працював у Львові співредактором видань в-ва „Українська Преса“ Івана Тиктора, а також був співробітником дитячих журналів. Автор понад 20 праць з історії національно-визвольного руху, серед яких – праці про історію ОУН, УПА, про події державного будівництва 1917-20 років, Коліївщину (гайдамацьке повстання 1765 року), про визначні постаті національно-визвольного руху – Миколу Міхновського, Євгена Коновальця, Степана Бандеру, Романа Шухевича, споминів про німецькі концентраційні табори, українсько-жидівські взаємини і т.д. В Америці працював бібліотекарем в Урсайнаському коледжі та Ля Сал університеті у Філадельфії, також у коледжі св. Петра в Джерзі Сіті, а перед виходом на пенсію викладав політичні науки у Флеглерському коледжі на Фльориді.

РІЧНА ПРОЩА на
УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЦВИНТАР
СВ. ДУХА
Гамптонбург, Н.Й.
неділя, 13 червня 1999 р.

год. 12:00 полудне – Свята Літургія
та посвячення землі під будову Церкви св. Андрія
год. 2:00 по полудні – ПАРАСТАС

відслужить

Владика Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ

Опісля відправлятимуться панахиди на поодиноких могилах

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ
І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“!

НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 50 дол.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в НЬЮ-ЙОРКУ

з нагоди 50-ліття свого існування

запрошує всіх на

„ВЕЧІР ЮНАКА“

Прийдіть до нас, щоб разом вшанувати віддану пластунку

пл. сен. кер. ОЛЬГУ КУЗЬМОВИЧ

подругу Ольгу

співзасновницю та довголітню редакторку пластового журналу

„ЮНАК“

„Вечір Юнака“ відбудеться

в суботу, 5 червня 1999 р., о год. 4-й по полудні

в Пластовій домівці: 144 Second Avenue, New York, NY 10003

Відзначаючи 120-річчя народження

Голови Директорії
Української Народної Республіки
і Головного Отамана Військ УНР

СИМОНА ПЕТЛЮРИ

складаємо 250 дол. на бібліотеку його імени в Парижі.

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ „ВЕРХОВИНКИ“

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує членів товариства й українську громадськість

на доповідь

„ЛІТЕРАТУРНІ ДИСКУСІЇ В УКРАЇНІ
НА РУБЕЖІ ТИСЯЧОЛІТТЯ“

яку виголосить

д-р ВОЛОДИМИР МОРЕНЕЦЬ,

завідувач катедрою Національного Університету
Киево-Могилянської Академії, автор книг з літературознавства

Доповідь відбудеться

в суботу, 5 червня ц.р. о 5-й год. вечора

в домі НТШ, при 63, Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями у Нью-Йорку

Website: www.shevchenko.org.

УПРАВА НТШ

EURO DIRECT – НАЙКРАЩИЙ МІЖНАРОДНИЙ ПЛЯН
ТЕЛЕФОНУЙТЕ В УКРАЇНУ ТІЛЬКИ ЗА 34.9 ц. за хв.

24 години на добу, 7 днів на тиждень

Виберіть один із двох плянів:

1. Телефон із кодом доступу.

Код доступу 1-800-964-5110, почекайте на сигнал, тоді наберіть число телефону.

Ціни: з Україною – 34.9 ц/хв.; з Росією – 40 ц/хв.; із Польщею – 29 ц/хв.; із Ізраїлем – 21 ц/хв.; із Німеччиною – 24 ц/хв.; з Англією – 10 ц/хв.; із Угорщиною – 22 ц/хв.

Додаткова місячна оплата – тільки 99 ц.!

2. Прямий набір (без коду доступу)

Тільки 8.9 ц/хв. в США

Ціни: з Україною – 39 ц/хв.; із Росією – 49 ц/хв.; із Польщею – 33 ц/хв.; із Ізраїлем – 21 ц/хв. із Німеччиною – 16 ц/хв.; з Англією – 9 ц/хв.; із Угорщиною – 24 ц/хв.

Додаткова місячна оплата – тільки 1.50 дол.

Телефонуйте безкоштовно: 1-877-569-3876. Ми говоримо українською мовою щодня від 9-ої рано до 9-ої вечора.

Internet: www.eurodirect1.com. Шукаємо також агентів для розповсюдження нашої програми у вашій громаді. Високі заробітки та безплатний вишкіл.

Крім того, за 100 дол. заплачених заздалегідь можна отримати телефонічну картку на 180 хвилин телефонічних розмов з України до США!

ВІДІШЛИ ВІД НАС

АННА ВОЛЯНСЬКА член УНС Відд. 282, Вілкс Беррі, Па. Померла 25 листопада 1998 р. на 69-му році життя. Нар. 1929 р. у Вілкс Беррі, Па. Членом УНС стала в 1947 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Стефана, синів Стефана мол., Ричарда, дочок Марію і Анну. Похорон відбувся 28 листопада 1998 р. на цвинтарі св. Марії в Даллас, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ЮРКІВ член УНС Відд. 127 Т-ва св. Миколая в Баффало, Н.Й. Померла 30 серпня 1998 р. на 78-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Михайла. Похорон відбувся 2 вересня 1998 р. на цвинтарі св. Матвія у West Seneca, N.Y.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

РАІСА КОСТЮК член УНС Відд. 25 Т-ва „Свобода”. Померла 8 листопада 1998 р. на 83-му році життя. Нар. в 1915 р. в Сло-в'янську, Україна. Членом УНС стала в 1959 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Григорія, сина Теодора, невістку Олександру і родичів в Україні. Похорон відбувся 11 листопада 1998 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОСТАП СОКОЛЬСЬКИЙ член УНС Відд. 432. Помер 19 вересня 1998 р. на 73-му році життя. Нар. в 1925 р. в Завалові, Україна. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину Зоряну, дочку Роксану, сина Ростислава, брата Романа та ближчу родину. Похорон відбувся 23 вересня 1998 р. на цвинтарі York в Торонто, Канада

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЗЕНОВІЙ БРЕЗДЕНЬ член УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гемтремк. Помер 27 жовтня 1998 р. на 78-му році життя. Нар. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину Стефанію, синів Ореста і Олега, дочок Софійку, Наталю і Зеню. Похорон відбувся 30 жовтня 1998 р. на Resurrection цвинтарі в Mount Clemens, Mi.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АТАФІЯ БАЛАСЕК член УНС Відд. 192 Т-ва Запорозька Січ в Геркімер Н.Й. Померла 11 липня 1998 р. на 83-му році життя. Нар. в 1915 р. в MekKers Rokk, Pa. Членом УНС стала в 1935 р. Залишила у глибокому смутку сина Давида, дочку Корнелію, трьох внуків, семеро правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 13 липня 1998 р. на цвинтарі св. Марії в Геркімер, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СТИФРО член УНС Відд. 24. Померла 12 листопада 1998 р. на 86-му році життя. Нар. в 1912 р. в Gilbraton Pa. Залишила у глибокому смутку братів Івана, Франка і Раймонда, сестер Анну і Олену. Похорон відбувся 16 листопада 1998 р. на Ponongahria цвинтарі в North Brannock, Pa.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ РИБАЧОК член УНС Відд. 473 Т-ва ім. сот. Ю. Головінського в Монтреалі. Померла 30 вересня 1998 р. на 90-му році життя. Нар. в 1908 р. в Ходачкові, Україна. Членом УНС стала в 1961 р. Залишила у глибокому смутку доньку Ольгу і сина Володимира з родиною. Похорон відбувся 3 жовтня 1998 р. на Монт Рояль цвинтарі в Монтреалі.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ МАНКІВСЬКА член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ” в Рочестері, Н.Й. Померла 12 травня 1998 р. на 78-му році життя. Нар. в 1920 р. в с. Любиче Коперальне, Україна. Членом УНС стала в 1950 р. Залишила у глибокому смутку мужа Карла, синів Стефана і Ореста, внуків і сестру в Польщі. Похорон відбувся 13 травня 1998 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ЛИТВИНІВ член УНС Відд. 238 Т-ва Евгена Коновальця в Бостоні. Помер 1 травня 1998 р. на 78-му році життя. Нар. в 1919 р. в с. Когановка, Дніпропетровськ, Україна. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Євгенію і внуків. Похорон відбувся 4 травня 1998 р. на Forest Hills цвинтарі в Jamaica Plain, Ma.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ГОРБОВИЙ член УНС Відд. 125. Помер 23 вересня 1998 р. на 82-му році життя. Нар. в 1916 р. в Польщі. Членом УНС став в 1954 р. Залишив у глибокому смутку сина Василя. Похорон відбувся 28 вересня 1998 р. на цвинтарі св. Павла.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛИНА ДЗЮБАК член УНС Відд. 173 Т-ва св. Володимира у Вілмінгтон, Дел. Померла 7 листопада 1998 р. на 83-му році життя. Нар. в 1915 р. в с. Соросіці, повіт Перемишль, Україна. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку доньку Галину. Похорон відбувся 13 листопада 1998 р. на катедральному цвинтарі у Вілмінгтоні, Дел.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ПЕТРО БРОДИЧ член УНС Відд. 173 Т-ва св. Володимира у Вілмінгтон, Дел. Помер 22 грудня 1998 р. на 86-му році життя. Нар. в 1912 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку доньку, зятя і родину. Похорон відбувся 28 грудня 1998 р. на Lawn Groft цвинтарі у Linwood, Pa.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

НОРМА М. ПАПІЖ член УНС Відд. 55 Т-ва св. Михайла у Баффало, Н.Й. Померла 27 грудня 1998 р. на 74-му році життя. Нар. в 1924 р. в Мериленді. Членом УНС стала в 1968 р. Залишила у глибокому смутку дочок Сюзан і Олену, внуків і правнуків. Похорон відбувся 28 грудня 1998 р. в Балтимор, Мд.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КУРИЛЯК член УНС Відд. 377 Т-ва св. Володимира в Ст. Пітерсбурзі, Фла. Помер 2 вересня 1998 р. на 88 році життя. Нар. в 1909 р. в Любі Малій, Україна. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, сина Романа. Похорон відбувся 5 вересня 1998 р. на Calvary Cemetery St. Petersburg, Florida.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СЕРГІЙ УГОЛЕНКО член УНС Відд. 114 Т-ва св. Володимира в Чикаго, Ілл. Помер 13 листопада 1998 р. на 73-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1953 р. Залишив у глибокому смутку дружину Надію, доньку Олю, брата – Івана, сестер Варвару і Анну, та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Блумінгдейл, Ілл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ЩЕРБА член УНС Відд. 173 Т-ва св. Володимира у Вілмінгтон, Дел. Помер 16 грудня 1998 р. на 82-му році життя. Нар. 3 серпня 1916 р. у Вілмінгтоні, Дел. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Тесі, сина Івана і доньку Францішку Крос, брата, двох сестер та родину. Похорон відбувся 19 грудня 1998 р. на катедральному цвинтарі у Вілмінгтоні, Дел.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕЛЛА ТАРАНДІЙ член УНС Відд. 259 Т-ва Непорочного Зачаття в Чикаго, Ілл. Померла 7 січня 1999 р. на 91-му році життя. Нар. в 1906 р. в Польщі. Членом УНС стала в 1933 р. Залишила у глибокому смутку дочку Мерилин, сина Деніса, внуків і правнуків. Похорон відбувся 11 січня 1999 р. на Інтонбент Евергрін цвинтарі в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІРИНА БАССОНГ член УНС Відд. 259 Т-ва Непорочного Зачаття в Чикаго, Ілл. Померла 19 грудня 1998 р. на 80-му році життя. Нар. в 1918 р. в Чикаго. Членом УНС

стала в 1935 р. Залишила у глибокому смутку сина Гая, внуків, сестру і дальшу родину. Похорон відбувся 23 грудня 1998 р. на цвинтарі св. Марії в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МИКОЛА МАКОГІН член УНС Відд. 127 Т-ва св. Миколая у Баффало, Н.Й. Помер 25 грудня 1998 р. на 82-му році життя. Нар. в 1916 р. в Україні. Членом УНС став в 1953 р. Залишив у глибокому смутку племінника Василя. Похорон відбувся 29 грудня 1998 р. на цвинтарі св. Матвія у Вест Сенека, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ДМИТРО КОВАЛЮК член УНС Відд. 45 у Філядельфії, Па. Помер 16 грудня 1998 р. на 77-му році життя. Нар. в 1921 р. в Красне, Україна. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Євгенію і дочку Александру. Похорон відбувся 21 грудня 1998 р. на цвинтарі Лонвю, Rockleoge, Pa.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАНІЯ ЛЯПОІНТЕ член УНС Відд. 259 Т-ва Непорочного Зачаття в Чикаго, Ілл. Померла 24 грудня 1998 р. на 71-му році життя. Нар. в 1927 р. в Чикаго, Ілл. Членом УНС стала в 1943 р. Залишила у глибокому смутку синів Артура і Стефана, 13 внуків і 3 правнуки. Похорон відбувся 28 грудня 1998 р. на цвинтарі Воскресіння в Justice, Il.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН КІРЧЕЙ член УНС Відд. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестері, Н.Й. Помер 6 листопада 1998 р. на 76-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1977 р. Залишив у глибокому смутку дружину Зеновію, сестру і родину. Похорон відбувся 9 листопада 1998 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ЗДИНЧУК член УНС Відд. 56 Т-ва св. Івана Хрестителя в Ст. Клеірвілл, Огайо. Померла 24 листопада 1998 р. на 84-му році життя. Нар. в 1914 р. в Баффало, Н.Й. Залишила у глибокому смутку синів Даниїла і Давида. Похорон відбувся 28 листопада 1998 р. на цвинтарі Mt. Calvary у Wheeling, WV.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СВАРИЧЕВСЬКА член УНС Відд. 327 Т-ва Запорозька Січ в Гемпстед. Померла 10 січня 1999 р. на 93-му році життя. Нар. в 1905 р. в Тернополі, Україна. Членом УНС стала в 1956 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Атаназія, двох доньок Уляну і Христину з родинами, сина Юрія, брата Романа з родиною і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 14 січня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВА ЦІХАНСЬКА член УНС Відд. 88 Т-ва Союзівка в Кергонксоні, Н.Й. Померла 30 грудня 1998 р. на 87-му році життя. Нар. в 1910 р. Членом УНС стала в 1951 р. Залишила у глибокому смутку Романа. Похорон відбувся 4 січня 1999 р. на цвинтарі Pine Bush в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕПАН ШУГАН член УНС Відд. 194. Помер 14 січня 1999 р. на 95-му році життя. Нар. в 1904 р. в Покропивна, Україна. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дочку Марію і сина Юрія, трьох внуків і п'ять правнуків, дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся 16 січня 1999 р. на цвинтарі Gate of Heaven в Hawthorne, N.Y.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АННА КАШУБКА член УНС Відд. 78 в Тінеквілл, Па. Померла 23 січня 1999 р. на 71-му році життя. Нар. в 1927 р. в Брудеїл, Па. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила у глибокому смутку Ланну, Роберта, Патрицію, Террі, Івана, Анну. Похорон відбувся

на українському католицькому цвинтарі св. Миколая.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ТХІР член УНС Відд. 112 Т-ва св. Марії. Померла 27 листопада 1998 р. на 89-му році життя. Нар. в 1909 р. в Україні. Членом УНС стала в 1959 р. Залишила у глибокому смутку Сюзанну. Похорон відбувся 2 грудня 1998 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ТОМА ДЖУС член УНС Відд. 353 Т-ва Запорозька Січ в Нью Бранзвик, Н. Дж. Помер 7 січня 1999 р. на 71-му році життя. Нар. в 1927 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину, трьох дочок, внуків, сестру в Канаді і брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 11 січня 1999 р. на цвинтарі св. Володимира в Оквіл, Канада.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ О. ІВАШКО член УНС Відд. 379 в Чикаго, Ілл. Померла 7 січня 1999 р. на 52-му році життя. Нар. в 1946 р. в Польщі. Членом УНС стала в 1967 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Ярослава, синів Андрія і Маркіяна. Похорон відбувся 15 січня 1999 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІРЕНА ЧАЙКОВСЬКА член УНС Відд. 42 Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж. Померла 6 грудня 1998 р. на 81-му році життя. Нар. в 1917 р. у Львові, Україна. Членом УНС стала в 1980 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Богдана, доньок: Дарію і Мелісю і внуків. Похорон відбувся 10 грудня 1998 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ ШЕЙДЕЛ член УНС Відд. 67 Т-ва Запорозька Січ в Ансонія, КТ. Помер 4 грудня 1998 р. на 85-му році життя. Нар. в 1913 р. в Ансонії, КТ. Членом УНС став в 1933 р. Залишив у глибокому смутку трьох сестер: Олену, Стеллу і Доротею. Похорон відбувся 7 грудня 1998 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дербі, КТ.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ВИРСТЮК член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла в січні 1999 р. на 74-му році життя. Нар. в 1925 р. в с. Зашковичах, Україна. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Дмитра, сина Володимира, дочку Олену, внуків і сестер. Похорон відбувся 9 січня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЮЛІЯ САБОР член УНС Відд. 423 Т-ва ім. Евгена Коновальця в Чикаго, Ілл. Померла 21 грудня 1998 р. на 60-му році життя. Нар. в 1938 р. в Чикаго, Ілл. Членом УНС стала в 1996 р. Залишила у глибокому смутку Лінду Моєр і Тамару Сандерс. Похорон відбувся 26 грудня 1998 р. в Чикаго, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЕПІФАН ГРИНЬКІВ член УНС Відд. 381 Т-ва св. Андрія в Норт Порт, Фла. Помер 3 грудня 1998 р. на 90-му році життя. Нар. в 1908 р. в с. Кусківці, Україна. Членом УНС став в 1947 р. Залишив у глибокому смутку брата Олександра і племінницю Галину. Похорон відбувся 8 грудня 1998 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ДОМІНІК ГУЧКО член УНС Відд. 131 Т-ва ім. Шептицького в Чикаго. Помер 28 лютого 1998 р. на 71-му році життя. Членом УНС став в 1945 р. Залишив у глибокому смутку брата Івана, сестер Ольгу і Ірину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНА ФУНДАЦІЯ
при УНСоюзі

складає щиру подяку

МАРТІ МАЦІЛИНСЬКІЙ

за щедрю пожертву у сумі 100.00 дол.,
яку вона зложила в пам'ять покійної хресної матері
Ірени Клос. Цю пожертву вона призначила на нову
акцію Фундації надання стипендій сільським дітям які
готуються до вступу в Національний Університет
„Києво-Могилянська Академія“

ДИРЕКЦІЯ
УКРАЇНЬСЬКОЇ НАРОДНОЇ ФУНДАЦІЇ
при УНСоюзі

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що 28 березня
1999 р. в Лос Анджелес, Каліфорнія відійшла у вічність на 90-му році життя
наша дорога і незабутня МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
СОФІЯ АВРАМ
з дому КРИВЕНКО
народжена 18 жовтня 1909 р. у Львові

ПОХОРОННІ відправи відслужив о. Олег Романенко, парох української като-
лицької церкви Пресвятої Богородиці в Лос Анджелес.
Похована покійна 1 квітня 1999 р. поруч свого чоловіка бл. п. Адріяна Аврам на
цвинтарі Forest Lawn Memorial-Park, Glendale, California.

У глибокому жалю:

- доньки – ІРЕНА ДОВБУШ з чоловіком СТЕФАНОМ
- АДРІЯНА ДУМАНОВСЬКА з чоловіком ЛЮБОМИРОМ
- внуки – ВІКТОР і МАРТА ДОВБУШ
- ТАМАРА і ПАВЛО ДУМАНОВСЬКІ
- АЛЕКСАНДРА САНАКОРЕ з родиною
- МАРІЯНА ПАПЕНДИК з родиною
- правнуки – ДАНИЛО, СТЕФАН, МИХАЙЛО і ГАННА
- та ближча й дальша родина у Польщі і в Україні.

ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ, ДОРОГА МАМО!

Щиро дякуємо за вислови співчуття, молитви та за пожертви.

Повідомляємо, що 25 травня 1999 р. в Bellmore, N.Y. відійшов у вічність

бл. п.
ВАСИЛЬ БАБЯК

В глибокому смутку залишилися:

- дружина – FENNA
- доньки – MARY KUNKEL
- JANE DELAPE
- син – MICHAEL
- вісім внуків

ПАРАСТАС відбувся в похоронному заведенні Hempstead FH, 89 Peninsula
Blvd., Hempstead, N.Y.
ПОХОРОННІ відправи були відслужені 28 травня 1999р., в церкві St. Vladimir
UCC. та на St. Andrew's Cemetery.

Вічна йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ УКРАЇНЬСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ
У глибокому смутку ділиться із своїм членством та українською громадою
скорбною вісткою, що 23 квітня 1999 р. в Рочестері, Н.Й., після
важкої недуги, відійшов у вічність

бл. п.
мгр. фармації
АНДРІЙ СТЕЦІВ

колишній голова ОДВУ і довголітній голова місцевого
відділу УАКРади, громадський діяч.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві Богоявлення і похоронений в Рочес-
тері.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у неділю, 23 травня 1999 р. відійшов
у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІДО й ВУЙКО

бл. п.
ТАРАС КОГУТ

нар. 21 січня 1911 р. у Ніневі Долішнім, повіт Болеків

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 25 травня 1999 р. в Krowicki – Mc Cracken Fu-
neral Home, 2124 E. St., George Ave, Linden, NJ.
ПОХОРОННІ відправи відбулися в середу, 26 травня з церкви св. Володимира, 309 Grier
Ave., Elizabeth, NJ, а відтак на St. Gertrude's Cemetery, Colonia, NJ.

У глибокому смутку:

- дружина – АЛЕКСАНДРА
- сини – ПЕТРО з дружиною МАРІЄЮ
- ТАРАС з дружиною ФРАНЦВА
- внуки – ПЕТРО
- МАРКО
- внучки – ТІНА САНТОС з родиною
- АНДРЕЯ АГМЕД з родиною
- ТАРА МІЛЛЕТО з родиною
- і шестеро правнуків
- та родина в США, Україні і Канаді.

Замість квітів ласкаво просимо складати пожертви на
Фонд Дітей Чорнобиля при СУА, або на Українську Католицьку Церкву
св. Володимира в Елизабет, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою, що 18 травня 1999 р. відійшов у вічність наш
найдорожчий БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.
ВОЛОДИМИР МЕНЦІНСЬКИЙ
нар. 5 жовтня 1942 р. в Самборі.

ПАРАСТАС відбувся в понеділок 24 травня 1999 р. в похоронному заведенні
Lytwyn & Lytwyn в Union, N.J.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 25 травня 1999 р. в церкві св. Івана Хрестителя
в Ньюарку, а опісля на цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

В глибокому смутку залишилися:

- сини – АНДРІЙ з дружиною ЛОРІ
- ДАРІАН
- донька – ТАМАРА з мужем АНДРІЄМ ЛАЩИКОМ
- сестри – ЛЕСЯ ЯБЛОНСЬКА з родиною
- ВІРА МЕНЦІНСЬКА
- ОРИСЯ НАГНІТ
- тітка – МАРІЯ КУДРАК
- ближча та дальша родина в США, Канаді і в Україні.

Вічна йому пам'ять!

За мову, зміст посмертних оголошень
і подяк, редакція не відповідає.

Calls to UKRAINE
\$0.38 per/min
 Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia \$0.36, Belarus \$0.42, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 25 c/min.

For information call Long Distance POST:
1-800-449-0445

UKRAINE-PAC
 (973) 831-1499
 PACKAGE and FOOD Parcel Service

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!

Папа Римський Іван Павло II править Українську Службу Божу та Молебен з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Свята Літургія відправлена в Базиліці Св. Петра в Римі. Співає галицький хор 200 осіб. Відео 7797.

НОВІ ВІДЕО
VIDEO 7797B
 МОЛЕБЕНЬ ПРАВИТЬ ПАПА РИМСЬКИЙ
VIDEO 1998
 СЬОМА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
 Ціна 30 дол.

Найбільший вибір в Америці:
 Аудіо касети та компакт диски. Народні та популярні пісні з України. Писати до:

APON RECORD & Video Co.
 P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
 Tel.: (718) 721-5599

Переробимо ваше відео з європейської системи на американську і навпаки. Ціна 25 дол.

ПОСИЛКИ, ГРОШІ, ХАРЧІ З КАТАЛОГУ
 до рук адресата
 В УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ, МОЛДОВУ, РОСІЮ
 ТА КРАЇНИ ПРИБАЛТИКИ

КОРАБЛЕМ \$0.79/лб ЛІТАКОМ \$1.99/лб
 Кожна одинадцята посылка - безкоштовно!
 По бажанню замовника забираємо пакки з хати

European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
 Tel.: (908) 805-9664

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA
 INTERNATIONAL
 76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
 NJ, 08880

Офіційний представник фірми **mism**

Фірма ЄВШАН
 пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
 тел: 1-800-265-9858

ПРАЦЯ

Потрібно помічника секретаря для медичного бюро (office) в Стемфорд, Конн. Потрібне знання англійської і російської мов.
 Тел.: (203) 357-0770

Потребуємо довірливу жінку, що любить і має досвід із дітьми, і що шанує українську мову, щоб жити як член нашої родини у нашому живописному місті (1годину від Philadelphia, Penn.) і опікуватись нашими дітьми: 2 1/2 р. хлопчик Віктор і 5 р. дівчинка Сиреня. Бажана на ціле літо і довше, як можна. Звертатись
 (717) 285-0095

KARPATY
 Export Import Ltd.
KARPATY TRAVEL
 121 Runnymede Road, Toronto
 Ontario, Canada M6S 2Y4
 Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189

Пам'ятайте - як посилати чи літати, то тільки через КАРПАТИ!

ГРОШІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ
 речові пакки
 листи та документи

надійно і швидко
 до рук адресата в Україну та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
 → КВИТКИ → ЗАПРОШЕННЯ
 → МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ для візитерів в Канаду
 → ВІЗИ та інше
ТЕЛЕФОННІ КАРТКИ

Selfreliance UA Federal Credit Union
Самопоміч UA Кредитова Спілка

Який чековий рахунок у нас?

• без мінімального балансу
 • без оплати за кожний чек
 • без місячної оплати
 • Але заробляє місячні відсотки!

* На баланси понад \$50.00

Зайдіть до Кредитівки сьогодні!

Ваші заощадження федерально застраховані до \$100,000
NCUA
 National Credit Union Administration.

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

OFFICE HOURS: Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. - Closed
 Main Office: Tel (973) 373-7839 • Branch Office: Tel (973) 451-0200 • Virtual Office: selfreliance.org
 734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 World Wide Web - WWW.

ПОВІДОМЛЕННЯ
 для членів 162 Відділу

3 днем 1 червня 1999 року, обов'язки секретаря 162 Відділу перебирає новий секретар

ЮРІЙ ФЕДОРІЙЧУК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mr. George B. Fedorijczuk
 3520 Sussex Lane
 Philadelphia, PA 19114
 (215) 632-8560

• REAL ESTATE •

House for sale in Kerhonkson, NY, Ulster County, 2,700 sq ft. Contemporary, on 6+ acres with pond, 4 BR, 3 Bath, eat-in kitchen with counter, LR and DR have cathedral ceiling, corner fireplace in LR, 4 decks, basement and 2-car garage. Breathtaking view.
914-626-2850 or 973-247-0093

• НА ПРОДАЖ •

Продається нове двокімнатне помешкання у Львові з меблями і телефоном
Тел.: (727) 546-3550

Продається 4-кімнатна квартира в Києві в Печерському районі, чудове тихе місце.
 Телефонуйте:
011-380-44-290-2011

HOUSE FOR SALE
 Foordmore Rd, Kerhonkson
 one-half mile from UNA estate.
 5 BR, 2B, LR, DR, EIK. Fam R w/tp, Cedar Sun R., Deck, Screened Porch and AG Pool. Corner lot, 1 acre.
914-626-2301

• РІЗНЕ •

Усі подорожні послуги в Україні (житло, зустріч на летовищі, авто з водієм та інше).
Тел. в Києві: (44) 516-7489
в Дітроїті: (313) 336-4786

ARKA Company
 DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
 New York, NY 10009
 Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в Арці.

• РОЗШУКИ •

Розшукують тету **ЖЕНЮ МІЛЬГЕМ** і вуйка **ВОЛОДЮ** та їх дітей; дітей і внуків дідуся **МИХАЙЛА** і бабуні **АННИ ОЛІЙНИКІВ**. У них було 2 дітей **ВОЛОДИМИР** (донька Сільгій) і **ЖЕНЯ** (з дітьми Тоніком, Мішою, Тіною і Марусею) народжені в 1957-1965. В мене є багато родинних фотокарток. Стара адреса дідуся і бабуні: 60 Cherry Ave., Delmar, N.Y., 12054. Моя адреса: Людмила Олійник (Olenyk Luda), м. Кіровоград 316031, вул. Попова, кор. 2, 9 кв. 86. Тел.: 011 380 522 55-53-06

Розшукують родичів: **АКОЛОВСЬКОГО КОНСТАНТИНА**, **ГРЕКА АНТОНА**, **ДУТКУ ІВАНА** або їх дітей та внуків. Вийшли до Америки в 1913 р. зі села Данківці, Хотинського р-ну, Чернівецької обл. Писати на адресу: Грек Емануїл Емануїлович, с. Данківці, Хотинський р-н Чернівецька обл., Україна.

• ПОСЛУГИ •

Фірма „КАРПАТИ“
 Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
 Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
 Beeper (917) 491-6150

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
 45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЙСА ХЕЙЛИК, власник
 (908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
 Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
 Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Avenue
 (corner Stanley Terr.)
 UNION, N.J. 07083
 (908) 964-4222
 (973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і **ОКОЛИЦЯХ**

ЛУІС НАЙГРО - директор
 Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N.Y. 10009
 (212) 674-2568